

إِنَّ اللَّهَ فَكَرُّهُ وَهُوَ
الْأَوَّلُ لِيَأْخُذَهُمْ لَمْ يَكُنْ

۲۱۵۸

۴۹۷

کتابخانه ملی تبریز

مطبعه سید علی حسینی
در خیابان...

71954

الحمد لله الذي كلم موسى تكليمًا وجعل لآسان كلِّ مِمَّا وَالصَّلَاةُ عَلَى آلِي الْفَارِسِ
خَاتَمِ النَّبِيِّينَ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَرَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ مُبَارَكًا وَسِرًّا جَامِعًا مُنِيرًا
السَّلامُ عَلَى أَيْمَةِ الدِّينِ وَأَوْلِيَاءِ اللَّهِ الْمُتَهْتَدِينَ هـ ا ما بعد
میگوید بنده ماسی محمد قاسم علی کلیمی بن حافظ سید مبارک علی صاحب عفی اللہ عنہا کہ
چوں ایس آفل الخلیفہ را از بد و شعور بذکر و مذکور صاحب دلائل و اولیاء اللہ رغبت بسیارست
و طبع این نیازمند باستماع حالات بزرگان خیلے مانوس و مسرور سے باشد لہذا دریں کتاب
سعادت اقران کہ حاتمہ صدی سینہ دم است برے استفادہ واستفاضۃ طالبان حقیقی تافان
طبع این اوراق موسوم بمکتوبات کلیمی کہ ہر ورقہ معرفت کردگارست افتاد
بر نخے از حال حضرت ابن ابی اسحاق شریعت شاخ الاسلام والمسلمین المتخلق
باخلاق اللہ والمتصف باوصاف اللہ فانی فی اللہ باقی باللہ حضرت شیخ کلیم اللہ صاحب
شاہجہاں آبادی حنفی قدس سرہ العزیز بن حضرت شیخ نور اللہ مہندیس رحمۃ اللہ علیہ
در اوائل عمر از کتب درسیہ فقہ وحدیث فارغ شدہ بتلاش مرشد غازیہ کعبہ اللہ زاد اللہ

شرفاً و تعظیماً شند حضرت شیخ الاسلام شیخ یحیی مدنی چشتی قدس سره موافق الہام غیبی در ملک
خود آورده در مبلغ مدت بنعمت حقانی و فیض سبحانی مشرف و ممتاز فرموده باز تقطیبت
شاهجہاں آباد سر فرانز کرده و ایس بہند وستان فرمودند حضرت ایشاں موافق ارشاد
مرشد خجستہ بنیاد شاہجہاں آباد را بقدم میمنت از دم خود بار دیگر شرف بخشیدہ در ہدایت
خلق اللہ و اعلا کلمۃ اللہ تا دم و اسپین کوشش مبلغ بکار بردند و اتقائے ظاہری و
باطنی سجدے رسانیدہ بودند.

از تصانیف حضرت ایشاں بسیار کتبہاست اما اسماء کتب مشہرہ خاص و عام
تبرکاً بحیطہ تحریرے آیند اول تفسیر کلیمی کہ مطبوع گردیدہ بزبان عرب برگزیدہ و پسندیدہ جمیع
مذہب است دوم عشرہ کاملہ سوم سوار اسبیل چہارم کشکول پنجم مکتوبات کلیمی - و این
ہمہ کتب در علم تصوف حجت تام دارند ششم کتاب رد و افضل کہ در جواب اہل تشیع تصنیف
فرمودہ اند لائق مطالعہ است ہفتم نسخہ متبرکہ مرقعہ کہ حضرت ایشاں در عملیات اورا
و نوافل رقعہ رقعہ تحریر فرمودہ بسیار مجرب است.

۱۰۶

حضرت ایشاں تاریخ بست و چہارم شہر جمادی الثانی در سنہ یک ہزار و شصت و ہجرت
از عالم روحانی بعالم جہانی رونق افروز شد و چنانچہ تاریخ تولید شریف حضرت ایشاں
از لفظ غنی برے آید تا ہشتاد و یک سال در صدر حیات بودند چون ندائے طلب مجوش
حق نبوت حضرت ایشاں در دادند تاریخ بست و چہارم شہر ربیع الاول سنہ یک ہزار و یکصد
و چیل و یک در جواب لبیک اجابت گفتہ عالم فانی را پدر و دمنودہ مسند آراے ملک
باددانی گردیدند - مادہ تاریخ از مصرعہ آخری این قطعہ برے آید و قطعہ

کلیم اللہ عارف پاک بودہ	باقلیم بقا و قش ر بودہ
-------------------------	------------------------

بیرسیدم چو تارنج و صالتش

خرد گفنا - که ذات پاک بوده

برخه از اولاد حضرت ایشان میگوید کارکنان قضا و قدر هر دو پایه ترازو اولاد ایشان
مساوی وزن و هم پایه بیا فرید یعنی پسران و دختران بعد از مساوی بودند از فرزندان
سه فرزند داشت اول صاحبزاده ابوسعید جلال الدین حامد دوم صاحبزاده محمد
فصل الله سوم صاحبزاده محمد احسان الله و از دختران سه دختر اول حضرت بی بی زهرا
دوم حضرت بی بی فخر النساء سوم حضرت بی بی زینب الحیوة عرف بی بی مصری که حضرت
ایشان ایشان بسیار نظر التفات می داشتند و تا حال فیضی که با اولاد این مقصود و
عفیة روزگار است بدیگران دیده نمی شود و عجیبیست که اقل جبال الارض طوثر و
انه لا اعظم عند الله قدراً او مثلاً شاید آنست :

برخه از احوال سلسله حضرت ایشان میگوید که بطریق سلسله چشت اهل بهشت
از حضرت سرور کائنات خلاصه موجودات حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و اصحاب
وسلم جمیع بواسطه خواجگان حضرت ایشان رسید خرقة خلافت پوشانید آنحضرت
رسالت پناه صلی الله علیه وسلم از دست مبارک خود امیر المؤمنین حضرت علی ابن ابیطالب
کرم الله وجهه را و حضرت ایشان بحضرت خواجه حسن بصری رضی الله عنه و حضرت ایشان
بحضرت خواجه عبدالواحد ابن زید رحمه الله علیه و حضرت ایشان بحضرت خواجه فضیل
ابن عیاض رحمه الله علیه و حضرت ایشان بحضرت خواجه ابراهیم ابن ادیم رحمه الله علیه
و حضرت ایشان بحضرت خواجه حذیفه المرعشی رحمه الله علیه و حضرت ایشان بحضرت خواجه
مشاد علو و نیوری رحمه الله علیه و حضرت ایشان بحضرت خواجه ابواسحاق شامی
جنتی رحمه الله علیه و حضرت ایشان بحضرت خواجه ابوالحسن ششتی رحمه الله علیه و حضرت

ایشان بحضرت خواجه ابو محمد چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت خواجه ابو ناصر
 چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت خواجه مودود چشتی رحمه الله عليه و حضرت
 ایشان بحضرت خواجه حاجی شریف زندرانی چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان
 بحضرت خواجه خواجه گان خواجه عثمان بارونی چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان
 بحضرت شیخ الاسلام و المسلمین خواجه خواجه گان حضرت خواجه معین الدین حسن بنوری
 ثم الاجمیری چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت خواجه خواجه گان خواجه قطب الدین
 بختیار کاکی اوشی چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت شیخ الاسلام و المسلمین
 خواجه فرید الدین گنج شکار اودهی چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت شیخ الاسلام
 خواجه سلطان المشایخ محبوب آهی حضرت خواجه نظام الدین احمد بن محمد بدایونی چشتی
 رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت شیخ الاسلام مخدوم نصیر الدین محمود چراغ دہلوی
 اودهی فاروقی چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت خواجه شیخ کمال الدین علاء
 چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت خواجه شیخ سراج الدین چشتی رحمه الله عليه
 و حضرت ایشان بحضرت خواجه شیخ علم الدین چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت
 خواجه شیخ محمود عرف راجن چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت خواجه شیخ حسن محمد
 جمال الدین عرف جمن چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت خواجه شیخ حسن محمد
 چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان بحضرت مدینۃ المعرفۃ و الحقیقت و العرفان
 شیخ الاسلام و المسلمین حضرت خواجه شیخ یحیی مدنی چشتی رحمه الله عليه و حضرت ایشان
 بحضرت شیخ المشایخ المتعلق باخلاق الله و المنتصف باوصاف الله فاروقی فی الله
 باقی بالله حضرت شیخ کلیم الله جهان آبادی چشتی رحمه الله عليه - و صلی الله تعالی

علی خیر خلقہ محمد وآلہ واصحابہ اجمعین ۴

محفی نامہ کہ حضرت ایشاں را اسوای حضرت شیخ الاسلام حضرت نظام الدین اورنگ آبادی چشتی رحمۃ اللہ علیہ خلفاء کثیر اند اما سامی مشہرین تبرکات بحیطہ تحریر می آیند اول از اعظم خلفاء راشدین حضرت شیخ الاسلام مولانا شاہ نظام الدین اورنگ آبادی چشتی است قدس سرہ دوم حضرت شاہ محمد ہاشم کہ نسبت خوشی نیز بحضرت ایشاں می داشتند سوم مولانا شاہ ضیاء الدین چہارم مولانا شاہ جمال الدین جلیوری پنجم مولانا شاہ جلال الدین ششم مولانا شاہ محمد علی ہفتم مولانا شاہ عبد اللطیف ہشتم مولانا حافظ محمد عبد اللہ رحمہم اللہ ۵

برخے از نسبت ظاہری و باطنی خود بحضرت ایشاں می گوید۔ عاجز تر از اقدام و رویتاں کہ بنام کنندہ نخوانم چند است بہ چہار واسطہ از نسبت مادی بحضرت رابعہ عصر عقیقہ زمان بی بی زینت السخیوۃ عرف بی بی مصری رحمۃ اللہ علیہا می پیوندد کہ صبیحہ خور و مور و عنایات و فیوضات حضرت ایشاں بودہ اند و شش واسطہ از نسبت باطنی ارادت و اجازت بکفش برداری حضرت ایشاں میرسد ہچنانکہ خرقہ خلافت پوشانید از دست مبارک خود شیخ الاسلام و المسلمین حضرت شیخ کلیم اللہ جہاں آبادی چشتی قدس سرہ مر حضرت شیخ المشایخ خواجہ نظام الدین اورنگ آبادی چشتی رحمۃ اللہ علیہ را و حضرت ایشاں بحضرت محبت نبی مولانا محمد فخر الدین چشتی رحمۃ اللہ علیہ و حضرت ایشاں بحضرت مولانا محمد عظیم چشتی رحمۃ اللہ علیہ و حضرت ایشاں بحضرت سید السادات مولانا محمد حسین علی عرف مولوی حسن و محدث دہلوی چشتی القادری رحمۃ اللہ علیہ و حضرت ایشاں بحضرت سید السادات سید محمد شرف الدین

شہید چشتی قادری رحمۃ اللہ علیہ و حضرت ایشاں بحضرت مرشدنا و مولانا شیخ
 الاسلام و المحقق و المعرف حضرت سید السادات قاضی سید محمد زبیر چشتی قادری
 متّع اللہ العارفین بحجۃ و مجودہ و ادام اللہ علی العالمین فیوضانہ و حضرت ایشاں این
 عاجز را کہ هیچ وجہ لیاقت این نعمت عظمیٰ نہ داشت مشرف و ممتاز ساخت
 امید از صاحب دلائل و عارفان حقیقی آنکہ این عاجز را بجراے آنکہ این فیض حاصل
 عام کردہ ام بدعاے خیر و حصول الی اللہ عزّ شأنہ و الشکر ما سوی اللہ یاد می فرمودہ باشد
 والسلام متّی الکلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مکتوب الاول شیخ الاسلامی شاه نظام المذہب
 آید الدین سلمہ اللہ تعالیٰ از خادم ذرویشان
 خاک راہ ایشان کلیم سلام محبت اتمام مطالعہ نمایند امر فرمود کہ بسم
 و انظر است محرر میگردد کہ از ابتدائے آمدن شہاد شکر بادشاہی کہ تا تاریخ حال
 ہشت ماہ گذشتہ باشد دو کتابت رسیدہ یکے در اول آمدن کہ ہنوز جائے مجلس
 مقرر نشدہ بود و بخانہ نصیب خان قراول و انعقاد مجلس بود و یکے دیگر بدست بہر
 نسبت مہر شاہ یار بیگ۔ و فقیر شامچندین کتابت ارسال داشتہ شاید رسیدہ باشد
 آہ از بانی بعضے مردم شنیدہ شد کہ صوفیاں در حال وجد از لباس خود بطرف قوالاں
 مے اندازند و آں را بقوالاں عطائے کنند بلکہ باز بہاں و اسباب عطا میشود اند کہ
 بظاہر بطور صوفیہ کہ بدل و صفت لازم ماہیت ایشان است دور مے نماید باید کہ صوفی
 از خانہ کہ بدر مے آید باں در نرود۔ و اگر براسے غرض بلکہ جامہ صوفی کہ دروچندین
 عبادت کردہ باشد بمطربے کہ ہمیشہ بختیارات ارتکاب دارد و در تراست و نادر و اباشد علاج
 دیگر باید اگر حق قوال است بمقتضاء حدیث مَنْ قَتَلَ قَتِيلًا فَلَهُ سَلْبَةٌ کہ مراد از سلب

اینجا لباس و یراق اوست مستمند فرقه ایست که لباس صوفی بقوال می دهند بهر حال
 و کیف برآمدن صوفی و باز در آمدن او بجا طبع انصاف پسند این معنی نمیکند - اولاً
 باید که بقوال دهند مَنْ قَتَلَ قَتِيلًا فَلَهُ سَلْبٌ مؤید این است و اگر بقوال ندهند
 در میان خود پاره بسازند و بطریق تبرک هر هر قطعه او را یاراں بگیرند و اگر پاره سازند
 درست باید بختند و آنچه مرقوم شد بر همه شواهد در کتب مرقوم یافته میشود وَالْأَمْرُ
 إِلَيْكَ وَآتَحْكُمُ كَذَلِكَ آنچه شادریاران خود قرار خواهد داد دستور خواهند شد - اما در خاطر
 فقیر چنین میرسد و بگرم قوم بود که دل از ذکر خبر و خفیه و مراقبه مهمه خاسته است مجلس
 سرور را هم دل نمیشود و محبت که با وجود این همه داعیه محبت دل از این امور بر خیزد ظاهراً
 قبض خواهد بود و این صوفیه را می باشد علاج آنست که در همه اوضاع لبند عمل باید کرد
 و بگرم معلوم باشد که ملا ابوالفیض مجلس عالی برای یاراں کرد روزی بایاراں بنجانه او
 رفتم انواع تکلیفات بجا آورده جز آنکه الله خیر آنجز آن مقدمه نکیه همچنان ملتوی است
 این سال دوم شروع شده واجب باید داد و حل این کار از ملائی آید معلوم مدخل و
 مخرج او میان عبداللطیف بغایت فدویت در جناب شادریان مدبرید چنین باید و صاحب شوق
 درین ایام غم لشکر کرده اند اگر چه سفارش مهربانی حاجب نیست زیرا که پیر مهربان تراز
 مادر و پدر مرید است اما نوشته می آید که در هر باب لطف عظیم در کار ایشان دارند و السلام
 مکتوب دوم - شیخ الاسلامی شاه نظام الدین والدین سلمه - از درویش کلیم سلام
 مطالعه نمایند اے برادر ترقی در هر مرتبه مرجو است درویش را مرتبه نمیرسد که در آن حال
 از جمیع وجوه ترقی را محال نباشد شنیده باشند که بایزید قدس سره میگفت - قَوْلُهُ مَا
 نَفَذَ الشَّرَابَ وَمَا رَوَيْتَ بِهِ اَهْلُ الطَّوَارِكِ ذَكَرُوا فِكْرَ وَمَرَاقِبَهُ وَامْثَالِ ذَالِكَ وَحَبِ

واجب الاحقر از هست و ایضا در تربیت سالکان این قسم اہمال مجوز نیست اما معلوم چنین
 میشود کہ باعث بریں قبض امرے دیگر خواہد بود من جانب اللہ سبحانہ طورانی تمسیم امر اولیاء
 اللہ سبحانہ آن برادر را دیر گاہ دارد کہ امر را بجد اقصی رساند والسلام
 مکتوب سوم - شیخ الاسلامی شاہ نظام الدین والدین - از درویش کلیم سلام - مطالعہ
 نمایند کہ محب صادق العقیدت محبوب ہل اللہ اخوند ملا ابو الفیض کہ بصفا و محبت خلوص
 سورت مخصوص اند در توارنچ ماہ ذالحجہ مجلس عظیم انعقاد کردہ بودند و خلوت خاص برے
 راحت فقر با تکلفات شایستہ آراستہ فقیر شمارا مستعدہ شدند چون اخوند نہایت مصروف
 عقیدت اند مسئلہ ایشان مقبول افتاد و این مجلس از اول تا آخر بطور خواہش فقرہ
 صورت بست و بیچ مکروہ واقع نشد باز در توارنچ ماہ صفر بایاران دیر گاہ حضرت
 خواجہ قطب الدین رفیقم اخوند جمعیت سرود و طعام سرانجام دادند و ہمہ مسرور و محفوظ شد
 و در روز و شب انجام گذارند و حالات شکر بر بایاران روداد از اول تا آخر این بار نیز
 بیچ مکروہ نبود باز نوبت سوم ہشتم ماہ ربیع الاول مجلس انعقاد یافت بر دستور مجلس ذالحجہ
 لیکن قریب دوپہر نظام امجد پسر دلاور خاں با چند او باش بے اذن در خلوت آمد و حالت
 سطر بایاران بانقباض انجامید بتقریب نماز ظہر از مجلس برآمدہ خانہ آمدیم بحیال آنکہ این
 بیگانہ را اخوند دیدہ و دانستہ راہ دادند قسم خوردیم کہ باز دریں مجلس نیامیم چون اخوند را
 بر نفرت طبع فقیر اطلاع شد بر منہ بے از خانہ آمدہ استغفار خواستند اول خود صورت انقباض
 بود چون صدق عقیدت و وفائی الشیخ در سیالیشان نمایان بود کفارت ہمین دادم
 و مجلس در آمدیم تا آخر روز بایاران محفوظ و مسرور بودند در روز آخر قمیص از بر کشیدیم و باقی
 بدست خود پوشانیدیم اگر شمارا این سرگذشت بطور دیگر رساند اعتبار نخواہند کرد برے ہمیں

تمام احوال سابقه نوشته شد والسلام بعد از چند روز نظام الدین امجد را برائے استغفار
آوردند العفو عند الرسول مبدؤن بان داوم در خست نمودم

مکتوب چهارم - الله اكبر شيخ الاسلامي والمسلمين نظام الدين والشرع والحق والدين
داوم الله فيوضه على العالمين - از درویش کلیم سلام محبت انجام مطالعه نمایند مکتوب شما
که مصحوب میاں محمد مقیم بود رسید نادر شاه ضیاء الدین و شاه اسد الله متوجه حرمین
الشریفین شدند الحمد لله والمنة لے عزیز شمار آهین حج است که متوجه بارشاد طاباں باشند
ز بهار قصد حج نخواهند کرد - دیگر برادر من شما همیشه در ایصال فیض حقیقی بکوشید امور
دنیوی اعتبار سے مدار و سلسله را چنان بر سلوک طریقت محکم سازند که تا قیام قیامت برائے
ما و شما هدایای فواید پیغم بر سر رعایات دنیوی سهل است سهل در آں کوشش زود دست
و آنچه مسطور بود و وقتی که ملاقات خواهد شد حرف نکیه و خانقاه و حواری خود مذکور خواهم کرد
بلکه مقرر خواهم کرد که آنجا همیشه خیرے رسانیده باشد اگر مصلحت خواهم دید این حرف خواهم
گفت والا خیرادرار را مقرر نباید ساخت که درویش بدخوشد علی التیسر هر چه میسر آید فرستاد
و اگر میسر نیاید نفرستاد این خوب هست و طیفه دار شدن طریقه مردم دیگر است طریقه ما مردم
آنست که ناگاه هر چه رسد بهتر است مقرر بر روزمره خوب نیست هر کارے و هر مردے شعر

نه هر که سر برآشد قلندری داند

نه هر که آئینه سازد سکندری داند

دل این میخواهد بیشتر تقدیر دیگر و السلام

مکتوب پنجم - الحمد لله تعالى على أن يجعلك للناس إماماً وبعثك لإرشاد

الناس إليك همما ما لے برادر مکتوب متواتره و مراسلات شکاثره انه شمار رسید
و حقائق و دقائق یک یک ظاهر و باز گردید و برائے هر مکتوب جواب نوشته آمد و آنچه از بعضی

اشیا سوال رفته بود جواب همه نوشته شد۔ العاقل تکفیه الاشاره مصرعه دل که
 روشن شد کتاب و دفترے در کار نیست + اما رحمت خدا تعالیٰ بر شما باد کہ بے اجازت
 قدم بر نوازند کسیکہ بدو تے رسید بہیں ادب رسید۔ آنچہ از نااہلی بعضے حرفے رفته بود در حق
 نوشته مے آید و رویتے بہیں جفا و خاکشیدن از خلق بہت و برداشت و صبر نمودن بر آن
 زندہ پوشی ہر ناشستہ روہم میتواند کرد اگر کہ غیبت شما کرد و نفس الامر اگر شما خوب متید
 بدی آنکس سرایت بہ شما نخواہد کرد بلکہ بہیں بدی گرفتار خواہد بود و لا یحقیق المکتر
 الشئ الا باہلہ من حقد یئر الا یخیر فقد وقع فیہ مقرر بہت اگر
 و نفس الامر شما خوب متید پس غیبت او موافق ارشاد شما شد **شعر**

تو کہ در نفس خود زبوں باشی	عارف کردگار جوں باشی
----------------------------	----------------------

غرض خدمت خلایق بر خود متعمد و التہ موافق شریعت و طریقت و حقیقت کار بندید
 و ریں صورت ضرر ہرگز عائد نخواہد شد **وَاللّٰهُ مُتِمِّمٌ نَّوْزِہٖ وَکَوَکِرَہُ الْمُشْرِکُوْنَ**
 البتہ حامی وقت شما باد و دیگر معلوم باد کہ سیادت پناہ صلاح آثار میر عبد الرشید از جملہ
 مداحان طور شما اند ظاہر آنست کہ از پدر خود سید احمد یا از عزیز دیگر شغلے یافتہ اند اما این آرد
 طریقہ شما کہ امروز کبریت احمد و عتقے مغرب است و روزگار خود یافتہ نمیشود مگر در سنینہ
 بے کینہ شما لہذا سہ کتابت بفقیر نوشته اند کہ بشیخ الاسلام والدینا والدین بنویسد کہ مطلق
 شغل را ہم از طریق خود آشنا سازند لہذا بر عایت خاطر عبد الرشید نوشته مے آید کہ ایشان
 موافق استعداد ایشان بہر و سازند کہ در یافتہ ام کہ ایشان و رطایب ہر فانی در شما اند اما بتریکہ
 از جملہ اشغال با قبل مغرول شوند و از سر نو ابجد این دفتر خوانند و الا معنی ندارد کہ تہرے از اسرار
 این راہ مہتمام ایشان دہند و اگر نوشتن ایشان سفارش سائر خلایق بہت نہ برائے خود

مسئول ایشان با جابت مقرون نیست شما از همه بیگانه بیگانه باشند که طور یا نیست آیه
 قُلْ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي حَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مِنْ أَتْبَعِ الْهُدَى
 میان محمد افضل کتابت نوشته اند اگر توجه بکار ایشان مبذول دارند بجزء الاحسان الا احسان
 از حق تعالی اجر خواهند یافت +

مکتوب ششم - شیخ الاسلامی و المسلمین نظام الحق والدین متع الله الطالبین ببقاء
 از درویش کلیم الله سلام مطالعه نمایند و بهر حال مشتاق خود تصور نمایند آنچه از حقائق
 و روایات و فیما بین و حقیقت فرستادن اعظم شاه قاب طعام ورد آن و باز فرستادن
 برای صوفیان و باز ورد آن و منع او از ذکر هر در مسجد جامع باد و صدقه صد کس و وقت
 مغرب همه معلوم شد برادر من آنچه شما کردید خوب کردید فقیر که از دو لایه منداں خیر قبول
 می کند باعث تالیف ایشان میگردد و در عدم قبول و حشت می افزاید سلف صالحین
 هر دو طریق در دیده اند آلهای لا اله الا الله و بعضی گفته اند + بیت

زکریا و یحییٰ و عیسیٰ	بهتر از آنست که نتانیش
-----------------------	------------------------

ماصل هر دو واحد است یعنی هر چه باشد برای خداست قبول و رد اگر برای
 خداست محمود است و الا مذموم و آنچه مرقوم بود که طبیعت از صحبت دو لایه منداں گریز است
 اگر فرمایند از صحبت ایشان اجتناب و رزم برادر من هر چه بخاطر شما میرسد عین صواب است
 آن کنید که در آن مرضی خداست تعالی و رسول الله صلی الله علیه و سلم باشد دنیا هست
 اگر نفرت از ایشان برای حق باشد و اگر صحبت با ایشان بهم برای حق باشد این است
 بسیار در همه کار نیست المؤمنین خیر من عملی از نجاست که اساس عمل بر نیت است
 الخیرا فخر او ان شررا فخر او بهر حال در اعلا کلمه الله کوشید و از مشرق تا مغرب

همه اسلام حقیقی برکنید. دیگر آنکه تفهیم اوقات معلوم شد. اگر چه ذکر جهر بر بے گرمی باطن
 خواب است اما مختلف فیه است و کذا کذا سماع بین متفق علیه جمیع سلاسل و جمیع مذاهب
 ائمه علم ذکر خفی و مراقبه بعیت حضور و توحید غنیمت است که در این احدی را خان
 نیست پس آنچه متفق اشاعت آن و ترویج آن بصواب اقرب خاصه درین زمان احوال
 هندوستان که از اولاد امیر تیمور اند بطریق حضرت نقشبندیه بغایت آشنایند زیرا که اکبر
 تیمور را حضرت خواجه بهاؤ الدین نقشبند ارادت تمام بود پس روزی تمام بر این کار
 هم موضوع باشند خوب است و در طریقی النهار باعث کثیر مراقبه کردن تا یک پھر روز بروز
 بهتر است و کذا کذا در آخر روز و در میان مراقبه کیفیت بخودی بیہوشی اگر بر بعضی فرود
 بغایت لطف دارد چنانچه شوق و رقص در وقت سماع زیباست و الحمد لله والمنته که شما
 طریقہ نقشبندیہ نیز دارند اہمال او چار و اسیدارید خصوصاً مردم تورانی ہمارا ہمیں از
 سلسلہ نقشبندیہ مشرف مے ساخته باشند در جواب بدیارام نوشتہ آمد کہ موافقت
 بہ درود نبی صلی اللہ علیہ وسلم بسیار نمایند کہ سرمایہ ہر سعادت این است دیگر مطالعہ کتب
 سلوک و تواریح چون نفحات و تذکرۃ الاولیاء و رسائل حقائق چون لمعات و شرح لمعات
 و لواجیح و شرح آل در مطالعہ داشتہ باشند اما احدی از بگیا لکان مطلع نشود۔ شاہ
 ضیاء الدین را کہ باشتی آورده اند خوب کردند محمد سیرزایا ربگیا را خلافت دادید خوب
 کردید سمیت خداے جہاں را ہزاراں سپاس کہ گوہر سیردہ بگوہر شناس
 از رقعہ ایشان کہ بفقیر نوشتہ بودند معنی عشق مے رحمت الحمد لله والمنته ہلے ذاک
 دیگر مامل رقعہ میان رحمت اللہ داخل سلک این طرف است دیگر مقصود از دخول اہل
 نہ آلت کہ ایشان مے مراتب درویشی کنند و در مجلس سماع ذوق و شوق رود و سبند

و مجلس ذکر و سجود و رویتان ذکر نمایند بلکه مقصود آنست که بسبب دخول این مردم
 اکثر مردم دیگر داخل میشوند و در نظر عوام دخول این مردم اعتبار تمام دارد و یقین
 بدانند که مشایخ سلف همسایه ایشان و وزراء و وکلاء و امراد ارتباط داشتند اکثر
 در عرف و عادت اشتغال فقر و رجوع خلایق بایشان این گروه دست دارد و سفارش
 باین منط مستحسن است که اگر صلحت باشد بکنند و الا فلا حضرت گنج شکر قدس سره بپادشاه
 زمانه نوشته اند عَرَضْتُ حَاجَتِي إِلَى اللَّهِ ثُمَّ لَيْكَ فَإِنْ أَعْطَيْتَ فَاللَّهُ هُوَ الْمُعْطِي
 وَأَنْتَ مُشْكُورٌ وَإِنْ مَنَعْتَ فَاللَّهُ هُوَ الْمَانِعُ وَأَنْتَ مَعْدُودٌ وَالسَّلَامُ
 مکتوب هفتم - شیخ الاسلامی شاه نظام الاسلام و الشرع والدینا والدین از درویش
 کلیم سلام مطالعه نمایند امر و زر که است و دوم ربیع الاول است هر قوم بگیرد و مردم بود
 که دل از صحبت دولتندان تنگ آمده میخواهم که بطرف روم و نیز مردم بود که سماع
 و سرود اندکے سر داشت هر چند یا راں التماس می نمایند امداد میخواهند اے جان
 معلوم باد که صحبت دولتندان کے را که بطبع خوش می آید از فقره فقر نیست زیرا که
 تفاوت تمام است در میان اوصناع غنی و فقیر بیچ میدانید که شما چندین آزار از اوصناع
 ایشان چرایی کشیده خواهید که نفس پرورای مانند فقر و مساکین بذوق ذکر و فکر و مراقبه
 و تلاوت قرآن و افرا و عمارت اوقات و سایر حسنات چون ذوق و شوق و سماع و وجد
 مشرف گردند و این خود محال و از قوت بغفل این تلاش نمی آید و در آخر بے مزه بگردانند
 الشریب در جبال و الحرب و جلال ازین گروه اینهمه درخواستن محض محال و عدم امکان این
 مردم همین قدر بس است که ایشان از آن رعونت و فرعونیت که دارند یک مرتبه فرو داند
 بخانه سچو شام عاجزی میکنی قدم نهند و شمار آدم شمرد و در حق شما این قدر اعتقاد کنند که شاید

از دعای این کس در مرتبه دنیاوی افزونی پیدا شود و به شمایم از التجا پیش آید این بقدر
از ایشان بهینند نهایت ست طالب آخرت کجا ذکر و فکر کجا - این قوم را خدا همی بال
مراد است و بس و حرف و حکایت قیامت و حشر و امثال ذلک پیش این قوم طاعت
میش نیست که چندی برے زجر و توبیخ انگیزند اندر فردا که دیده است مقوله ایشان است
از ایشان او ضارع اولیاء الله خواستن دور از اسکان و بر عدم حصول این ملول
گشتن نهایت بعید زینهار ازین فرعونیاں توقع خصایل موسی نداشته باشند غنیمت
نمیدانند که ایشان بآن جرات از مرتبه خود افتاده گاه باشد که بشما بیعت کنند و دست
بر روی دست شما نهند و توبه از افعال ماضی کنند مادر سلف و خلف درویشی نشیندیم و ندیم
که قاطبه اهل دول بر دست ایشان و از صحبت ایشان بفلاح فقر و رسیدن باشند
در لشکر که شما هستید اکثر شنیده میشود که معتقدات رفیع بغایت راجع است این صلا
اتبات ولایت از غیر دوازده تن نمیکند و اهل سنت را بدتر از کافر و مشیار از چنانچه از
رسائل و فتاوی ایشان مذکور است که سنی بدتر از کافر و سنگ است پس این گروه که
معتقد چنینی داشته باشند اگر شمار سنی میدانند خود معلوم و اگر نبوغ دیگر خیال کرده اند
و طوری ظاهر شمارا محمول بر تقیه میدانند تا شواهد دیگر که چون سب شیخین و لعین معاویه
نموده اند به بینند فرضی تقیه هم میکنند شنیده اند که بدبخت سید غلام محمد روح الله
در خلوت چه نوشته ها که نمیخورد و از آنست که امروز در شیراز محوط است و همی شما هم در
ایام هزار و پیمه شیراز برائے او فرستاده اید چنانچه این معنی از دیار ام که قبل ازین با شما
مطالب ملاقات نموده بطرف جاگیر رفته و از آنجا مکرر بخدایت گرامی شما کتابت نوشته و همی
نوشته که خواهم فرستاد و وقت ارسال کتابت او حاضر نمی باشد شنیده ام که فلان فلان

طالب جاه اند با ایشان یقین ذکر و فکر بے مزه آری اسمے برے کشایش در دوزخ یعنی
 دنیا با ایشان باید فرمود تا بعد اوست او در درک اسفل السافلین با وی قرار گیرند و گرنه همیشه
 بوعده وعید کج دارد و مزه بے بر داری انتفاع خلایق اگر از ایشان بوقوع در آید همین
 برے ایشان ذکر و فکر است و آنچه قصه خواجہ فخر الدین مرقوم بود این چنین کارها پیشتر
 هر شیخی که باین بازی می کند می آید پاک نیست **وَاللّٰهُ يَعْصِيكَ مِنَ النَّاسِ**
وَالْحَقُّ يَعْلَوْنَ وَلَا تَعْلَمُ

بیت

تو حامی شرع و حامی تو شایع	تو حافظ قرآن و خدا حافظ تو
----------------------------	----------------------------

و آنچه از سر دی و مانع مرقوم بود اسمے برادر کثرت سماع هم خوب ندارم بلکه یقین هر روز
 هم نیامده - علی الاتفاق اگر میسر آید روفتی دیگر دارد اما حلقه مراقبه بکثرت اتصال
 با ذکر خفی یا جلی این بر دوام احسن است و خیر الاضلاع بعد از تقید شبرائع و صلوة خمس
 و نوافل و اشراق و ضحی و تهجد و مراقبه بعد از نماز صبح تا اشراق و بعد از عصر تا مغرب و
 احوال مغرب تا عشاء با بوابین و نوافل دیگر اند که بکتاب حدیث و فقه و سلوک چوں
 احیار و کیمیا و امثال ذلک چوں تواریخ متناهی پیشین بهتر است و گاه گاهی برے اهل
 درو اگر سماع باشند که در آن خبر محرم راز نباشند اقرب بصواب است و تاکید صوم و فرض
 و صوم نفل چوں ایام بعضی و غیره ذالجه و غیره و خسته نهاری و مانند این نگاه داشتن
 بعایت نافع و خیر و چله نشستن از غره آخر شعبان تا روز عید و مخلصان را این طریق
 نشانند آمده است نه آنچه دولت منان را باین کار دلالت باید کرد این کار در دنیا نیست
 مگر کمر بهیم بسته اند و در چله اربعین چند درم سنگ حمام مجوز است اما نرم و شور را نفیر
 باشند و بجز معلوم از مسکاتیب شما میشود که شمار با قبیل خود ارتباطی نماند چنانچه این معنی مکرر

نوشته اند بناء علی ذلک مرقوم میگردد که بدایت فقر یعنی برسلوک و تجرید و تفرقه و قطع
 تعلقات است و نهایت فقر یعنی برانزو و انکسین و بابل و مباشرت اسباب است این معنی
 بر طریق اکثریت نوشته می آید الحمد للہ رب العالمین که شہامراتب قلق و اضطراب قطع نمود
 اکنون نوبت تمکین است اگر درین صورت از دواج و مباشرت با سباب شود آں بود
 معہذا اگر از دواج باشد و با قبیلہ خود چنان مالوف نیستند اینجا فکرے کرده آید
 سخن صریح تراخہ میان امام الدین که برادر عموزادہ فقیر اند و خرے در سن چہار دہ سالہ
 فی الحال بصلاح نماز و روزہ و تلاوت قرآن آراستہ دارند و خالی از صباحت و
 وجاہت ہم نیست و از طرفین مجیب انیقدرست کہ داد و ستد در میان نیست نمیدهند
 چیزے و نمیخواهند چیزے بر کاسہ آب انعقاد میسر میشود و اگر اشارہ نمایند علی الرسم یک
 نشان از طرف شما داده آید من بعد بقریب ملاقات بیایند و در عرصہ یک ہفتہ نصرا
 کار نمودہ متوجہ آن طرف گردید و اگر هنوز بے تعلقیست سراسر آشتی باشند و استغنا جلودہ
 پس اشارہ رود کہ حرفے ازین باب زیادہ گفتہ نشود و خط خواجہ نور الدین از او رنگ آباد
 بسیار با ادب مریدان بودے کہ از خط این مردم ہشام مے آید از خطوط اکثر مخلصان شمانے آید
 غیر شاہ یار بیگ التماس نمودہ بود کہ امیدوارم کہ مرا محبت پیر خود سلمہ الدعوائت فرایند
 کہ بہ سعادت ثمرہ محبت پیر است چہار سال است کہ در غلامی قبول کردہ اند اما میخواہم کہ
 انقدر محبت آنحضرت سلمہ الدبر من استیلا کند کہ جان و مال و دنیا و آخرت برائے حضرت
 خود بیارم و شار کنم این خواجہ نور الدین متحقق بودہ است چہ حرف کا ملانہ میزنند بارک اللہ
 من بغایت مشتاق جمال این صاحب کمالم کہ محبت با پیر خود میخواہد این مریدان بے ارادہ
 ہیج کار نیامد مریدانست کہ محبت پیر سرایہ سعادت کو نین سازد شیخ فرید الدین گنج شکر

قدس سره میفرمود که روز قیامت اگر حضرت جل شانہ بصورت خواجہ قطب الدین کریم
است تجلی خواهد کرد و خواهیم دید و آلاء معلوم شد که صد سر و دوسماع مردم پیرکانو در واقعہ
بجسور بادشاہ بودند آخر بادشاہ مسلم داشت پس بدین دستور خود را دست نباید داد
شنیدہ باشند والسلام

مکتوب ہشتم - شیخ الاسلام شاہ نظام الحق والدینا والدین سلمہ اللہ تعالیٰ از فقیر
خاکبایے درویشان کلیم دہلی سلام مطالعہ فرماید امشب مہند ہم ماہ شوال یک پہر
و یک گھڑی شب ماندہ از نماز تہجد فارغ شدیم و علی الصبح رخصت ہوا تراول خاں چوہا
کہ در آن وقت فرصت نوشتن دو کلمہ نیست ہمیں وقت بدو کلمہ رشوق متصدی بعد وقت
آن جان جانان میگردد و شوق ملاقات گرامی نہ چندانست کہ قلم و زبان شرح آن
تواند کرد سن این فقیر بجاہ و پنج رسیدہ بلکہ ازین گذشتہ و نہین عظام و سستی و کاہلی
روز بروز افزوں گردیدہ و حرارت ہا بہ برودت ہا مبدل گشت دل از تربیت خلایق
کند گردیدہ و انزوای تمام و قطع کلام نمایاں گشتہ - و داعی سفر حجاز و مجاورت در آن
مقام متبرکہ کہ الی یوم الفراق والوصال هجوم نمودہ اما چہ توان کرد کہ قید الما است دشمن
قید الحدید چون ارادت اللہ متعلق شود ہمہ اسباب جمع آید و ہمہ موانع مرتفع شوند -
حال متعلقات بخداے تعالیٰ روشن است فرزند حامد سعید کہ دریں پیریشانی عطا شدہ
دہ سالہ است چندان دل بخواندن نے دہ بہرار محنت کتاب فشب در صرفہ بخواند اگر
ایں را چہل گذارم ضائع شود و اگر ہمراہ برم وقت راتباہ کند ہمہ خود جمعیت ماند کہ محبت
والدہ باز بہند وستان میل نماید و بگرد و عاجزد و ارم یکے سفش سالہ دوم سہ سالہ - بارے
آن در قرآن خواندہ باشند کہ لَکُمُ الدِّینُ وَآصَابُہُ الْکِبَرُ آنچہ در تقدیر رفت تغیر نیست

مصرع آور میان خواسته کردگار حیثیت *

مکتوب دهم شیخ الاسلامی شاه نظام الدین و الدین سلمه الدار درویش کلیم سلام مطالعه فرمایند معلوم باشد که خلافت را دو قسم باید ساخت خلافت زبانی و خلافت سلوک اول هر که حیثیت فقر را داشته باشد باید فرمود من غیر امتیاز زمین اکنون عالمًا و جاهلاً اما قسم ثانی که در ظاهر بنویسند و بر مهر بکنند این قسم مخصوصاً بابل علم دارند اما طور دیگر اختیار نمایند خلافت را دو قسم سازند خلافت عظمی و کبری و خلافت صغری و خلافت کبری قسم اول که مخصوص بابل علم دارند و ثانی عام بهر حال آزرده کردن دلهای راغبان این کار اندکے محمودی نماید کار خود هم باید کرد مهم کار طالب لے برادر اگر جا لے باشد که مصلحتات را نوززیده باشد لیکن معنی عشق و تقوی داشته باشد به از عالمے که معترانین باشد اما چون علم حیرانغی است شاید دیگرے را نفع رساند حاصل رقیه میاں محمد عاقل و میاں محمد شاکر از یاران قدیم اند میاں محمد شاکر فاضل جید اند و میاں محمد عاقل اگر از تحصیل نماند اما علم فقر اندک بیش گوش زده اند مرحمت و لطف که عام انعام است خاص الناصر نماند و السلام *

مکتوب دهم شیخ الاسلامی شاه نظام الاسلام و المسلمین الدین و الدین سلمه الدار درویش کلام سلام محبت انجام مؤدت انعام مطالعه فرمایند مرقوم بود که قبل بعضی یاران ناخواند که استقامت شوق و ذوق داشتند فجار گردیده اند و اکنون هجوم علماء است از آن جاز نادم است نخواهم که منع کنم برادر من مصلحت و صواب دید آن نمی نماید که در منع آن گروه همچنان فتنه و انبغات سبب است بهتر همانست که از ماسلف قطع نظر کرده و اجازت های آن طائفه را بر محل نیک توجه معقول فرود آورده مرفوع القلم و کان لم یکن شیاً تصور باید فرمود من بعد هیچ ناخوانده اول ارشاد نباید داد اقل علم این قدر مشروط باید داشت

که اعراب و ضمیمه و لغت عرب تواند دریافت و ظاهر را موافق شریعت تواند نگاه داشت *

مکتوب یازدهم - شیخ الاسلامی شاه نظام الملة والدین والدینا والشرع والحق اودم السلام
 خلاصه علی رؤس المرشدین از درویش کلیم سلام محبت انجام مطالعه نمایند برادر من کار
 دنیا سهل است شما در اصلاح دل مجربان بکوشید که بغر وصال و قرب رسند و بریاضت
 و مجاهده و عشق و بیخودی مریدان و طالبان را تربیت کنید که اقوام قیامت برای شما
 فوایح پیغم و متصل برسد رعایت این جهان سهل است مرقوم نموده بودم که حرف بمکيه و
 خانقاه و حویلی مذکور خواهم کرد که آنجا همیشه چیزی رسانیده باشند اگر صلحت خواهم دید
 خواهم گفت و الاخیر - برادر من مقرر ساختن خوب نیست که درویش بدخوش شود بلکه بدنام
 علی حسب الاتفاق هر چه میسر آید بهتر است مصرعه بگشای دره که من ندارم خبرش
 دل این میخواهد باقی هر چه در تقدیر است آن را تبدیل نیست میان رحمة الله قبول نکردم
 قبول از ایشان بعید نیست مصرعه نه هر که چهره برافروخت و لبری داد - شاه ضیاء الدین
 و شاه اسد الله روانه حرمین شریفین شدند الحمد لله والمنة که خوب شد شما هرگز این غنیمت را
 در دل راه ندهید هر دم شمار ایک حج است متوجه باطن مریدان باشید که سیر سلوک و عبارت
 از پیچ و کوه و دشت و بامو است بلکه سیر از صفات بشریت بسوی صفات الوهیت -
 و باید مذہبان رفصنه و زندقه بجزم داری و نعم باید گزرا نید اِذَا مَرُّوا بِالْغَوَمِ وَأَكْرَامًا
 انجان باید نمود که این مردم پی به تحقیق مذہب خود نبرند در حدیث است -

سند و اذہبک و ذہابک و مذہبک گفتگوے توحید کار بزر و فکر و مراقبه باید کرد مجاهده
 نفس شرط است و سفارش و صدارت بهر وضعی که مناسب حال خود دانید بکنید اما ابرام
 کار نمیکند آسے مشا به در مجاهده نخواهد کرد و مجلس را بزر و عشق گرم دانسته باشند

قبول مردم نوعی از قبولیت حق است و بهر سلسله یک پیش شما آید مشغول کنید سلسله

نقشبندی و شهروردیه و کازونیه و کبرویه و شطاریه همه از شماست *

مکتوب دوازدهم شیخ الاسلامی نظام الحق والدین از درویش کلام سلام خوانند
و مشتاق خود دانند الحمد لله علی ذلک الله تعالی شما را بتقریب حاصل خود زیاده ترقی داد که

این مدبر وقت بود که درین باره چهار سال است که قحط است و جمعی کثیر متعلق این طرف است

اگر چه و ما من د آتیه فی الارض الا علی الله عز و جل ما تمصر است ما این فتح هم از دست و بیکه

املاک کون کل شیء و اینه ترجعون بارے ما بهر حال انبیا را خدا طلبی میخوانم یا را

در دنیا طلبی بدرواز و دولتمندان طواف می نمایند الله الله مصرعه فکر هر کس بقدر محبت

اوست - درین راه فقیری برابرشاهی باید اختیار کرد اما کجا این مذاق بهر کس نمیدهند

قال النبی صلی الله علیه و سلم من کان هجرته الی الله فحجرت الی الله و من

کان هجرته الی الدنیا و امره یتزوجها فحجرت الی ما اصبر الیه

و طریقه مراقبه را مشق و ورزش بسیار نمایند که مراقبه در همه سلاسل باب منتهی است که در

در اواخر و انتها کنند و اگر نکنند بداهه الله بدایه بنیه *

مکتوب سیزدهم شیخ الاسلامی شاه نظام الدین از درویش کلیم مطالعه نمایند ان شاء

الله شب محرم الحرام است قلمی میگردد و صحبت میاں اسد الله با بهادر خاں کوکلتا

میگویند محکم نشست و الله اعلم میاں غلام یحیی نوشته بودند که میاں اسد الله بهادر

گرفته متوجه شدند و یک اسپ به بهادر خاں بخشید غرض مقصود آنست که باید این بر وضع

قدیم باشند یعنی فقر و فاقه نگذارند و سعی در شیوع سلسله نمایند و مردم را از ورطه غیبه

مقصود حضور رسانند و بر دل بندگان خدا محبت دنیا سرگردانند و میل بجانب

و نه تا آنکه بر سه گدانی بخانه امیران نروند آنگاه این گدانی هم آمده است اگر بر سه خود
 نباشد گدانی بر سه غیر عبادت است شما نوشته بودید که در عدم فتوحات سلسله خوبی جاری
 میشود و در قبول فتور و جریان سلسله است لے در ویش خدای تعالی شمار عقل معاش
 و عقل معاد هر دو داده است آن کنید که در آن اجرے سلسله باشد اگر فتن و ناگر فتن
 و انیم اگر رونق سلسله از عدم قبول است عدم قبول بهتر از قبول در ویشان باطنی که قبول
 بعضی فتوحات کرده اند اغلب که بر سه استمالت خاطر معتقدان کرده اند و الا بصورت حیات
 خود کم کس قبول کرده باشد در مراقبه کوشش نمایند که سلسله نقت بتدیه نیز جاری شود مراقبه
 آرام بخش است و ذکر جبر سوزنده در اول لبوز آیند و خرد شایند و در آخر بهار امید و نمودن
 این طریق همیشه مرعی باید داشت و السلام ۴

مکتوب چهارم شیخ الاسلامی نظام الدین والدین از درویش کلیم سلام مطالعه نمایند
 بخدمت نقادہ اخوان الصفا و خلان الوفا مزایا محمد بیگ از فقیر سلام رسانند و بگویند
 در سلسله پیر پرستی بهتر از حجاب عبادت است هر رونق و قبولی و تاثیرے که درین سلک
 محسوس میگردد بسبب پیر پرستی است پیر پرستی بر همه عبادت مقدم است که اصل کار نیست
 باقی فرو ترازی نفوذ بالند آنکه ازین محروم است از همه دولت محروم دیگر معلوم شد که
 ازین امیران و منصبداران که شما بیعت نموده اند پائے تلقین فکر و شجره در میان میباشد
 یا نه این را مفصل خواهند نگاشت و السلام ۴

مکتوب پانزدهم - السلام علیکم و علی من لدیکم هو الملک المقدر عالم عارف محبت و
 محبوب فقر اموالاً نظام الاسلام والدین از فقیر سحر صل و هو السیر کلیم السلام محبت انجام
 خوانند و مشتاق خود دانند نیتقه ملاطفه لطیفه که از فراط اخلاص و محبت و استیلا نمودت قلم گیر

مسافر اختصاص صحیفه اخلاص گردیده بود در اوقات قرة العین و شرح صدر و گردید
توقع که تا نفع جلباب دوری ظاهری مغیر از احوال خیر آل خود باشند مرقوم بود که دل انهریا
و ایل آن کشیده شده الحمد لله والمنة شکر این نعمت بکدام زبان شرح توان داد آنکه دنیا
نیک شناخته گردان نگشته و آنکه گشته نیک شناخته شیخ با قدس سره این عالم اکثر بزبان و بر زبان
خود میگردد اینند اللهم صغیر الدنیا و حقها فی عیون عبادک و
کبر جمالك فجلالك فی عیون عبادک هر کار دنیا رست بالید که او و اصل است مصرعه
چلیست دنیا از خدا غافل بودن و چون غفلت رفت و اصل است آنقدر که منقطع غیر است
و اصل باوست این اصل کلی است فان الموصل عندنا هو الا نقطاع ما سوی الله
هر چند تحیر پیش کار پیش این ورق نه جلای شرح این سخن است - خوب کردید که سفر حجاز
موقوف کردید رفتن از خود چه مبارک سفر است نیکو گفت آنکه گفت + بیت

نخود اگر سوے خود نظر نمنی	بلاک دل نرسی تا ز خود سفر نمنی
---------------------------	--------------------------------

اما خوب معلوم نشد که اوقات گرامی بکدام توزیع مصروف است آیا برنگ طالب علمان - یا
در ویشاں یا نه ایشاں و نه ایشاں بهر حال و بهر رنگ در ایصال نفی و جلی نرو و آن بود
والآما تاب الی الیها سخت گیر است والسلام +

مکتوب شانزدهم - شیخ الاسلامی شاه نظام الدین و الدنیا و الحق و الشریع از درویش
علیم سلام مطالعه نمایند اخوی مرزا محمد یار بیگ را از فقیر سلام رسانند و بگویند که اسے بر آن
طریقہ ما قبول ہمیں قبول پیر است پیر پستی شیوہ باید کرد همه سعادت دارین دان
این قبول است اگر پیر قبول کرد مقبول عالم است و السلام علیکم و علی من لدکم +
مکتوب هفتم شیخ الاسلامی نظام الملک و الدین و الدنیا از درویش علیم سلام

نمایند الحمد لله رب العالمین که درین سالها که از تنگی باران صورت قحط درین ملک شد
و بانه ده نفر سوار همان گذران میشد گاه بیگاه قرضدار میشدم از جمله اقراض خلاصی
میشد الحمد لله رب العالمین آنچه مرقوم بود که از ذکر و مراقبه و سماع همه مطبوع است
و مرقوم دوام لطف دارد و معلوم شود که شما وضع آن قرار دادید که خبری از کسی نماند
اے برادر این طور نبایت نیک است در ویش مجبور اقرار با قوم صلبه کفایت میکند طعام
هر قدر که بیاید بگیرند و بخورند و بخوراند و از جنس نقد روانیست که گیر داری متاعل محتاج
است با و همه روا است قلیلا و کثیرا لکن اهل او را نیز ورزش توکل بحال باشد که برین
تقدیر طعام اکتفا نماید محمد شفیع فوت کردند رحمة الله علیه ایشان مجرب بودند و با اینهمه هر چه
مفتوح میشد قبول میکردند

مکتوب بنیر دهم - شیخ الاسلام نظام الحق والدینا الدین سلمه الله علی رؤس الطائین
از در ویش کلیم بصیر الله لعبوب نفسه سلام مطالعه نمایند ملاحظه نماید که سه عریضه از شما
و یک عریضه دیگر بود رسید مضامین مکاتب معلوم شد آنچه گفتگوهای حقایق مرقوم بود همه
مبوقع و صواب نمود اے برادر از یک تخم چندین برپیدامیشود و هر یک بنوعی و رنگی یکبار
نیشند بعضی میگویند که شغلها بسیار رسیده و بایگراں کم این حرف مسموع نیست چه فقیر
همه معمولات خود را نسخه ساخته بیک و تیره مانده قطع نظر ازین بر تقدیر تسلیم از آن کم شغل
عالی را روشن کردن یا را با وجود آن هماں کثرت اشغال عالی را بد خلق کردند پس
این قلت به از کثرت است آنچه مرقوم بود که صحبت دولتمندان نمیتوانم داشت الحق
صورت همین امر است اما قصور این بود و راجع این سلسله و اشاعت این سلاک صحیح و حق
صریح بشود و عوام یا از خوارق انقیاد پیدا میکنند یا از آمد و رفت اهل دول مقصود از آمد و رفت

و ملاقات این گروه نه آنست که ایشان بطور صوفیان صاحب وجد و حال یا صاحب فکر باشند بلکه اینها آلت رجوع خواص و عوام اند بیچ و دو لمتندان در زمان سابق و لاحق شنیده اند که در خدمت و ارادت بیچ شیخی در عین منصب و جاه بدولت و جد و حال و ذکر و فکر مشرف شده باشند آری بعضی قطع علائق کرده و رکسوت فقر در آمده اند شما مقلتم نمی شمارید که از باعث دولت صحبت شما بعضی دو لمتندان بذکر مشغول میشوند با وجود اینهم اگر شمار خوش نمی آید آن کنید که خوشی شما باشد تصوف و سلوک کس بلند تر از تصوف و سلوک محمد رسول الله صلی الله علیه و آله و اصحابه و سلم نخواهد بود و وضع شریف استماله بر جا بود و دو لمتندان را تعظیم و احترام و امتیاز میگردند باقی اختیار دارید دیگر چوں اوقات را امور بزرگ جبر و مجلس سماع دارید و قریه را مقرر کنید که در آن مراقبه نموده باشند و نقشبند هم در آن حاضر ساخته باشند ذکر جبر بر بے بندی است و مراقبه بر بے منتهی شما هم اکثر اوقات مراقبه و حضوری کرده باشند هر شخصی را که خلافت بدید بفرمائید که عریضه بسوے فقیر مثل بر تفصیل حال ابتدا و انتهای بنویسند که از آن حیثیت هر کدام معلوم نمایم کتاب شمارید آنچه در باب ارسال هدیه مرقوم بود آن را سعادت خود دانسته در روز قیامت همین قدر شفیع من است که این همه لطف بر فقیر فرموده اید و روش من عارف من این سخن فہمی شما را با بغایت محفوظ کرد فی الواقع این بے تکلفی که این عاصی را با آن زبده اولیا و صفوہ عرفا با عزیزان دیگر نیست این قسم بے تکلفی که با شما میروید بکس زلفه با خصوصیت خاص است خدا شاهد حال است و کفی بالله شہید دیگر معلوم شد که از لشکر و جوان بسیار از وضع شما محفوظ بودند و تعظیم از مذاق شما میگردند معلوم شد که کمال شد شناخته اند لیکن آن قدر توفیق رفیع نبود که صحبت نمایند بہر حال مدح شما بودند و اشتیاق فقیر نیز از رگدہر شما پیدا کرده بودند

و توفیق جمعیت نیافته اند حقیقت مجلس سرود و سماع آنست که همه متروک شدند زیرا که احوال نیست
و به تقریب عرس حضرت شیخ اگر قوالاں می آیند مجلس از افسردگی دل میشود و خطن می یابم
مصرعه بهار عمر ملاقات دوستداران است :

مکتوب نور و هم - عارف معارف ربانی سالک مسالک سبحانی متع الله الطالبین بطول
بقائه از درویش درویشان تراب اقدام ایشان کلیم الله بصبر الله عیوب نفسه و وفقه
لخیر یافات سلام محبت انتقام مؤدت التیام مطالعه نمایند داعیه زیارت حرمین شریفین زادگاه
شرفاء و تعظیماً اکنون چه طور است اگر سست است اینجا بیا بنید بمشیت الله سبحانه بعد فرام
آدن اسباب با اتفاق سیر آل طرف میروم اگر قوی است پس در این ایام حلاج از هر طرف
به بندر سورت رو نهاده اند و راه مفتوح شده چرا نشسته اند و اگر محتاج خرج هستند از دلی
که برآمده بودید براسی این داعیه کدام خرج برداشته بودید بر قدم توکل برآمده بودید اینجا این
حرف مشهور شده که براسی حج برآمده اند و داخل لشکر و مجاور شده اند خیرگاه عذر عدم
فتح راه بود اکنون با اتفاق همه مخبران راه مفتوح است چه عذر است مگر اینکه فقیر شمارا طلب
که این قدر طریقت منظور است طور توکل و فقر از دست ندادید خوب کردید باید که این
وضع را بهر حال انجام تالب گویاید کرد و این که فتوح شود آن فتوح لایرد از غیب هر چه
رسد بے عیب است و السلام :

مکتوب بستم - السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته علیکم ایها الفائزون الی اقصی ما رتب الله
و اعلی مطالب الوجود از چگونگی احوال مدتی برآمد که اطلاع نیست بهر حال اقم این خیر مسؤل
درگاه صمدیت آنچه مرقوم بود که اهل دول بعد از داخل شدن اخفاء این امر میخواستند و من الهما
آن را موقوف بر ظهور بعضی تاثیرات میدارم همه موجه و مقول است باید اخفا کرد اما ظهور تاثیرات

و معروف افاده شما میشوند و اباشد که برائے استمال خاطر و گاهی حیانا قدم رانده شود
والا امر فرخیر و برکت در مجلس مشایخ نمانده است و دیگر در کتابها مرقوم بود که طالب صادق
مثلاً پیر او فوت شده و او را از نعمت نرسیده یا مثلاً در واقع شده که این طالب نمیتواند
اما از پیر خود نعمت با و نرسیده اگر همچنین طالب طلب ذکر و شغل نماید چه امر است جواب این
سوال مکرر نوشته شد و تفصیل او این است که کلیه در این امر فقرا این است که سلاک
چون متر شد و مرشد شود احتمال اضاعت دارد زیرا که اگر بگفته اول کند تلقین ثانی
لغو واقع میشود و اگر گفته ثانی بکند تلقین اول لغو واقع میشود و جمع پیر بوی از انکار اول
دارد که بر آن قناعت نکرده و آنرا بسیار نکرده و نا پخته طالب دیگر میشود بر آن نقصان
و بوا لهوسی خود اقامت میکند چون در این سوال مذکور این است که از پیر خود چیزی
نیافته پس در این صورت مانع بر خاست گویا ساده لوح است هر چه نقش کنند زیباتر
بجلاف تحت منقش که تصرف در و خالی از بهیمرگی نیست و دیگر در رقیه مکتوب بود که زنا
بیت کنم یا نه برادر من همه زنا را بیعت کنید اما با زنان جوانان خلوتهاے طویل
که موجب فتنه مردم بشود نکنند و در صحبت اولی وقت بیعت دانسته بر دست خود بچید
دست بر دست او دارند که مس اجنبیه حرام است - دیگر محمد قایم میگفت که دو دختر
نامالعه را بگفتن ذکر امر فرمودند برادر من ذکر انات چون مرا حق شوند ذکر تلقین
میتوان کرد اما قبل از این منع است که خوف هلاک است من بعد پیر و دختر خود را تلقین
نکنند که هلاک جانست - دیگر یارانی که بسیار بزرگ گفتن مشغول باشند خوف جنون آنها
باشند بفرمایند که موے سرنگا دارند و آنرا چرب دارند و چرب خورند که از جنون در آید
باشند - دیگر امر خلافت آسان ندانید که فاضل یا طالب علم اقلاً عبارت عربی

درست تواند خواند برائے او نشان بنویسند چون میان عبدالدخان - و اگر عاری
باشند و حال عالی دارد و ریاضت شاق باو هم جائز است و عاری محض باشند
فان امر الخلافه له شان عظیم و عند اعطاءها للجهاد يستهان فليكم
ان تغمضوا هذا الامر فان الخليفة تمثال المستخلف والناس يقيسون
حال المستخلف من حال الخليفة *

و دیگر مردم قوم بود بهیبه دیار ام و هند و پاک و دیگر بسیار در بقیة اسلام در آمده اند - اما
بامردم قبیلہ پوشیده می مانند برادر من اہتمام نمایند کہ آہستہ آہستہ این امر جلیل از
بطون بطور در انجامد کہ موت در عقب است مبادا احکام اسلام بعد از رحلت بجا نیارند
و مسلمانان حقیقت را بسوزانند دیار ام اگر خطی می نویسند خطی نوشته خواهد شد میایں اسد الد
و میایں ضیاء الدین برادران شما اند باید کہ اصحاب یک دویں با یکدیگر فانی باشند و اگر از
یکے خلاف مرضی امرے شد دیگرے از کرم عفو نماید و محبت زندگانی کنند شمارا اللہ تعالیٰ
صاحب ولایت دکن ساخته است این کار را تمام نماید قبل ازین می نوشتم کہ بشکر
بر وید کنوں این امر است ہر جا باشند در اعلاء کلمۃ الحق باشند و جان و مال خود را
این کار کنند و السلام *

مکتوب بہت و دوم - نظام الاسلام و الدنیا و الدین از فقیر خاکپاے درویشان
کظیم اللہ سلام کہ سنت اہل اسلام و شیخ کلام و مونس التہام و مؤید انضمام محبت انجام
مطالعہ نمایند و متوجہ احوال خیر المال خویش تصور نمایند بلاطفہ گرامی رسید بے تعلقی
از دنیا عنوان مفہوم و مضمون او بود شکر حضرت و اہب العطا یا بجا آوردہ شد اے برادر
مفتون و نیازست مگر معیون - شنیدہ باشند کہ اجتہاد علمایاں کشیدہ کہ اگر کسی وصیت کند

وقت موت مال مرا با عقل الناس بدهند کدام کسی را باید گفته اند تبارک دنیا باید داد که زیر
 آسمان آنکس عقل الناس هست هر عالم و جاهل قباح و دنیا میداند اما ترک گفتن آن را
 قدرت در خود نمی یابند چه این تفصیل و البته بهشت خوشا حال کسی که این فضل شامل
 حال او شد - اما معلوم شد که تمام اوقات شب و روز در چه میگذرد و محض بهجا است
 و محال است مردم میگذرد یا ضبط اوقات هم دارد ضبط اوقات آنکه ندارد و خسر الدنیا
 والاخره است زینهار باین کوچه نباید رفت آنچه قدر و قیمت دارد اعراض عن الدنیا و التوجه
 الی الله تعالی دارد اگر جز ثمانی نباشد یقین دانید که جز اول هم نیست چه دنیا پیش یا
 ماسوی الله - دیگر معلوم نیست که لباس چه اختیار کردید بعضی سالکان بر حال میدارند
 و بعضی میگردانند و هر یک نفعی خاص دارد اینقدر مقرر است مدار فقر بر دل است
 و باطن نه کل است و نه ظاهر - دیگر واضح باشد که مرتبه فقر پیش خدا و رسول خدا پیشتر
 از مراتب جمیع طوائف است چه ایثار را اهل الله میگویند و این اصناف چه شرف
 بخش است فعلی بذاتوق که شما خود را متمکن بهمین طور سپارند که رسم طالب علمی مایه غرور
 و تکبر و خود بینی است از خود بردارند بلکه تغیر لباس هم میکنند که مبادا طالب علمان چوں
 لباس شمارا لباس طالب علمان بیند شمارا فریب داده از راه خدا براه دنیا برند و
 ارشاد از خلق دریغ ندارند و جهد بلیغ نمایند که مردم در سلک شما داخل شوند و بمرتبه فقر
 رسند و محبت دنیا از دل سرد شود و در سماع و وجد شریک شما گردند و شیطنیت باطنی آنها
 بکلی بر جانیت مبدل شود و از کار و افکار شائع سازند اما باین نه بنا اهل که این حرام

است والسلام

مکتوب است و سویم شیخ الاسلامی نظام الدین سلمه الله تعالی از فقیر حقیر کلیم

سلام محبت انجام مطالعه نمایند آنچه نوشته بودید که مردم در جناب حضرت شامی میگویند
 که کشته شدن صواب است نماید لهذا افتا ہے اسم شامی میگویم و گاه اسم شامی عبد اللہ و ملک اللہ
 و فلاں سیاح و فلاں و فلاں میگیریم و نام حقیقی می پوشیم اما پیش مجانب حقیقی ظاهر میگویم است
 مضمون کلام لے برادر ما که باشیم و چه باشیم و چه لائق باشیم که کسے مارا بدشنامی ہم یاد کنند
 کہ ہر کہ مارا بد یاد میکند مستحق زیادہ از انیم کہ اولطف کردہ کم دشنام میدہد ما عفو کردیم
 شما ہم عفو کنید و در آنچه جناب شما را عیب رسد و کسر شان شما نشود ہماں کنیہ مارا ہم
 قبول است لیکن پوشیدن اسم شیخ اصلاً و مطلقاً بمن ندارد و این معنی شاید بر شما گراں
 آید اما ز نہار الف ز نہار کہ دغدغہ پوشیدن اسم شیخ فلاح و صلاح دارین میسر و بیشتر
 ہر چه مصلحت و صواب بدید شما خواهد بود شاید نیکو خواهد بود اما خیر خواہ ہستیم نمیخواہیم کہ اسم شما
 پوشیدہ شود و بعضی نامہ تجاراں میگویند روبروے من کہ حضرت یحییٰ قدس سرہ حقائق
 و معارف داشتند زہد خشاک بود کہ من ازین آزار چه بگویم کہ من مرید فلاں سیاح
 یا فلاں مجذوب یا فلاں ارواح ہستم این معنی را طریقت مشائخ بر نمی آید باقی اختیار بدست
 شماست لے برادر چوں شیخی مشہور میشود پارسے سوختن او طائفہ توفیق آزار می یابند و این
 عادت اللہ جاری است در زمان مشیخت حضرت سلطان جیو دشنام و طعن سلطان جیو میکردند
 مریداں بخد مت سلطان جیو نالش این معنی کردند کہ مردم حضرت را بر سر منبر دشنام میدہند
 ما کشتہ خواہیم شد حضرت سلطان جیو مسفر مودند کہ ما عفو کردیم شما نیز عفو کنید و این دو
 بیت خوانند + بیت

ہر کہ مارا رنجہ دار در احتش بسیار باد	ہر کہ مارا یار نبود دایرہ اورا یار باد
ہر کہ خار سے بر نہند در راہ ما از دشمنی	ہر گئے کز باغ عمرش بشکند بے خار باد

سوختن ساختن کار درویشان است والسلام

مکتوب بست و چهارم - شیخ الاسلام شاه نظام الدین والدین سلمه اللہ تعالیٰ من جمیع
الآفات والبلیات از درویش کلیم سلام محبت انجام مطالعه فرمایند باید که در ایصال نامحبت
تسامح نورزند که المکتوب نصف الملاقات است مرقوم بود که مردم سجد اندک بباد شاه
ملاقات کنند بلکه فلاں شیخ جو سجد اندک من تقریب نیک میکنم ملاقات بکنید لے برادر
ملاقات باد شاه هیچ نیست آخر خفیف میشود درویش که باد شاه تا امروز هزار درویش را
دیدہ باشند اما اعتقادے و اخلاصے بهیچ یکے پیدا نکرد و عقوبت صحبت بخیلے انجام داتی
اختیار است مجرب چنین است که گفتم دیگر مرقوم بود که بعضے امر ابرس باد شاه نمیتوانند
پیش شما آیند میخواهند که شما پیش ایشان رفته تلقین ارشادی کنید لے برادر ظاہر
این هیچ نمی نماید اگر مرید را این قدر هم گرمی این کار باشد که مخالفت نفس کرده یک روز
بخانه شما بنیاید پس بیشتر خواهد شد اما اگر دانید که صاحب خیر است روا باشد که بر لے روا
حاجت دیگری دل کشیدہ بخانه او برود شاید روے نیکبختی پیدا کند و دیگر مرقوم بود
آزار ما هم دارم ظاہر و باطن اللہ یشفعکم جمیعکم اما بیج و سواس نکنند کہ ام شخص
که خالی از بلا خواهد بود - دیگر مرقوم بود که مردم سجد اندک تامل بکنند لے برادر تامل جناب است
بے ضرورت نباید کرد و الضرورة یقدر و یقدر ما اگر داعی گرفته قضائے حاجت نموده
آزاد کنید شاید اقرب باشد از آنکہ ہمیشہ دریں بند گرفتار گردید - دیگر مرقوم بود کہ سید
عبدالرحیم اکمل و شرب نمیکند لے برادر چه پاک اگر دل مشغول بحق است ترک دارد
انشاء اللہ تعالیٰ این فاقہ آسیب نخواهد رساند والسلام

مکتوب بست و پنجم شیخ الاسلامی شاه نظام الحق والدین والدین ادام اللہ شوقہ و ذوقہ

و افاضی علی العالمین برہ و احسانہ از درویش محمول زاویہ ذہول کلیم اللہ بصرہ اللہ عجوب
 نفسہ کما ہی و وفقی بجالجتہا مہا آنکہ سلام نمودت انقسام مطالعہ نمایند ذکر و تامل کہ نشان
 فقیر و سابق بالخیار است از آن بہر است نگر دید این علاقہ آخر درویش را از وضع استغنا
 می اندازد و اگر خواہ سخاوی از دواج باشد آنہم بعد انقضای طریق سیر و انزوادر شہر
 میسر خواہا آمد و برائے انزوای مسکنت ازین فقیر نمودہ بود و در مصلحت دید من آنست کہ
 اللہ درین روز ما در بر با پور خوبہاست وطن اختیار کنید اما بر لب آب اگر چہ صحر
 باشد انشاء اللہ تعالی آبادی ہم آسجا خواہد رفت و انجہ ایما رقتہ بود کہ بخانہ بعضی دولت مند
 باید رفت تا داخل سلک شوند لے برادر نیت مقدم است بر عمل صحت و فساد عمل مبنی بر فساد
 نیت است اگر نیت شامالاح است انشاء اللہ تعالی اعمال باصلاح راجع اند غم مخورید و انجہ
 ایما رقتہ بود کہ ملاقات خلیفہ را امر و زباعت اند لے برادر ما را تجربہ معلوم شدہ صحبت ہیج
 درویش تا آخر کار با خلیفہ برابر شدہ زیر اچہ محال طلبہا لے خلیفہ بر درویشاں شاق
 می نماید و مدارت خود با عباد اللہ از درویشاں بر خلیفہ دشوار می نماید انجام بقبح صحبت
 میگرد و مگر شیخ محمد وارث مرحوم کہ ایشاں برائے کسے خلیفہ را تنگ نکردند خلیفہ ہم فرست
 محال طلبہا نیافت کہ از وہلی بدر رفت۔ ملاقات خود آسانست اما برائے آمدن صحبت مشکل
 و اللہ الموفق بہر طریق اگر درین ملاقات کار عاجزی از شما بر آید سعادت خود خواہند دانست
 حافظ شیراز علیہ الرحمۃ میفرمایند بیت

چو قصد بادہ کنی جرعه فشاں بر خاک	از آن گناہ کہ نفی رسد بغیر چہ باک
بارے ایصال فیض بغیر عبادت متعدی است شاید اقرب الے القبول باشد والسلام	
مکتوب بست و ششم۔ شیخ الاسلامی شاہ نظام الدین سلیمان از فقیر کلیم اللہ	

سلام محبت اقسام مطالعه فرمایند مکتوب محبت اسلوب مدتهاست که نرسید چشم نگران است
 ای برادر یک کلمه الله که از زبان بنده از بندگان بر می آید از ثواب آن از مرکز خاک تا می رسد
 فلک اعظم بر میشود پس طوبی لمن قال و طوبی لمن قال و طوبی لمن قال من
 قال من قال و الحمد اجرا الى اول من قال بس و السلام

مکتوب بست و هفتم شیخ الاسلام و المسلمین نظام الدین و الدین سلمه الله تعالی از درو
 کلیم سلام مطالعه فرمایند امروز که چهارم ربیع الثانی سلسله جلوسی است محرر میگردد و پسر
 حافظ اسحق تنها متوجه لشکر شده بدست او کتابت مطول مشتمل حقائق دیگر نوشته خواهد
 انشاء الله - از جمله آن حقائق این حقیقت است که اگر شمارا قصد ازدواج باشد بخانه این
 علم فقیر صبیحه است اشاره کنید که چیزی بطریق رسم برسانم و اگر داعیه این کار نیست فخر
 که در ویش در تامل از عادت باطن تفاوت میکند و بجز معلوم شد که آنچه از هجوم دولت
 و قضیه خواجه محی الدین و سرای مجلس سرود همه معلوم شد ای برادر این چنینی واقعات
 باختلاف دولتند آن میشود باک نیست فله خیر حافظ و هو ارحم الراحمین و یقین شد
 که دولتند آن هرگز در هیچ عصری مرید هیچ شیخی نشده اند اگر شده دولتند مانند همه را
 گذاشته لنگ بسته اند و اما دولتند آن که هنوز بر رسم خود باشند و مرید خود را گیرند مرید
 نیستند ای برادر مریدی ایشان همین است که با وجود فرعونیت از جاه خود فرو آمده
 بتواضع شما صحبت داشتند اینقدر سلوک تمام است اگر بر ایشان بولایت رسیدند ایشان
 ذکر و فکر و اوضاع درویشان چشم داشتن نهایت غلط است ایشان که معیت کردند در
 ایشان چه ماند از ایشان همین قدر مطلوب است که محتاجی چیزی برسانند و الا هیچ
 اذا خلوا الى شیطینهم قالوا انا معکم انما نحن مستهزؤن صفت ایشان است

در مجلسی که بگویند که شام می‌دهم فلاں شیخ اید روی ایشان سیاه می‌گردد و عیب خود میداند
 ذکر و فکر از مردمی طلب است که دلق در رویشان پوشند و از کار دنیا معطل شده
 بکار عقبی بپوشند و مجلس سرود با احتیاط گاه گاه بکلیه ترک نمایند و مقرر همیشه نگذارد
 مکتوب است و هشتم شیخ الاسلامی شاه نظام الاسلام و المسلمین و الدینا والدین سلمه
 الله تعالی از درویش کلیم سلام مطالعه نمایند امر روز که است و هشتم ذالحجه سنه هزار صد و
 است الحمد لله والمنة که همه وجوه عافیت است زمین تکیه وسیع تر می باید اکنون دو صد و
 چهار ده گز دارم بلکه دو منزله کرده ام هنوز تنگ و وقت است که آن را بر اسلوب حویلی
 ساخته ایم اگر بر اسلوب تکیه بکنیم بغایت دق می نماید آری هزار گز زمین تکیه میتوان داشت
 و از مرسل تکیه اگر نزدیک قدم مبارک باروضه شاه بایزید بالا به فیروز شاه یعنی دور
 از آبادی بگیریم هم سرانجام میشود اما اقول که کسی را مطلوب ایصال فیضی باشد ابتدا
 دور دست چار و دو گاه بخاطر میرسد که اکثر عمر در همین تنگی گذشت اکنون معلوم چه قدر
 باقی ماند که کشایش درخواست چه توان کرد اما چون این کل نعمت متعدد است شاید
 عزیزان دیگر نیز از این نعمت فیضمند شوند من میخواهم زیرا که شمار کار بزرگ ایصال فیض و
 اعلاء کلمه الله فرموده ام و شما هم درین کار گرم آمدید می ترسم که مبادا از اینچنین فرمایش
 که از آن جهت است تعطل و انهمال راه یابد و درویش بے نیازی نیازمندی پیدا گردد و
 آنچه از امور دنیا و می بشما نوشته می آید و نوشته خواهد شد کلیه آنست که اگر در خود تاب
 طاقت آن ببینید و دانست که باسانی و سیر و بے لجاج کثیر میسر می آید کرده باشید و اگر
 دانید که در آن تنگ حرمت طور درویشی و خروج از وضع مختار آن را بر دوشه شما گذاشتیم
 اگر خواهید بکنید و اگر خواهید ترک دهید که چنین کرده اند والسلام

مکتوب بیست و نهم شیخ الاسلامی شاه نظام الدین والدین از وریش کلیم سلام
 مطالعه نمایند خطیکه بمعرفت میان غرت علی چرمینه فروشش مرسل بود رسید مرقوم بود که
 آزار نزل و ذکام و سوزاک غالب منی آید حلاوت منی یا بم و هجوم خلایق سبب پریشانی
 خاطر میشود و در وریش الله حافظکم و ناصر کم از شنیدن آزار خاطر این عاجز کو فتمند شد
 شفاء عاجلاً ذکام و نزل شمارا انجام بهم بود آنچه در باب سوزاک حکما میگویند مشورت محقق
 محمد علی خوشنویس که عقیدت تمام در محب شما دارند و من درین باب مکرر بشما نوشته ام
 بتفصیل و در این ورقه باجمال نیز من نویسم که تا ممکن باشد گردن نباید گشت بیست

در راه خدا که ره زنا ناند	آن راه زنا ناهمین زنا ناند
---------------------------	----------------------------

و بر تقدیر ضرورت و الضرورت بیستم المخطوط باید کرد اما تقدیر ضرورت اگر کینز که بخزند
 تا دفع مضرت که سوزاک نموده فارغ شوند اقرب بصواب منی نماید و اگر که خدا هم شوی باید
 که دختر محتاجی که دنباله گراں نداشته باشد باید خواست اینجا در قبیلہ بادوسه ختر بود و میخواستم
 که یک نامزد شما بکنم اما بعضی موانع که موجب تشویش ما و شما بودند اندیشیده ازین داعیه فارغ
 گشتم اگر با شما صورتی پیدا شود جائز است و آنچه از کثرت هجوم خلایق من نویسد ای
 برادر علی در امید قبول سرگردانست شما سر از قبول سبک دانید همچون میت بئین بیری
 الغتال باید بود اگر قبول دهند قبول باید کرد و اگر محمول دهند محمول باید کرد و عده درین کار
 فقا از بایست خوش است بیست

وف گفت که مار پوست پوستان تو نیم	ور نموانی هم نموشان تو نیم
----------------------------------	----------------------------

ر و قبول عنایت اوست هر چه عنایت شود بهما باید ساخت و شکوه این نباید کرد و السلام
 مکتوب بیستم شیخ الاسلامی شاه نظام الدین سلمه الله تعالی از وریش کلیم الله سلام

مطالعه نمایند مکتوب شمار رسید که مرقوم ماه صفر بود مرقوم بود که عجب صورت بروز
 داده است که اصلاً و مطلقاً دل را جمیعت ذکر و فکر نمی شود بلکه پریشانی طوری و روانه وار
 جمیعت ذکر و فکر نمی شود سابق روز و شب سوائے ذکر الهی و ذوق و شوق و ذکر و احوال
 بزرگان چیزے دیگر نبود معلوم نیست که چه سبب است مگر آنکه حضرت شاید بفقر کم
 توجه باشند بهر حال امید توجه است انتہی کلام معلوم شد که حکم من است و ایوماه فہو
 مغنون ترقی لازم حال صوفی باید پس آنکه در ترقی است سالک است و آنکه در یک حال مانع
 واقع و آنکه لغو باشد و با خود آنچه از آن برآمده بود کرده راجع است آنچه شما نوشتہ اید و نظام
 بقسم ثالث مثابہ است اما نہ چنین است بلکه چون صوفی را ترقی نمی نماید و را در آن کہ
 بود منقطع می نماید و ہر مرتبہ سختانی ذکر مرتبہ فوقانی است جائیکہ ہنوز مع اللہ باشد ذکر و فکر
 آمرزش ندارد و اما اگر فی الواقع حضور نیست و ذکر و فکر ہم نیست پس درین صورت جای
 ماتم داشتن است و این بر جوع پہلو بزند در علاج آن باید کوشید کہ ہر شغلے مانع ذکر
 و فکر است چون توجه بخلائق و دنیا سے سیمہ گزشتنی و گذشتنی است و دل بستنی و ہمت
 آویختنی است پس حیف باشد کہ توجہ الی اللہ را کہ باقی است اورا توجہ الی الخلائق کہ
 قانی است باید فروخت التبدلون الذی ہو اذنی بالذیے ہو خیر
 مرگ خود باید حاضر داشت و کار بمولا افتادہ نصیب العین باید نمود بیت

مجلس و عطا گرترا ہوس است	مرگ ہر دم نہ واعظ تو لبس است
--------------------------	------------------------------

فرمودہ اند کہ چون صوفی در کار خود ترقی نہ بیند با ضلالت حال پردازد یعنی اگر مقیم است
 مسافر شود و اگر سیر میخورد گر سمنہ باشد و اگر خوب میپوشد درشت پوشد و اگر متوجہ خلایق
 شود معکف شود بہر حال بہ تہذیب نفس و سیاست آن کوشیدن از جملہ خدمات وقت

سالك است و بغير مقدمه كه خدايى نوشته بودند يارے از ياران شما اينجا رسیده بود
 ليگفت كه ميائ محمد علي جايے منسوب شده اند ميخواهند شاه نظام الدين جيو درميان قبليه
 منسوب شوند فتوايے ما در آں كار است كه اگر احتياج نباشد هرگز كه خدا نباشد برائے يكدم
 شهنوت كه خاك بر سر اوست اسير زن نتوان شد بغير ماے درازا ضرورت تقدر و يقدر ما
 دايائے درم خريده پيدا بايد كرد و يا خاتونے كه مهر آں زياده از ده درم شرعى كه مقدار
 سه روپيه باشد تخميناً نباشد در ماے و موى زناں نبايد افتاد كه ايس قوم رهنزان دين الله
 عيا ذال الله و اباء عن هذا الهالك والسلام ۞

مكتوب سى و يكم شيخ الاسلامى شاه نظام الحق والدین والدینا از درویش كلیم سلام
 بهجت انجام مطالعه فرماید كه مكاتبات شما متواتر رسیدند و بعضی یاراں را احوال گرم
 دیده شد الحمد لله على ذلك و را و اخر ماه صفر قذوة الاصفیاء و الاصحاب و زبدة الاحباب
 خواجه نورالدین محمد خلی كه نوشته بودند عجب صاحب توفیق است الله تعالى طفیل شما در عمر و
 حیات و منصب و محبت الهی ايس مرد بفرماید كه از جان و دل در شما فانی است و هرگاه كه بمن
 نوشته همين نوشته كه حضرت لطف فرماید كه مرا محبت حضرت پير و شكير شاه نظام الحق
 والدین زياده از زياده دست دهد خود را فدائے خاك پای حضرت شاه صاحب نمايم و
 گاهي از مطالب دينوى و امنود نكرده اند عجب استغنا بلند دارند همچنين مرد اگر مجرد
 شده در كار و درویشی در آيد عالے از درویش شود خدا تعالى محبت شما در دل آں مرد
 روز بروز زياده كند آمين يارب العالمين ۞

مكتوب سى و دوم شيخ الاسلامى و المسلمين نظام الدنيا و الحق و الشرع والدین از
 درویش كلیم سلام مطالعه نمایند مكتوب شما از شكر رسيد كه در آں مذکور مجلس بخانه

نصیب خاں قراول و بنویت خانہ محب الفقرا محمد علی خوشنویس بود من بعد هیچ کس
نرسید اسے برادر وقت را غنیمت داند آنقدر که بتوانی مشغولی بحضرت تعالیٰ بنمائی
عمر است بر تو و قبول خلق متوجه نباید بود در ایصال فیض تہمت باید بست و آنچه در آن
آفت قبض باشد از آن احتراز مستحکم - باید دانست و آنچه مدد این کار باشد باید پرداخت
در ویشے کہ مقبول جمیع خلق اند باشد هیچ کس را از درویشان دست نداد مقبول خدا
باید بود و از قبول خلق چہ سود و السلام

مکتوب سی و سوم - اخوی اعزہ شیخ الاسلامی شاہ نظام الدینا والدین از درویش
کلیم اللہ مطالعہ نمایند مدت مدید و عہد بعید برآمدہ کہ منیقہ شما نرسیدہ اگر چہ بعضی از
مخلصان خبر خیر و عافیت رسانیدہ اند چون محل و منزل نامتعلق است و شما اکثر مال
در سیر و بتفرید عذر نوشتن کتابت از طرف ما اگر باشد مقبول است و مسموع و از
طرف شما مقبول و نامسموع چنانچہ شما را از مکاتیب این درویش التذاذ است
ہمچنان فقیر را از مکاتیب شما ابتہاج و اہتر از ہر جا باشند بعافیت باشند و بخدا
بمشغول و مخلوق خدا بسوے حق راہ رو و نوشتہ می آید کہ امروز روز تحریرہ اذ الحجۃ
قرضدار یک درم نیم حکم اما بنعمت ربک فحدثہ میں سخن گفتہ می آید و لہذا کہ
اگر چیزے از غیب مفتوح میشود آن حرام و بیم نیست چنانچہ کریم نیست اما اگر در میان
پیغام با خان مذکور واقع میشود باعث رعایت بعضی از مخلصان است چون میان محمد
و میان محمد یار و میان محمد حسن از مخلصان شما آنجا رسیدہ اند و بفقیر ہم آشنا اند شما نشانی
می آید کہ توجہ باطنی در حق این ہر سہ عزیز باقصی الغایت مبذول دارند و توجہ ظاہری
خود تابع توجہ باطن است آنکہ توجہ باطنی در بیخ ندارد توجہ ظاہری چون در بیخ خواهد داشت

بهر حال شرم و شکر مفتوح بر عایت ایشان داشت شاه ضیاء الدین همراه
 لشکر اعظم شاه به شهر کافر فته اند و شاه اسد الله شکر را نخواهد گذاشت بحق
 الحق و هو یهدی السبیل والله متم نوره و لو کره اهلش کون بهر طریق
 بودن شما در شکر موجب رحمت علی عباد الله است دیگر میان عبد الرشید معلوم
 نیست که کجاست بجای ترقی کرده اند اگر سلوک تمام کن و طلب رخصت ارشاد نماید
 و شما در ایشان قابلیت این یعنی احساس نموده رخصت ارشاد بنویسند و دیگر
 بنده زاده حامد سجید سلام میرساند

مکتوب سی و چهارم - شیخ الاسلامی شاه نظام المله و الدنیا و الدین سلمه
 تعالی از رویش درویشان خاک راه ایشان کلیم الله سلام محبت انجام مطلع
 فرمایند مکتوبی که ملفوف در کتابت بود رسیده حقائق معلوم گشت در اینجا عرض
 هستند که فضیلت چند چیز دارند اسم ایشان عبد الولی از مردم سنگمانه قریب
 نارسول از قبیلہ قضات چون دولت فقر داشتند بعنایت درویشان امتیاز
 یافتند قبل ازین میان محمد شفیع که مدرس علی الاطلاق اند از فرزندان شاه عیسی سندی
 اولاً فاتحه فراغ از فقیر گرفته بودند اکنون بعد از بر آوردن چله با فاتحه این کار
 هم گرفتند الحمد لله علی ذلک لے برادر از خود کارے نمیتوانم کرد یاری می نماید
 و دیگرے باین طور مشرف گردد این بے ادبها نموده میشود و الا چه لائق شما نیز
 در اعلا کلمة الله حق سخی بجای آرد و خواهند بجا آورد شاه ضیاء الدین محمد بن
 میگردند اگر جای را گرم سازند و پارسه گشته جای بنشینند خوب باشد اما چه علاج
 که تقدیر چنینی رفته ما و شما را کافر فرام آورده و ننگ و نقد و غنیمت فرام آورده

دلها مطلوب است تا دلهاست عاشقان صادقان اطراف و اکناف عالم جمع آریم
 و آنچه در نظر حاصل بود دارد بنده در کام جان ایشان بریزیم شاید کسی که افتد هزار
 در هزار فراهم آریم شاید از هزار یکی بر عانی و زیانی عالمگیر شود مصرعه بهر یک
 گل مشت صد خاری باید کشید *

مکتوب سی و پنجم الحمد لله والمنة که مکاتیب نمایم بسته از شهر کاشان رسیدند اما
 مدتی است که در پرده توقف اند تقسیم اوقات و توزیع مجالس که مرقوم بود همه
 بر پنج صواب دارند این قدر یقین دانید که نیت نیک لازم است در همه حركات
 باید داشت و آنچه قیمت دارد از اعمال آن عمل است که دایم است اگر قائل باشد و
 گاه عملی کردن و گاه ترک آن کردن از پنج صواب بعید است تلون از آثار بدست
 است دیگر گاهی از آثار نهایت و بی رنگی تمام مقصود این سفر ناممکن باشد هر گاه
 تزیین مجلس و ترتیب خلقها از عالم ارشاد است و بخود بودن در همه اوقات از عالم
 دیگر رزق الله و ایام بد المقام علی الدوام مرقوم که میان عبد الرشید مشغول
 الحمد لله علی ذلک اگر مشغولی ایشان محسوس باشد اذن بخواهند داد و اگر طمع اختلاط
 بدینا از ایشان محسوس باشد اذن نخواهند داد و اگر انقطاع از دنیا دریا بد اذن
 خواهند داد هیچ آفت بالاتر از اختلاط بدینا نیست ما و شما هم اختلاط بدینا و ابنا
 دنیا میکنیم الحمد لله همچون سوزن در آب من با شیم مرقوم بود که غازی الدین خاں
 طلب ملاقات کرد و ز فتم خوب کرد و یک نفر قتی اگر او را فنا در خدمت فقر بود و خودی آمد
 و خود آرائی نمی کرد و بیت

از سادگی و سلیبی و مسکینی در سرکشی و تکبر و خود بینی

بر آتش اگر نشاندت نشینی بر دیده اگر نشاندت تنیشینی

اما نوشته بود که او خطی بایں طرف در باب اذن ملاقات با صلی خواہند نوشت
بلکہ نوشتہ است خواہ رسید تا حال ۲۰ - ذالحجہ است اثرے از آن پیدا نیست بر تقدیر
کہ بنویسد اذن علی العموم نخواہم داد آری بر طور فنا در خدمت فقر اذن است
کہ فقر انیز متوجہ این قوم باشند و الا فلا - دیگر رقم حویلی از ہمانب محل اندرون
قریب ہنصد و ہزار خرج شد الحمد للہ اکنون یک درم ذمہ نماندہ ذلک فضل
اللہ یؤتیہ من یشاء واللہ ذو الفضل العظیم اگر ملا ابوالفیض دریں باب تصدیق
میکشید تصدیق او را رواندازند و اگر بلا کلفت ہست واللہ عنہ عن
العالمین ولکن یقبل التوبۃ عن عبادہ شہد و رجعت کروں با عمو را متا سیرا ہوا
مے ورزید اگر جوان اند و اگر پیر اگر حسین اند و اگر قبیح ہمہ را بجای محرمات پنداشتہ
کلمہ حق بگوش ایشان باید رسانید و بجز شنیدہ شد کہ شما چون سفارش پیش
دو نمند ان میکنید اگر او کار شما کرد خوش شدید و اگر کار شما نکرد آزرده قطع شدہ
اخلاص میکنید اگر این معنی حق است خود چیزے نیست طریق سفارش این نیست
کار شما ہمیں سفارش است اگر او کار شما میکند کار خود میکند و اگر نمیکند کار خود
نمیکند شما چہ آزرده میشود اگر سفارش صد بار میکنید و او صد بار نمیکند باز
سفارش باید کرد و آزرده نباید شد این طریق مستقیم است کہ بزرگان بے نفس
بریں طریق بودہ اند و در انچہ معمول شماست بوسے از نفس باقی است والسلام
مکتوب سی و ششم شاہ نظام الدینا و الدین از درویش کلیم سلام مہالاعہ
نمائند از اورنگ آباد شاہ نور الدین شاعر رضیہ نوشتہ اند کہ مشتمل بر طلب فنا

فی الشیخ دارد یا محبت پیر دستگیر درین معنی دلیل واضح است و محبت ساطع است
 بر بندگی استعداد ایشان که هر که دریافت از حسن اعتقاد یافت پیر من نخست
 اعتقاد من پس است همین معنی دارد و ارادت بیار و سعادت بگیر همین معنی
 دارد و سلف که بسیار کرامات پیران میگفتند از صفائی اعتقاد بود و اگر در بزرگی
 پیر مترد و باشد که شاید ولی باشد یا نباشد و این را هرگز مرتبه ولایت ندانند.
 بنا بر آن نوشته می آید که شما توجه و حسن تربیت از خواجه نورالدین مذکور در شیخ
 ندارند و بمراقبه تصور صورت خود تاکید مینمایند که انشاء الله تعالی مقصود
 حاصل خواهد شد دنیا مزرعه الآخرة همین است معلوم شما باشد که در زمان
 نبوت علیه السلام نفاق پیشه نماز و روزه میکردند و در احکام مسلمانان حقیقی و
 در ایشان تفرقه یافت نمی شد حقیقتاً زکوة را فرض کرده دادن مال بسیار
 مشکل است چون زکوة واجب شد مسلمانان قبول کردند و منافقان این حکم را
 قبول نمودند و فحشا گشتند از مسلمانان همچنین امروز در راه خدا از دست زرار
 دل جدا کردن دلیل قوی است بر رسوخ اعتقاد البته متوجه ایشان خواهند بود
 ایشان سفارش از فقیر شما خواسته بودند بنا بر آن مزید تاکید نوشته آمد و السلام
 مکتوب سی و هفتم - شیخ الاسلامی شاه نظام الملک و الدنیا و الدین از فقیر
 فقیران کلیم الله شترالدین عیوبه و غفر ذنوبه سلام خوانند و اوضح باد که یاران
 چون قراول خاں و میر محمد سعید همه بخیر هستند و آنچه نوشته بودند که مردمانی
 تا خوانده طلب اجازت نامه میکنند درین باب چه صلحت است حق این است
 که اجازت باطل علم باید داد اما بر اے رعایت دل این مردم هم گونه اجازت

خاص مقصد باید داد و بسا ناخوانده که این از ایشان خوب سرانجام شده و آنچه
نوشته بودید که فلاں شخص کسب فقیری پیش شما کرد و رخصت ارشاد از شیخ عبد
گرفت این معنی خوب نیست چرا خود ندادید اگر خلافت کبری و رخصت عظمی میدادید
باری خلافت بفقیری میدادند شاید در سلک و چیراغی روشن گردد که ما همه را
روشنی او کفایت کند والسلام

مکتوب سی و هشتم شیخ الاسلامی شاه نظام الملک والدینا والدین سلمه العذار
در ویش درویشان و خاک راه ایشان کلیم سلام مطاعه فرمایند مکتوبی که بدست
شوقا فقیر مرسل بود رسید مسطور که عبد الکریم ناهی در موضع فلاں خانقاه عظیم
ترتیب داده و از جهت علم غیر از قرآن مجید شاید سواد سه نداشته باشند مردم
آنجا قاطبه بر جیت آن بهمت کمر بسته در معرض قبول استاده اند درین باب
چه حکم است رخصت ارشاد باید نوشت یا نه بدانکه اقسام فقر مختلف اند چنانچه
در دیباچه و مقابله نفحات الانس و حضرت القدس بنظر آمده باشد که بعضی ازین
طائفه خدام طائفه ایست که خدمت مخلوقات را اختیار نموده پیوسته حظ نفس و
بر حظ نفس خود ایشار کرده اند پس درین مرتبه اصال سالکان از وادی غفلت
و غیبت بسواد عظیم انتباه و حضور در کار نیست بلکه همت این قدر داشته
باشد که از سر حظ خود برخاسته در خدمت دیگر است و خدمت مالی و جانی
مصرف او نماید پس آنچه درین باب ظاهر میرسد که مردم ناخوانده اگر صوفی مرشد
متکمل نمیتواند باشد باری از خدام باشد اینهمه رتبه دارد پس اجازت بکفایت
خدمت باید نوشت والسلام

مکتوب سی و نهم - شیخ الاسلامی شاه نظام الملک والدین از درویش کلیم سلام
مطالعه فرمایند مرقوم بود که میان بها و الدین بهمه وجوه لائق خلافت است برادر
من از حکم شما چاره نیست و محذور خلافت بچه کار می آید تا کبریه است با علایر کلمه الله
نابسته شود و کبریه است بے اختیار درویشی مستحق نیست و مرضی والدۀ ایشان همین
که خیرے از دنیاوی پیدا کرده صرف وابسته بے خود کند که خبر گرفتن مرا بیل فروش
باز درویشی است دیگر مرقوم بود که بعضی مردم را خلافت با قبل داده بودم اکنون
معلوم شد که لیاقت آن ندارند منع بکنم یا بگذارم بهتر آنست که منع نباید کرد که در منع
فتنه انگیزه میشود باقی ماند علاج آن کنند که خلافت دو قسم کنند خلافت مطلق
و خلافت کبری آنانکه در لیاقت و استحقاق خلافت است لفظ خلافت کبری
یا عظمی زیاده کنید و مردم سابق را خلیفه عام بگذارید که قید کبری و عظمی
آن داشته باشند اما تفاوت پیدا خواهد شد والسلام +

مکتوب چهلیم - شیخ الاسلامی شاه نظام الحق و الحقیقت والدین سلمه الله تعالی
سلام منسوب این درویش خوانند مدت مدید و عهد بعید برآمد که مکاتیب شما
نمیرسد ازین طرف هر کتابت که نوشته می آید جواب نمی فرستند ظاهراً مکاتیب
بشما نمیرسد المکتوب نصف الملاقات واقع است و اینجا خود در حکم تمام ملاقات است
باید که در رفع حجاب مفارقت مقصر نباشد والسلام +

مکتوب چهل و یکم - شیخ الاسلامی شاه نظام الحق والدین سلمه الله تعالی
سلام مطالعه فرمایند مکتوب مخبر از وصول مکاتیب رسید الحمد لله علی ذلک اما
چون جواب شمار که بطرف ابوطالب خاں بودند خواندم از اینجا معلوم کردم که شاید

ایں مرد بشما نوشته که مرا اجازت سه سلسله شده بر تقدیرے که ایں مرد کذب صریح نوشته
 باشد شما اعتبار و اعتماد نخواهید کرد که من اجازت بے علم را نمیدهم الا ما قد سلف است
 بعضی اشغال قادر بر نقش بندیه تقریباً گفته شده و اگر همین قدر را اجازت میگویند
 فلا ساحة لاصطلاح و مردم ایں طرف را از آمدن خود امیدوار ساخته باید که البته بلکه
 الف البته خود را برسانند والسلام *

مکتوب چهل و دوم - انالله وانا اليه راجعون کل نفس ذائقة الموت
 واستعينوا بالصبر والصلوة مخفی نماید که بتاریخ بست و چهارم شهر ربیع الثانی
 فرزند عزیز خواجه محمد از دارالفنا بدر البقار حلت نمود و انج جدائی بر سینہ دوستان
 گذاشت انالله وانا اليه راجعون ما همه صبر نمودیم و شکبائی و رزیدیم شما هم
 مصابرت نمایند و درازی عمر و کمالیت فرزند عزیز حامد سعید از حضرت و ائمه العظام
 خواهید و ایں مقدمه را بشکر میاں اسد الله و ضیاء الله هم بنویسید که مبادا ایشان
 سلام بآں متوفی بنویسند و معصیت گرفتگی سامعین گردند حضرت حق قادر مطلق
 بنعم البدل ما را مشرف سازد و متوفی را از خیره آخرت و فرط ما گرداند دیگر معلوم باشد
 که طریقه پیغمبر علیه الصلوة والسلام مواسات با همه بود تا ایں کس بایں مرتبه رسید
 ناقص است باید که با هر آشنا و بیگانه بایست و در مشغولی و در حضور فوری
 واقع نشود گر تخیل از آمدن دو ملتند ان چیز نیست بایشان صحبت باید داشت
 پوشش ایں طرف باید کرد اگر میتر آید فهو المراد و الا نیت خیر مقرر است لیکن تلقین ذکر
 بهمه نیک و بد که اعتقاد داشته باشد باید اسم الله نجاست خود را بآب مہنیتات
 تارک خواهد ساخت و دیگر عورات را تلقین باید کرد و از مکمل آنها در اماں باید بود و مبادا

پر بایند و دیگر این فقیر و دعوت در و ایشان منیر و دشما هم نیروید که دعوت ایشان
 بر طریق مشیت نیست که از ترک آن ترک سنت لازم آید دیگر اجازت ارشاد و را
 اند که علم باید بے علم را ندینند اقل عبارت عربی تواند خواندنا حال نافع داشته باشد
 به دیار امینی شیخ فیض الدار اگر کتابت می نویسد جواب مینویسم والسلام
 مکتوب چهل و سوم - شیخ الاسلامی شاه نظام الملک والدینا والدین از درویش
 کلیم سلام مطالعه نمایند امروز که ۳ شوال است مرقوم میگردد که حقیقت مجلس
 گذشته ملا ابوالفیض آنست که این مرد فقیر بایاران بایرام دعوت کرد قبول کردم
 بشرط خلوت این مرد چون بانظام الدین امجد آشنائی از ویر داشت بسبب بعضی
 مردم دیگر نظام الدین امجد بایک مرزا و دیگر با چندی او باش داخل مجلس بے
 اذن شد فقیر از مجلس برخاسته در حجره رفتم و ملا را گفتم که اینهارا شما طلبیده اید ملا
 قسم خورد که ما نطلبیده ایم بلکه از جائے سر غ یافته آمده گفتم بهر تقدیر یا ایشان را
 رخصت کنید یا ما را گفت حالا چه طور رخصت کنم علی الفور تو اعم کرد درین باب سوال
 شده ماند مرا این معنی بمذاق موافق نیفتاده گفتم بای ناز بمی خواهم رفت هنوز
 وقت ظهر نرسیده بود که بمقرب مسجد بے همراهی عزیزی تن تنها از خانه او بدو
 القصه همه مجلس پریشان شد و نظام الدین امجد و او باش همه پراگنده شدند من
 بخانه خود آمدم از عقب از خانه عابد خاں تا خانه فقیر ملا ابوالفیض گریه کنایا بپرستم
 و بحال مرگ رسیده آمد و گریه بے سرشار کرد و تمام مجلس شفیج او گشتند و فقیر قسم
 خورده که بخانه او نرو و آنقدر زاری و بقراری کرد که دل یاران و عزیزان
 برو سوخت آخر همه یاران از طرف او بر پائے فقیر افتاده و التماس باز بمجلس رفتن

خواستند گفتیم قسم خورده ام ملا گفت کہ من دو کینرک خریدہ ام آں را در کفارہ
 آزاد میکنم یا آنکہ آنرا موطوہ او بودند چون اینہمہ خاکساری کرد از طرف خود طعام
 دہ مسکین دادہ عمل بر قول سعدی قدس سترہ کہ کفارت یمن سہل و آزدن
 دل دوستاں جہل سوار شدہ بخانہ اور فتم چون او درین روز خیلے لت خورده
 در سولے او بجائے رسیدہ در آخر مجلس برے استالت خاطر او پیراہن تبرک
 باو عطا کردیم این پیراہن تبرک ست پیراہن خلافت بے ارشادنامہ کہ او را
 در اضلاع قوم مثال گویند نمی باشد انوں کہ فدویت کمال بہم رسانیدہ و اندک
 در حفظ جان کوشش نمودہ میخواہم کہ شما اوراد ستار خلافت بارشادنامہ در ملک
 چشتیہ بفرسند و ما خرقہ تبرک بہ بسیاری از مردم معتقد میدہم اما خرقہ خلافت
 مخصوص بچندے مخصوص است چنانچہ در خانہ مقتداں فرزندے متولدے شود
 خرقہ تبرک میسرنند و ہمچنین اگر کسی کہ دل را باو لطف و رحمت پیدا میشود خرقہ
 تبرک دادہ مے آید از آنجملہ ست کہ در ماہ شوال حال تباریج ہ شخصے متوجہ لشکر
 بود شیخ محمود نام بدست او برے خلاصہ اخوان الصفا و خلان الوفا خواجہ نور الدین
 یک نیمہ آستین کہ مکر پوشیدہ بود دم فرستاد دم و برے شما خرقہ خلافت مے دیگر
 با شجرات متعاقبت میفرسیدیم بحسب طلب شما کہ شجرہ سابق اندکے محسوس از آب شدہ
 خرقہ تبرک تو اں داد و خرقہ خلافت مخصوص است در و احتیاط است بہر کس
 نباید داد در حق بہاؤ الدین لطف خواہید کرد و اورا منع کنید کہ نااہلی با اہل خود بخند
 کہ موجب رضائے نیست و آن نااہلی برو شاید کہ واضح تر باشد اگرچہ از ما مخفی است
 این سخن نگفتہ بہ بوالد ایشان نوشتہ شدہ والسلام

مکتوب چهل و چهارم - زبدة العاشقین و عمدة الواصلین نظام الاسلام و المسلمین
 ادام الله برکاته و ضاعفت الله درجاته و کثر الله تحریده و افرق تفریده از عاجز و درویش
 گردید و ایشان کلیم شاهجهان آبادی سلام مطالعه نمایند و بیوسته متوجه حال خود
 تصور فرمایند لغوی محمد ضیاء الدین در هر رقمیه سلامتی احوال شما و رونق و گرمی
 یاران شما پیهم در مکاتیب می نویسد و موجب شکر میگردد و امید که برخلاف سابق
 لاحق دارند - میاں اسد الله بقصد حرمین شریفین عازم بر ما پیور شده بودند
 اکنون شنیده شد که ایشان بسبب تراخی فرصت حج قصد لشکر دارند بلکه
 در لشکر داخل شده معامله را بجای رسانیده اند که بادشاه وقت فتح محمد حلیه را بجهت
 ایشان فرستاده طلب ملاقات نمود اگر نه از طرف ایشان ابار و مامول بادشاه میبود
 جای مواخذه بود ای برادر اصل در روشی فانی بودن است از خود و باقی نیست
 بحق آنکه در شهرت خود کوشیدند نام آنها بر صفحه اعتبار باقی نمانده این شتر
 عظیم است که کسی این سخن را بکار می برد بارے رحمت خدا بر همه شاه اسد الله
 که در مقابل طلب بادشاه فی الجمله بی نیازی کرد اما اگر الحال از لشکر بدرزند
 بهتر است که ما ابری نفسی ان النفس لا مارة بالسوء عند خواه است دیگر
 واضح باد که نسخه کثکول بدست میاں غلام یحیی بشما فرستاده شد و معلوم شد که
 ایشان بشمار رسانیدند منع از ذکر نباید کرد و تدبیر موئی سر و چرب خوردن نافع
 جنون است انشاء الله تعالی و وعس مقرر دارند عرس حضرت سرور کائنات
 و عرس حضرت شیخ یحیی مدنی - اما عرسها که مکنند یعنی مر هر صنف را طعام باید کرد
 و عورات که اخلاص صادق آرند مرید کفیند اما در خلوتها صحبت ندارند که جاسه بدانی

و جاسے قرب شیطان و اگر بالجزم امن باشد تو دانی کار تو دیگر بہر کس خلافت
 ندہید کہ بے اعتبار بگرد و اقل شرط علم داشته باشد کہ بے علم رونق ارشاد نیست
 و اگر در حال غلبہ داشته باشد ہمہ برائے خلافت جواز دارد اما دریں باب علم بازاحت
 برائے میاں عنایت کہ در جوابی خواجہ محمد سعید راندند در چاندنی چوک عقب حمام
 بیگم مثال نوشته شد و المد الموفق دیگر ملاقات سلاطین کہ بر در درویش آیند
 روا باشد اما بر در آنہا نباید رفت مگر آنکہ مرید شوند آن زمان ہم گاہ گاہ ہے احوال
 میاں اسد الدوسیاں ضیاء الدین انجہ شمائید و باشد تفصیل بنویسید
 کہ نوشتن شمائست و موجب طینان خاطر و باید کہ برادران در یکدگر فانی
 باشند و مناکرہ و مناظرہ در میاں نباشد و محبت و مودت باشد کہ یکے تعریف
 دیگرے کنند آن کار روز و رعرس اگر خواہید مجلس براگ عام کنید اما ہر
 آنست کہ شب مجلس براگ باشد و روز طعام و ختم مصحف و ذکر تسبیح و تہلیل و السلام
 علی من اتبع الهدی و

مکتوب چہل و پنجم شیخ الاسلامی شاہ نظام الملک والدینا والدین ما زور و روش کلیم
 سلام محبت انعام مطالعہ نمایند خطے کہ بعد از سیر بجا پور ۲۰ شوال مرقوم ہو در سید
 بعضی حقایق مکتوب بوضوح انجا مید یعنی حقائق معلق ماند انجہ از کیفیت حالات
 معمر خاں مرقوم ہو بوضوح پیوست این مرد بوضوح برائے ہمیں کار باہستند
 از ایشان طور عدالت و صلاح از جملہ محالات از ایشان ہمیں قدر کہ دست بہت
 بدرویشی دہند نہایت صلاح آنست کہ دریں بغایت قہر نفس کر وہ باشد کہ ہر نفس
 یکے بہت کردہ باشد تدبیر ہمہ مردم عدم صحبت بالمشافہہ بلکہ صحبت بمکاتبت پس

در میر جعفر خویش اور اچھا بسیار بخود جذب کر دیکہ دریں آن دروگی خان و دختر
 خان باشد نعم الخیر فیما وقع و یقین دانیہ کہ دولت مند ان ذکر و اشتغال را عبث
 کاری و ہرزہ کاری می شمارند دولت مند ان را تعویذے برے منصب جاہ یا اسمے
 برے زبانی دولت و مکنات از جعفر جامع امام جعفر صادق ^{علیہ السلام} بایہ گفت کہ ایشان
 بغایت رضا مند ازین ہستند ۴

مکتوب چہل و ششم شیخ الاسلامی شاہ نظام الحق والدین والدنیا از فقیر کلیم
 سلام خوانندہ عجب حال است کہ از بعضے مکاتیب شما بوئے آنکہ شاید عزیزان چہرے
 نگاشتنہ باشند می آید و حال آنکہ من مکرر سکر نوشتہ ام و اکنون باز مینویسم بالبد
 واللہ کہ در حق شما کسے چیزے اکنون نے نویسد و بر تقدیرے اگر نویسد باللہ
 واللہ کہ اثر ندارد و نخواہد داشت آرے قبل ازین برادر خورد و بار دوم کلمہ چند
 کہ از را و حسد و ضیق النفس میباشد نوشتہ بودند و من آن را بعینہ بشما نوشتہ
 بودم و چون شیخ سوندہ با از پیش شما آمد کتابت طویل الذیل از من دریں باب
 نویسانندہ و بشما فرستادہ حالا شما ہرگز در خاطر امیں قسم دغدغہ بار را ندیدید
 بعضے یاران خلیفہ وقت را در نیافتہ اند و ماجرای بنیہا و شما نزد یک ہستند
 شنیدہ باشند للغاتمہ والسلام ۴

مکتوب چہل و ہفتم شیخ الاسلامی شاہ نظام الملئہ والشرع والدنیا والدین
 سلمہ العدا زور و شیخ کلیم العدا سلام مطالعہ نمایند مفاوضہ شما کہ در ورخے از ذکر
 مرا و دت متعلقان سلطان وقت و طلب ملاقات سلطان بود رسید خوب
 کردید کہ قبول امیں معنی نکردید کہ ہمیں طلب سلاطین دلیل رعونیت و جباری است

اگر در طبیعت ایشان شکستگی و قدرت فقر باشد ابرام سلطانیت نکنند بلکه خود
 از سر قدام ساخته بخدایت مشتایند تا ممدوح جناب صمدیت که نعم الامیر علی باب الفقیه
 باشند و مصلحت آن می نماید که چندگاه از لشکر بادشاهی بطور سیر متوجه سمت
 دیگر شوید که این مطالبه سردشود این سلطان اگر چه بحسب ظاهر تعلم شرائع بسیار
 میکنند اما چون کار طریقت موقوف بر مربی است که قاهر حالت مرید باشد و
 آن مقصود هزاران طوفان گیر و عجب و خود بینی مخصوص به اقامه سلطنت پیدا
 می آید منصب فقیری و سلطنت منحصر در ذات خود میداند و فقیر با استحقاق پیش
 می آید بهتر آنست که برای سیر به سمت شهر کشتایند و نزاع باین مردم موجب
 تشتت خواطر فقر میباشند تغافل بهتر است و دیگر آنچه در باب طلب شجرات
 سلاسل و خرقات و تبرکات و احکام دیگر نوشته بودند جواب آنها علی التفصیل بدست
 اعتمادی خواهم فرستاد جمله آنکه مردمی که محض سواد قرآن دارند و علوم نحو و بیج
 بهره ندارند باید دید که صورت درویشی درین مردم چه قدر حلوه نموده است اگر
 بر ریاضات شاقه بقهر نفس اشتغال دارند که میتوانند طالبی فریفته ریاضت و غلبه
 حال و وجه سخاوت ایشان باشد چه مضائقه میتوان اذن داد به نوشتن مثال
 و اگر طریقه ریاضت ندارند و چندان سخاوت ندارد هم با و اذن نباید داد که او
 بطل است دیگر هم در صحبت او خراب میشود و خواهد شد اما آنکه عالم باشد بجز
 فقیر شدن او میتواند اذن داد بلکه مثال هم نوشته باید داد که چون عالم است
 در صحبت او ضلالت رواج نخواهد گرفت و در درویش سخاوت عجیب هر است همه
 حال اوست باری اگر خوانده نیست ضیافت روح نمیتواند کرد ضیافت جسم خود خواهد

و اگر منصب مشیت نخواهد رسید منصب خدایت خود سر فراز خواهد شد اینهم بخلاف
 نفع خواهد رسانید چون بر قاصدان جرم نیاید شد که ملاحظه خواهند رسانید
 شجرات سلاسل نوشته نشاء الله تعالی بوقت نوشته خواهد شد باید دانست که
 سلک قادریه که از جانب حضرت شیخ محیی الدینی قدس سره دارم این سلک مشتمل
 بر سلسله قادریه سهروردیه و چهارمین و کردیه و نوربخشیه و سلک نقشبندیه جدا خواهم
 نوشت اولاً و آخراً ابو الفیض لائق خلافت است برائے او بهتر کی بفرمایند که از طرف
 شما با خلافت چشتیه و قادریه داده آید والسلام +

مکتوب چهل و هشتم شیخ الاسلامی شاه نظام الدین والدینا سلمه الله تعالی
 از درویش کلیم سلام محبت انجام مؤدت انعام مطالعه فرمایند امرور که در محرم الحرام
 ۱۲۳۰ هجری مرقوم میگردد که میاں شیخ نور محمد خادم شما از اولاد حضرت مخدوم
 بهاء الدین ذکر الیکتابت شما آورده اند و حقائق فحوی نمینقه حقائق با شرف از کتابت
 همه معلوم شد چون این مرد مدتها بخدمتگاری شما سر بلند بود احوال بسیار نقل کرد
 موجب شکر الهی گردید الحمد لله که حال درویشان شما در اکثر امور اسلفت میماند الحمد لله
 و المنة که در اعلا کلمة الله می موخو ر مبدول است مرقوم بود که در حین وضع اعلا
 بیشتر است به نسبت آن وضع لے برادر بهر حال مقصود ایهال فیض فقر محمدی
 بعالمیاں بهر وضع که بیشتر این کار سر انجام یابد باید کرد و دیگر خوب کردید که چندگاه
 در حبه بنیاد توقف کردید خصوصاً رعایت خاطر خاطر خواجہ نور الدین از حمله و ضلالت
 که در قبا پوستان این قلم فانی الشیخ شاید کم بهم رسد سلام فقیر هم خواهد رسانید
 الله تعالی الشیاء را بفناء اتم رسانیده باقی بخود دارد و دیگر بخدایت عاشق صادق

فانی از خود بحق محقق شاه محمد جعفر و شاه یار بیگ سلام رسانند شیختان پناه شوند
آنقدر طلب ایشان توجیحات شماست که در شرح نیاید اگر لطف شما مددگار ایشان
بے کار بماند مشکل آسان خواهد شد چه جائے سفارش است مصرعه که خواجہ خود
روشن بندہ پروری داند و السلام :

مکتوب چیل و نہم - شیخ الاسلامی شاه نظام الاسلام و المسلمین ج الدین از درویش
کلیم سلام مطالعہ نمایند امروز کہ ۲۶ شہر شوال است مرقوم میگردد کہ نوایق
مکررہ قبل ازین نوشتن در جواب مکتوبتے کہ در آن مذکور اشتیاق خلیفہ وقت
بود رسید - مکرر آنکہ خوب کردید کہ زفتید کہ صحبت ایشان باہیج درویش آنقدر گیرانفتا
مشہور است کہ شیخ عبد اللطیف الفتاودا شتہ اند در باب او میفرمودند کہ احسن ظنی
پیش شیخ عبد اللطیف نداریم پس عزیزان دیگر معلوم کہ حسن ظن ہم آسجا تکلیف است
باقی چوں سخن سرود و سماع شما با ایشان رسانیدہ اند و خلیفہ بشرع دارد و مشائخ
سر نہد ہم در لشکر از حج رسیدہ اند بہتر آنست کہ مجلس سرود و سماع موقوف دارند
تا ایمان مخالفان نشود ملا ابوالفیض راسخ الاعتقاد در خدمت شماست لیاقت آن
دارد کہ اگر اجازت نامہ و سلسلہ حجت باو نوشته آید با یک ہمتا رہ گزفہر چوں در مجلس
از مجالس سابقہ از و آزدہ شد و اوحق پے نفسی بجا آورد برائے اتماست خاطر و
شرخروئی او در جملہ پیرانے تبرکات پوشتا ندیم اما این پیراہن تبرکات بودہ
پیراہن اجازت کہ بے اجازت نامہ نمیشد و این موقوف بر شماست چنانچہ امثالہ
خواجہ نور الدین کہ مکررا خلاص مرزید نیمہ آستین تبرکات دست شیخ محمود با ایشان
فرستادم شاید برسد و السلام :

مکتوب پنجاهم - شیخ الاسلامی شاه نظام الاسلام والمسلمین شاه اہل الدنیا والدین
از درویش کلیم سلام مطالعہ نمایند امروز کہ سارا محرم الحرام است مکتوب میگرد و تا مگر
باشد اذن سوائے اہل علم بیگیرے نباید داد اگر قابل این باید دید یک نوع اذن
باید داد کہ دل شکستہ نگردد و کجدار و مریزہ نباید رفت شما مثال خبر بعلماء نباید داد
و ما را دمنید اریم از علماء مگر آنکسے کہ قادر بر کتابت عربی باشد و صرف و نحو را درست
تواند خواند این قدر بس است والسلام

مکتوب پنجاه و یکم - شیخ الاسلامی شاه نظام الملتہ والدولۃ والدنیا والدین
سلمہ اللہ تعالیٰ از درویش درویشان خاکراہ ایشان کلیم سلام بہجت انجام
مطالعہ فرمایند الحمد للہ والمنۃ کہ حالات مستوجب شکر است شنیدہ شد کہ شما از
بنگاہ بہجتہ آمدید اہلاً و سہلاً و مرحباً بکم خوب کردید حالات اینجا مفصل خواہید نگاشت
اما با احتیاط خواہد نوشت کہ بعضی میگفتند کہ بنانے قاضی محمد اکرم قاضی این شہر بودند
نور محمد درویشے توغل و رشاعت راگ داشته آخر الامر رجوع او بمعونۃ مرید اللہ نام
شخصے بہار العدالت شد و آنجا بعد ہتک حرمت بتوبہ گراید ز نہار صد ز نہار کہ کا
ناہنجار پیش نیاید والسلام

مکتوب پنجاه و دوم - شیخ الاسلامی شاه نظام الملتہ والدنیا والدین سلمہ اللہ تعالیٰ
از خاکپایے درویشان کلیم سلام محبت انجام مطالعہ نمایند و بہمہ حال داعی ترقی
ظاہری و باطنی خود دانند خواجہ عبداللطیف بر سرنامہ کتابتے نوشتہ بودند کہ شاہ نظام
جیو باورنگ آباد شریف بروند اما از نرسیدن کتابت از جانب شہاول نگران بود معلوم
شد کہ ہنوز جائے مقرر شدہ برائے مجلس انشاء اللہ تعالیٰ باحسن وجوہ مقرر خواہد شد

چند روز اقامت شما در اورنگ آباد مصلحت است اقامت بکنید در زمان قضای محمد اکرم
 شایدم بداند نام مردی مردی که راگ بسیار می شنید اعلا می کرده بود و کارهای خوشی
 در روشی کشید بارے ازین مردم خدای تعالی در حفظ و حسن خویش نگا دارد که راگ را
 در خلوت باید شنید که این فتنه از هجوم عام بتنی گردد شنیده باشید که در زمان دولت
 مشیخت حضرت نظام الدین سلطان المشائخ ایشان را نیز اعلا می کرده در محکمه قضی
 حاضر ساختند و رفت آنچه رفت کل کذاک انما یجبت من مداخله الاجانب فلیکم الاحزان
 عنہما وانتم اعلم النافی رعاۃ ہذا الامور والسلام

مکتوب پنجاہ و سویم شیخ الاسلامی شاہ نظام الحق والدینا والدین از فقیر کلیم سلام محبت
 انجام مطالعہ فرمایند امروز کہ ۱۴ شہر ذیقعد ۱۲۷۱ است برے عبدالعہ خاں در شولاپور مرد
 طالب علی رامیفر ستند اگرچہ زوگبنامی و بی تعلقی و توکل مزہ خاص دار و من ذاق ذاق
 و کم یذوق کم یذوق - شمارا با مردم دکن ارتباط ازلی است استقامت این قوم خدمت خود دانند
 بکنید کہ آں رسیدگی چه بود و این خانہ روی حسیت مرد چه سخن بندہ میگویند اما شنیدہ ام
 کہ میخواہند فیروز آباد را مصرف فقر کنند قبول بکنید و مہر سلف مشائخ را ملوک دادند و قبول کردند
 مکتوب پنجاہ و چہارم - شیخ الاسلامی شاہ نظام الملہ والدینا والدین از درویش درویشان
 خاکراہ ایشان سلام محبت انجام مطالعہ فرمایند و قطعہ کتابت مرسل بودند در عین انتظام
 رسیدند حقیقتہا معلوم شد آرسے در سیر نفع بسیار است ہرچہ درین باب بخاطر شما خواہد رسید
 عین صواب خواہد شد مہو بہ لا الہ الا ہو شاہ ضیاء الدین متوجہ شکر بادشاہی شد و شنیدہ
 باشند کہ سیاں بہار الدین را صد و پنجاہی منصب مقرر شدہ لے پاد در منصب را و شما فقر است
 کوشش کنید در اعلا کلمہ اللہ و جہد کنید کہ مردم از حسیض غفلت برآمدہ بر فرد حضرت رسید

والسلام علیکم وعلیٰ امن لدیکم

مکتوب پنجاه و پنجم - شیخ الاسلامی شاه نظام الملت والدین والدینا از فقیر سلام خوانند میاں
محمد شاه با افغانان مجبور در قافله شیخ سوند با ملقب رسید کمال الدین وغیره رسید میاں محمد شاه
بزرگ زاده و جمیع اندامه لیاقت دارند خوب کردید که ایشان را اجازت هم دادید اگر مستقر بر
این کار نشینید اعلا کلمه الله خواهد شد و دیگر میرا بوطالب نیز رسیدند یک آثار نبات و خواص
گل گلاب و نان هدیه آوردند جوان گرم معلوم میشود این قوم این قدر که بدروازه فقرا
بشوق روند نهایت شوق است و عشق که مهیا کرده شد از درویشی سکنه غریب خانه
می پرسیدند که آنجا حلقه ذکر میشود او گفت نه باری پرسیدند که روز جمعه مجلس آنجا میشود یا
او گفت نه عزیزاں که در خدمت شما تربیت می یابند همان طریقہ اینجامی خواهند نمود
اکنون دماغ کم مانده است والسلام

مکتوب پنجاه و هشتم - شیخ الاسلامی شاه نظام الاسلام و المسلمین والدینا والدین از درویش
علیم سلام مطالعه فرمایند نوشته اند که حکما متفق اند بر این که یک دوراه نگاه دارند برادر
من اعتماد بر گفته حکما نخواهند کرد اگر در خود جوش این کار دریا بند می توان قیاس کرد
که از غلبه شهوت است خون در جوش می آید و فاسد میگردد و اگر در خود مطلقاً اثر
از غلبه شهوت نیابند معلوم میشود که منشأ آن غیر غلبه شهوت است اگر فی الواقع از شهوت
باشد پس کسالت زوجه اختیار باید کرد و الا فلا من چندین باب بشما نوشته ام و شما متوقف اند
قیاس کردیم که شاید محتاج نخواهید بود و دیگر مخفی نماند که درین روز با داعیه زیارت حضرت مدینه
و رد دل جوش می زند اگر چه اسباب آن موجود نیست اما قبل ازین هم بے اسباب این دل
همیشه آمده بود اکنون هم دل میکشد که سرو پا برهنه شده جانب مدینه روان شوم باز والد اعلم

عمر مساعد نماید که اگر برادر بر ما پیور آیم و شمارا به بنیم معنی ندارد باید که شما خود را جریده به بر ما
 رسانید و اگر برادر احمد آباد روم خود وقت رجوع باید که شما به بر ما پیور رسید بهر طریق بسبب
 کثرت سکون بحریک دل میکند و اگر شما هم باتفاق متوجه حرمین شریفین شوید سیر عاشقا
 کرده آید اما ارتباط دلباس هم آنقدر است که شاید این معنی کمتر میسر آید و المقصود قطع التعلقات
 و الرزایل لا قطع المفارقات و المنازل و الوصول الی الله لا الی الملة لیکن زیارت و زیارت
 قبر شیخ رحمة الله علیه لطفی دارد و السلام

مکتوب پنجاه و هفتم - شیخ الاسلامی شاه نظام الحق و الملة و الدین سلمه الله سلام من
 مطالعه فرمایند الیوم ۲۱ - بیج الثاني است مرقوم میگردد که احوال بعد مقرون است شینه
 شد که حقتعالی عز شأنه شمارا ولایت و مصری عنایت فرموده که نام او منظر الدین کرد و عجیب
 که ما این چنین اخبار راحت انوار خارج بشنوم و شما در ایصال اخبار ستر و کتمان بکار بریدین
 چنین نخواهید کرد و حالانام فرزندش و نام دارد و بنویسد عجیب تر آنکه اکنون مشنیده شد که فرزند
 دیگر تولد شده باید اگر این معنی تحقیق شد تفصیل بنویسد و دیگر بی بی شرف النساء که دختر کلان
 فقیر است شادی ایشان کردیم فضیلت و کمالات دستگاه شاه محمد باشم که اکنون در سلسله
 عالییه حشیمه داخل شده اند این نسبت مقرر کردیم و تفصیل حال مؤمنی الیه آنست که بزرگان
 ایشان از شهرها اند که شهرسیت در دکن شاه حسن پدر ایشان مرید شیخ عبداللطیف و تلمذ
 که بادشاه بایشان اخلاص داشت شدند ایشان را اذن و اجازت آله آباد داده رخصت
 آله آباد نمودند ایجا محمد باشم بهر سید چون هفت سالگی رسید در گذشتند حالا خانقاه و روضه آینه نجاست مزایا
 مستبرک - این فرزند به تحصیل علم مشغول شده بدلی آمده هفت هشت سال در مدرسه دلی
 مشغول شد تا بعضی مردم از ایشان فارغ شدند چون بسیار صالح و فایز فقیر زاده بود این هفت

منقده شد بالفعل خود بدین شوق دارند اما قصد اربعین و صلوة دارند و هو المراد
مکتوب پنجاه و هشتم - شیخ الاسلامی شاه نظام الملّة والدینا والدین از فقیر کلیم سلام
مطالعه فرمایند در هر کتاب شمار فرمائی و ایامی بدین معنی میباشند که عزیزان حقیقت آنجا
چه قسم نوشته باشند و حضرت متغیر گشته باشند اے برادر اے جان جہاں اے تمام ایام
و جان من بکرم نوشته ام که هرگز این خیال را در درون خود راه ندهند اول آنکه هرگز
کسی ننوشت و اچنانا اگر حق موافق و مخالف بنویسد دل من در حق شما آنقدر مطمئن است
که نوشته آن مجهول هرگز تصرف در مزاج فقیر نتواند نمود و خاطر جمع دارند و این سبب از نوشتن
هزار بار تصور نمایند این چنین شیخ سونم با از زبانی شما اظهار نموده بود بنا بر آن طومار طویل الذیل
در دفع این خطر نگارش یافته بود و صحوب شیخ سونم با ارسال یافته متضمن آنکه من بعد از
چنین خطر را در دل راه ندهید و نه نوشته باشید که چنین و چنان نوشته باشد
این قدر یقین تصور نمایند که نوشته سبکیس در حق شما موجب تغیر مزاج این عاجز نخواهد بود
اللهم سجدت سلاطه الاحباب دوست بلا سیدین شاه نور الدین محمد خواجه سلام برسانند
سر دارخان و سیدخان در طور ذکر خوب هستند و اخلاص نیکو دارند از آمد و رفت مقصر
نمیتند سید محمد شاه یعنی کمال محمد در ملاقات کابل هست اما اخلاص دارد و در باطن مقصر
نیستند والسلام

مکتوب پنجاه و نهم - شیخ الاسلامی شاه نظام الاسلام والدینا والدین از درگاه
کلیم خدام فقر اسلام مطالعه نمایند امروز که ۸ از شهر شعبان المعظم است قلمی میگردد قبل
از این نوشته بودید که یاران ملاقات بادشاه میخواستند اما این معنی قبول خاطر نیست بنا
علی ذلک مرقوم میگردد که هر چه آنجا بخاطر شمار سیده عین صواب است که محض عنایت

ذوالمنن است ز بهار قصد این امور که موجب امانت خرقه درویشان است نکنند
 که این صحبت پائنده نیست ایشان طور شاه عبداللطیف برهانپوری را اندک معتقد اند
 دیگرست و شیا بینها اگر هر طریق آئنده آید منع نباید کرد و اما خود نباید رفت و اگر صحرا یا مسجد
 یا جایی متبرک قرار یابد آنهم خیر نیست تسمع بالله بعد خیر من ان تق ۱۵ و آنچه بخاطرا
 میرسد این است و شما بمقتضی وقت هر آنچه خواهید کرد نیکو خواهد بود سلام ما بهمه یاران
 خود جدا جدا رسانند *

مکتوب شصتم - نظام الاسلام و المسلمین و الملة والدین از فقیر درویش کلیم السلام
 مطالعه نمایند و اشتیاق ترقی بداج و مراتب خویش تصور نمایند درین روزها شوق
 آنست که کلمه چند بتفصیل نوشته آید اما محرم است قلم عذر خواه این داعیه است
 که تا پرده مفارقت از پیش صورت برداشته شود و این سرکمنون در معرض اظهار آید
 اگر چه ارواح را از یک گیر حجاب نیست اما اعتبار ناسوتی خیرگی دیده بصارت می آرد چه توان کرد
 که ازین چاره نیست انشاء الله در مواجهه چندی چند مذکور خواهد شد مرزا عبدالرحیم و مرزا
 احمد بیگ بریں بے بیج لطف نموده مرزا احمد بیگ را در کار خود گرم تر از مرزا عبدالرحیم
 یافتیم اما هر دو محبت ذاتی بشما دارند دیگر معروض آنکه شما ز بهار الف ز بهار قصد این
 طرف نمایند که از دولت عظیم محروم خواهید ماند حکم آنست که در شکر خدایتگاری طالبان
 حق نمایند و این سعادت خود شمارید و جهد کنید تا مردم بسیار از حنیض غفلت براه
 معرفت بطفیل شمارسند و این طریق نادر را شائع کنید که فیض یابند و گرمی باطن شما
 در فوج فوج طالبان سرایت کند و السلام *

مکتوب شصت و یکم - شیخ الاسلامی شاه نظام الحق والدینا والدین از درویش کلیم

سلام مطالعه نمایند امروز که ۲۱ شهریور است مرقوم میگردد و معلوم است آنست
 بقدرگاه جاسی مستقر خود سازند و توطن اختیار کنند و مجبور و منفرد نگذارند و براس
 شهر برهانپور در جمیع خوبهاست خوب است هم گذر مردم هندوستان و هم گذر مردم
 و کهن و هم گذر جمیع بیت الحرام و اکثر رویشاں درین شهر بودند اما تکیه بر لب آب غیا
 کنند و از نظام پوره نام نهند و دیدن امر او سلاطین چو آن نیست چه است چه باک اگر
 رخصت است با هر که خواهد ملاقات کنید و مجلس را اگر خواهید بر ملا سیر کنید اما هرگاه
 خیر پیش دارند مصرعه از آن گناه که نفی رسد بغیر چه باک ۴ و قصد کنید که مخلصان شمار
 سیر دنیا پرستی برخیزند و کس را که داعیه ترک دنیا و انزوا و خلوت نشستن پیش آید غنیمت
 شمارید و درین امر حیران هر وجه مدد فرمایند و یاران را ترغیب تبرک دنیا و احترام عا سوا بسایند
 مکتوب شخصیت دوم شیخ الاسلامی شاه نظام الدین و الملة والدین سلمه الله تعالی از درویش
 کلیم سلام مطالعه نمایند ۲۴ ذالحجه است پیش شما میاں بهاء الدین شرح ملا خوانده بهر طریق
 ارتباط و افراد اگر مهت باین کار است شود که این بچاره بوجه من الوجوه باب و ناں برسد
 این عبادت متعدی است نه لازم حافظ شیرازی میفرماید - بیت
 چه قصد باده کنی جرعه فتان بر خاک از آن گناه که نفی رسد بغیر چه باک
 اگر رجوع بخلق بامر دنیاوی پیش محققان گناه است اما چون براس غیر باشد جواز دارد و السلام
 مکتوب شخصیت و سوم کلیم - شیخ الاسلامی شاه نظام الدین و الملة والدین سلمه الله تعالی از درویش
 کلیم سلام مطالعه نمایند امروز که جمعه ۱۷ رمضان المبارک است مرقوم میگردد که کتابت رسیده
 مشعر بخیر امور و صلاح کار بود شکر ایزدی بجا آورده شد مرقوم بود که دوسه روز بر توکل نشسته
 و در خانه هیچ بخت نشد آخر قرار بر بختن افتاد اے برادر خوب کردید که در خانه بختید مقصود فقر

این نبود که در خانه بیج نه بخت با شید بلکه مقصد این بود که بعضی فقر چنین وضع اختیار کرده اند که از فتوحات بر طعام بخت اکتفا کرده جنس دیگر را قبول نکرده اند و این وضع بر کسی که خوب است که بر نفس خود هر قدر که اجبار تواند کرد در راست اما در صورتیکه نفس چندین وابسته این کس باشد قهر نفوس مختلفه با هوای مشتته مشکل درین صورت هم وضع خود نگذارند و در واره قسمت اوضاع چنین باشد والسلام.

مکتوب شخصیت و چهارم - شیخ الاسلامی شاه نظام الدین و الدین سلمه الدار فقیر کلیم
عافاه الد سلام محبت انعام مطالعه نمایند مکتوب محبت اسلوب مدتهاست که نرسید ختم
گذاشت اے برادر یک کلمه الد که از زبان بنده از بندگان بر می آید ثواب آں از مرکب
خاک تا محب فلک اعظم بر می شود پس طوبی لمن قال و طوبی لمن قال قال
لهم جزاء اولی اول من قال پس اینهمه صواب بر سر خود و بر سر تمام سلسله مشایخ خود که
جمع کنند بپادشاهی سلیمان برابر نیست پس رحمت خدای تعالی بر شما باد که این سلسله را جاری
کردید شکو الله سعیکم و این همه افتادگان حسیض غفلت را با وج حضور رسانیدید و
ارواح مشایخ با خود خوشنود کردید با فرض اگر کسی گنجی با و لا و شیخ به بخت آنقدر رضا مندی
جناب ایشان در آں نباشد که در احیاء سلسله ایشان باشد قد بر و کن من الشاکرین
شمار کار خود سرگرم تر باشد که هیچکس بر شما شایق نتواند بود مگر آنکه کار شما بچند و السلام.

مکتوب شخصیت و پنجم - شیخ الاسلامی شاه نظام الحق و الدین سلمه الدار درویش
کلیم سلام خوانند اے برادر احیاء سلسله بحب کاریت خیر جاری است که تا ابد الابد خواهد ماند
و این مزخرفات دنیا جمع آوردن اسباب فانیه آخر معلوم که با که و فکر که با ما کن بطریقه خود
انشار باید کرد و اما بنا اهلان نباید آموخت که نعمت شما خورند و شکر دیگران گذارند شنیدم که میر عبد الله

از ملاقات خلیفه پیر پیا کرد و آنگاه صاحب نعمت می کند عجب است آری این قسم در
می باشد و السلام +

مکتوب شخصیت و ششم - شیخ الاسلامی شاه نظام الدین و الدین از درویش کلیم السلام
خوانند مشهور آنکه محب صادق و یار موافق خواجه نور الدین محمد که تمام محبت شما میخوانند از
نخستین بنیاد عرضیه باین درویش نوشته بودند و درخواست محبت شما نمودند از این بنیاد نوشته
می آید که همچون این عزیز را باید که امتیاز داده در تربیت باطن ایشان کوشش بسیار نمود
بموجب تصور برزخ و برزخ البرزخ بایشان بوجه احسن نشان باید داد و همیشه متوجه بطن
ایشان باید بود و در جذب و اعطاء جمیع سعی باید کرد که تا ترقی نموده باقصی درجات فائز
شود و من بعد کرم و لطف خود را از هیچ مقبلان دریغ نخواهد داشت و بهر سیر این مقبولان
این دوست را باید ساخت و محبت خود باید پرداخت و باحوال ظاهر و باطن او باید پرداخت
و السلام علیک و علی من لدیک +

مکتوب شخصیت و هفتم - شاه نظام الملک و الدین سلمه الله تعالی از درویش کلیم السلام مطهر
نمایند درویش را باید که اختلاط ببادشائمان ننماید و بخانه اهل دول طواف نماید که اختلاط ملوک
رونی ایمان میبرد و بر تقدیر که ملوک باعث بریں امر گردند با اختیار خود و نرو آری اگر نبرد
و تعدی برند بر وند که عند الله ما خود نخواهد بود و اگر بادشاه را توفیق آنکه طهرای نامه اعمال
خود نعم الایسر علی باب الفقیر سازد و بگذرد تا آن سعادت مند از لی باین دولت مشرف گردد
چنانچه رقتن بخانه اینها بمن ندارد و همچنان گر بختن ازین طائفه نبی ندارد و لاکه اگر کسی
ازین طائفه نیاید گو نیاید و اگر بیاید فهو الاخری بحال الفقراء درویش صاحب تمکین که بر تبه
ارشاد رسیده باشد تنفر و گریز آن خوش آنست و اگر تکرار آمد و رفت آن موجب طلبهاست

گویناگون باشد بطریق سیر بطرف رحلت نماید اما اگر انفراداً لا یتلاق بمین سید المرسلین و السلام
مکتوب شخصیت و هشتم - شاه نظام الدین و الدین سلمه الله از درویش کلیم سلام مطالعه
نمایند سر در و وسایل محجب اقتضای وقت اگر موقوف دارند جائز باشد یا برائے سیر طرف
روان شود یا بدشاه فدویت که برائے درویشان می نماید یا بیج درویشی نموده و نخواهد کرد یا بیچار
معذور است منصب سلطنت و فنا بهم کم جمع شوند دیگر از ملبوسات خود نیمه آستین برائے
خواجہ نور الدین فرستاده و شش برائے ملا ابوالفیض ارشاد نامه چشتیه با یک دستار اگر چه
بفرسیند بشرکت کونین مشرف خواهد گشت که خرقة خرقة خلافت خواهد بود اما اورا بسبب استقامت
خاطر او که شکسته بودیم یک پیرهن تبرکاً لا خلافت داده بودیم اما از خرقة خلافت تا خرقة تبرک
از زمین تا آسمان تفاوت است و السلام

مکتوب شخصیت و نهم - شیخ الاسلامی شاه نظام الاسلام و المسلمین از فقیر کلیم سلام مطالعه
نمایند مکتوبات رسید چند گاه اورنگ آباد اگر کم دارند که امروز جمعیت دارد که شهرتای دیگر
ندارند و علیکم بالسواد الاعظم نیز مقتضای همین است و طریقہ سفارش و صدارت خوب است
که البته نفقه بخلق میرسد درین باب مزید تاکید دارند و خلافت عظمی که مکتوب مستحل باشد
خبر باہل علم که قادر بر عبارت عربی باشند دهند و خلافت صغری که زبانی باشد علی اقتضای
الاحوال باصحاب شوق و ارباب سخاوت بدهند بقوت شوق و سخاوت میتوان آدمی را کاتب
برد و عورات را چرادرست جمعیت نمایند میداین راه ہم معمور دارند و شخصی از اہل حال و وجد
اگر مصلحت باشد در لشکر شاه عالم بفرسیند که مرد آخا بشما تعلق دارند طریقہ مجلس در پیش
بر دارند و طریقہ ذکر با بکلیہ از دست داده اند بجز یاد حق سبحانہ تعالیٰ و الخیر استغراق در مراقبہ
وامرے دیگر مباد و السلام

مکتوب هفتادم - شیخ الاسلامی شاه نظام الحق و الحقیقت والدین سلام خوانندام
 که در شهر صفر ختم الشرب الخیر و الطفر است کتابت شما و کتابت خواجه کا سگار خاں و خواجه
 نور الدین رسید مکتوب شما مضمون این داشت که حقیقت چشم معالجه و استعداب اجازت مؤنثات
 و مضمون مکتوب خواجه نور الدین آنکه چشم من فدا کنی چشم حق بین حضرت پیر دستگیر باد
 ازین سخن این کلمات حروف نوشت گریه سرشار مستولی شد که در شرح راست نیاید و مضمون
 کتابت کا سگار خاں تاکید بیج حویلی بود و السلام فقیر شما اینجا بیج یک از قبیلہ راہ محبت ندارم
 و اگر راست پرسید قبیلہ ہم ندارم بہر حال محفوظ ام کہ قبیلہ ندارم کہ الاقارب کا العقارب السلام
 مکتوب ہفتاد و حکیم لسان الذاکرین خیال العارفین نظام الاسلام والدین والدین متع اللہ
 الاسلام والمسلمین بطول بقائه از احقر خادم فقرا غرق بجور گناہ کلیم اللہ سلام محبت
 اقام مطالعہ فرمایند بعد از مکشوف آنکہ ۱۱ شہر ربیع الثانی ۱۲۱۰ محب الفقرا محمد قایم ^{منقہ}
 شریفہ و ملا طیفہ لطیفہ رسید چون مخبر از احوال خیر آل شما بود راحتہا اینجا رسید نوشته بودند کہ
 بعضی طالبان راہ حق بنگ و شراب میخورند و می آیند داخل کنیم یا نہ مکرر نوشته شدہ است
 کہ داخل کنید کلیہ آنست کہ غیر معتقد را داخل نباید کرد اگر چه سیدزادہ باشد و سوائے آن
 ہر کس کہ با اعتقاد باشد آن را داخل کردہ آید و در کتابت محمد مراد خطیب عید گاہ مسطور بود
 کہ شخصے جائے مرید شدہ است و ذکر و فکر از شیخ نیافتہ و طالب اینجا شدہ تمقین ذکر بکنم
 یا نہ لے برادر چوں از شیخ خود خالی است ہر چه در و نقش کنید بر جائیت و اگر از شیخ خود
 مشغولی دارد و درین صورت اگر شما بطور خود تربیت میکنید تربیت شیخ اوضائع و لغو
 مے افتد مرعین و حکیم مخالف کشتہ میشود و در کتابت محمد قایم مرقوم بود کہ در ویشاں
 دعوت میکنند فقیر ہرگز منیر و دو برادر من فقیر شما نیز ہرگز بخائے بیج فقیر منیر و دو نئے طلبہ

نخی فوت و لا فوت اگر در ظاهر ترک سنت است اما در حقیقت عین سنت است که دعوت
 مسنون است که براس خدایتعالی باشند براس گفتن آنکه بخانه من فلاں درویش مشهور
 هم آمده بود دعوت این مردم از قبیل ثانی است و الله اعلم بالصواب و السلام
 مکتوب هفتاد و دوم شیخ الاسلامی شاه نظام الاسلام و المسلمین و الدینا و الدین سلمه
 تعالی از درویش کلیم سلام مطالعه فرمایند نمیکه گرامی رسیدم مردم بود که حافظ فتح محمد کتبی
 رسانید و از عید شروع در مراقبه شد خبر اکرم الله تعالی که برادر مردم توران قاطبه بزرگ
 حضرات نقشبندی و طور ایشان طور مراقبه بود اگر چه قبل ازین در توران مشرب کرد و کاذب
 بسیار بود درین دو سلسله ذکر بغایت کند اما امر و طریق نقشبندی بسبب آنکه انقیاد
 دارند بسیار شافع است شمارا چون همه طریق موجود است از طور مراقبه چرا بیگانه باشند بزرگ
 مردم درین طور نیز کرده باشند و حقا که اقرب طریق است و در بزرگی این سلسله شبه نیست
 و در پس قنوی و غیر ذلک هم وضع خوب است همه یاران سلام رسانند خاصه بمیاں
 یار بیک سلام محبت انجام رسانند و بگویند که عمده در سلسله ما پیر پستی است اگر تو انید بکنید
 و درین کار غلو ننمایید که همه فیض مبسوط بهمین فنا فی الشیخ است هر چند در شیخ فنا پیشتر
 نوشته بودید که احیاناً اگر ملاقات بخان معهود شود حرف تکیه بلکه در ماه و سالیانه مصلحت
 وقت باشد خواهیم گفت برادر من و رباب تکیه و خانقاه اگر بگویند رواست اما صرف در ماه
 و سالیانه چیز نیست این عجائب است که بغتة شب ترقب و ترصد و انتظار یک مرتبه از خزان
 غیب چیز بفرسند و بجای که ماهیانه و سالیانه میشود از عالم توکل بعید می افتد و گذران
 بفقر و فاقه نهی بلکه بعیش تمام و مفضل الا کلام خوب میشود نام نوکری و چاکری خوب
 نیست که در تعیین نوعی از بوی چاکری است و منافع وضع خود گاه گاه شما یا یاران و دیگر چیز

که می گیرند بغایت لذت می نمایند و با وجود اینهمه اگر مصلحت وقت باشد چاره نیست بعد
آنکه حوصلی خوب خاطر خواه میسر آید در چوک اورنگ آباد - قریب چوک اگر یک خدمتگار نگاه
دارد به نیت آنکه بسبب بدو او اندک از هجوم عوام پناه جست با حضرت محو مطلق با شرم
اوضاع خواجه نورالدین محمد درویشدیهائے فغانی الشیخ همه خلفای شما مرتبه فوقیت دارد
اگر علم عربی هم ضمیمه او شود عالمی ازیں مرور و شن شود و این منصب پنجاه دار و سنگ راه
فیض عالمیاں شاید گشت والا در همه اوضاع بے بدل است عادت الله جاری بآن شود
که دلها سے طالبان بمرشد کی شغل منصب داری باشد از عیب است و بالعدم التوفیق اگر چه
و نیائے این مردم به دین است - دیگر معلوم باشد که اولاکے طالب علم که عبارت عربی را
درست تواند خواند اجازت بدیهد و اگر علم ندارد اما سخاوت دارد که هر کس آئنده در و نده را
خدمت تو اں کرد و زرد و دست و طامع نباشد این قسم را هم اجازت تو اں داد و اگر علم ندارد
و سخاوت هم ندارد و نامور قوی و جاذبه تسلط دارد این قسم را هم اجازت تو اں داد و چندین
مشائخ چنان و چنین گذشته اند با سے این که مرید شما باشند و خلافت از مشائخ دیگر
دارند چندان لطف ندارد و والسلام

مکتوب هفتاد و سویم - اے برادر بد اخ و دنیا فانی است با که وفا کرد که ما با کند بهت معطون
باین هرگز نباید داشت و آن گروه که معطف این کار اند آهنا را اند که معذور باید داشت
که لوک الحماق خسر الدنیا واقع است نصب العین ما و شما همین است خود الله و ان
باید بود و مردم را برین رتبه صلاح باید زد اگر حکام و نبوی ما را نباشد گو مباحث حقیقت
میر محمد جعفر که خلیفه شما اند بمن بنویسند که من از نام این مرد شادم و اگر وضع و فقر و فاقه می شنوم
امید شیوع بسیار شود که شیوع فیض که در دنیا است آن شیوع نیست شمول فیض است
والسلام

مکتوب ہفتاد و چہارم۔ اے دوست دنیا جاے نفس پروری و تن آسانی نیست
 باید کہ سمیت در اعلیٰ کلمۃ اللہ باشد کہ چنانچہ از عالم قاف تا قاف پُر شدہ از ایمان باطن نیز
 پُر شوند و اقرب عند اللہ و رسولہ آں کسے روز رستخیز است کہ در افتائے نور باطن
 ایمان سامعی است سعی درین کار بمرتبہ سیری کسے راز رسیدہ و خدای تعالیٰ مرسا و
 کہ حقیقت این کار روز افزون باد دیگر آنکہ آدمی از دست شیطان و نفس میتوان مخلص
 یافت اما از دست زن مشکل تو اں رست بیت در را و خدا کہ رہنمان اللہ + آں را رہنماں ہمیں
 زناسند بہ ختنہ فرزند سعادت مند البوسیدہ جلال الدین حامد در احسن اوقات میسر آید و مجلس سر
 بتکلف آراستہ شد مردم اندرون را ہمہ سراپا و درویشاں را دستار ہا رعایت نمودہ آمد
 المال والبنون نہینت المحبۃ الدنیا والباقيات الصالحات خبر عندک مقام الوہم
 مکتوب ہفتاد و پنجم۔ شیخ الاسلامی شاہ نظام الملۃ والدنیا والدین از عاجز بے بیج عمر
 ضائع کلیم اللہ سلام مطالعہ نمایند امر و زر کہ ۱۲ ارجادی الآخرین است مرقوم بسلام الفت
 رقم میگردد کہ شاہراہ امارا فراموش کردید اگر گوئید کہ من بسیار رقمیہ می نویسم اما کمتر انجام مید
 گوئیم قرنیہ بر عدم ارقام قائم میشود زیرا کہ در رقمیہ نوشتہ می آید کہ دل از ذکر و فکر و تربیت
 فقرا سا لکین و از مجلس نگاہداشتن برخاستہ است چوں ذکر مولیٰ غرضانہ ایں حال داشتہ
 باشد ذکر یا عاجزاں معلوم کہ چہ گنجایش داشتہ خواہد بود اے برادر خود را و عمر خود را فدائے
 محبتِ الہی باید کرد و روز بروز در ترقی مایج عشق باید کوشید و عذرو حیلہ سازی بیج
 کار نئے آید۔ آنا فنا از شوق قدم بیش باید برد و مجاہدہ عمر گرانایہ بسر باید برد و بر درملوک
 نباید رفت و آئندہ ہر قسم کہ باشد او را منع از آمدن نباید کرد و اوقات خود را بمراتبہ حال
 در جمع الحجج و در انبوه خلایق نباید پرداخت و فیض دینی و دنیوی بعالم رسانند و ہمہ

سلامت و عیش خود را فدای آن بندگان باید کرد و در آن باید کوشید که اکثر اهل دل
دل از دنیا بکنند و میل بطرف عقیقی پیدا کنند و السلام :

مکتوب هفتاد و هشتم - شیخ الاسلامی نظام الملک والدین سلمه الله تعالی از فقیر کلیم السلام
سلام خواند مکتوب شما مدتی است که دیده راسرور نه بخشیده ام برادر خدای تعالی
درخواست که این عاصی پر معاصی را بفضل کرم از انچه در و امتداد توجه الیه باشد نگاهدارد
و این عاصی می بیند که هر چند موش در سفید شدن ترقی میکند و در سیاه شدن
نیز ترقی می پذیرد کار از دست هیچ نمی آید موت مشرف گردید و دست خالی میروم تا چه پیش آید دست
خالی خوب است از آنکه دست بنامرضیات آغشته باشد در آن کوشید که صورت اسلام
و سیج گردد و ذاکرین کثیر ترقی در دنیا و آخرت آمرزش نثار چوں مردم را به پیلید که متوجه
دنیا و اهل دنیا و اسباب دنیا باشند در آن کوشید که مردم از دنیا با آخرت متوجه شوند و السلام
مکتوب هفتاد و نهم شیخ الاسلامی شاه نظام الحق و الحقیقت سلام مسنون مطالعه نمایند که مکتوب
پای در پی نوشته باشند چشم انتظار در ره مکتوب شماست و ندانید که مکتوب بسیار نوشته ایم
حالا آن گرمی نمانده است ما هر روز مشتاقی ترا از روز اولیم مصرعه از دلم سردی مجو که شمع
از کافور میت - و نوشته بود که بعضی مردم ناخوانده ادعای خلافت نموده دست ب مردم میدهند
اگر چه برکت درین فدویاں مسموع میشود از آن چیرے بدیند و الا تفاقل نکنند که آنم نشوید و السلام
مکتوب هفتاد و نهم - عارف معارف الهی گنجینه اسرار نامتناهی بلخ الی مراتب ارجال
و احسن طوره فی الحال و فی المال از فقیر کلیم سلام مطالعه نمایند رقیه شما که مشتمل فکراحوال و
منع شایسته از حلقه فکر جبر را و باز پس فرستادن و مدارا کردن شما برای دفع شرارت رسید معلوم
گردید که شما حسن سلوک بادشاهزاده کردید ای برادر باد و تمنداں و بادشاهان بلکه ساز خلق ^{نفت} ممتا

نیامده است مصرعه باد و مستان تلمط باد شمنان مدارا همه مظهر صفتی دانسته بخون کرم
 پیش باید آمد و آنچه از احوال خیر آل اخوان الصفا و خلائق الوفا شاه ضیاء الدین محمد و شاه
 فقیر الدین مرقوم بود همه معلوم گردید ای برادر شاه فقیر الدین بجا هم سرے باین عالم مجاز است
 و من تغافل میکردم نو بیا که داعیه خلافت و صدر نشینی و ایصال چیز یکا فیه مومنین در میان
 او نبود عجائب از شاه ضیاء الدین میناید که خلفاء حاکم نشینان مسند پیغمبر اند این گروه
 تمکین بغایت می نمایند و الدین الهادی الی سبیل الارشاد مصرعه صد بار توبه شکستی باز آید و
 نوشته ام و اکنون بازمی نویسم که حلقه همه تا هم کرده باشند و صفت آن آنست که با همه
 یاراں حلقه باید کرد از نور صبح و بعد عصر و آنکه مرغوب باشد تر بیت او او را مقابل بنشیند
 و همه چشم بندند و شما بچشم دل متوجه خلایق شوند شما آنکه مقابل نشسته بقوت ذکر قلب در قلب
 همه قلوب تصرف کنی تا بخودی و عین نماید و بعضی را شوق پیدا آید اما همه باید که تعظیم او
 بکنند و متوجه بقلب باشند اگر از خارج کس حفظ آن بمقراری کند روا باشد و درین حلقه
 آن را اگر بخودی بیشتر و بیشتر باشد پس سر آمد و سر حلقه اوست بدیار ام این درود شریف
 نوشته فرستاده شد **بسم الله الرحمن الرحيم** اللهم صل و
 سلم علی محمد تعینک الافدام و المظهر الا تزلزل
 لا اعظم بعد تجلیات ذلک و تعلقات صفاتک علی الله کذلک
 و اثر این آنست که بعد مرور کرد و صحبت پیغمبر شود انشاء الله در پیش بے خویش محمود
 ازین احقر سلام مطالعه نمایند و ترقی در فانی الشیخ از اہم آرب و اعظم مطالب شمارند
 عورت را نیز دست داده باشند و وقت مرگ معلوم نیست که مرد کیت مرد آنست که بخدا
 رفت بسا مرد که آن روز زن باشند و بپایان که آن روز مرد باشند و السلام

مکتوب هفتاد و نهم - شاه نظام الحق والدین سلمه الله سلام مسنون مطالعه نمایند
 غرض ما سے داعی بسیار بر ارسال این حروف است بشما سفارش شاه و حقایق آگاه محترم
 است که بالفرض و التقدير مصدر تقصیر شده باشد که موجب کدورت و غبار خاطر شریف
 شده اکنون این مرد خود را مذهب الاخلاق ساخته و ثنائی تکی تمام بهم رسانیده لایق
 نوازش است بلکه خلافت نامه در حق این عزیز زور و روانه سازند و بهر جا که حکم فرمایند
 الاقدام در آن موضع نشسته با اتصال نعمت مشغول شود و السلام *

مکتوب هشتاد و هم - عارف عالم عاشق مایه ذات شاه صفات عمده اصحاب وجود وجود
 آسوده ارباب علین شهود شیخ الاسلام و المسلمین شیخ نظام الدین متبع العارفین بحدود
 از درویش فی فی خاکپای درویشان کلیم شاهجهان آبادی سلام مطالعه نمایند و متذکر
 خود شناسند بعد از دو قطعه کتابت بمعرفت میاں مظفر فرستاده بودند رسید مضامین
 معلوم گردید که برادر خدای تعالی خلاق جمیع کائنات است و تفاوت درجات در نوع
 کائنات پیدا است خلق که انسان من تفاوت بیان اختلاف مفعول است و مهارتی
 فی خلق الرحمن من تفاوت بیان عدم اختلاف نفس فعل است پس هرگاه اختلاف در فعل
 حق تعالی متحقق شده اختلاف تقدس که در پیش یک شیخ ساعتی نشسته باشد آنقدر بعید
 نیست شاه اسد الله و شاه ضیاء الدین را بر احوال اینها باید گذاشت و خود را بر آنکه
 امور باید باید سپرد و ولم بسیار میخواهد که یاران شکر را بگذارند اما از آنجا که در شکر مشیت قد
 یافته اند و زرا آنجا کوتاه نمیتواند دید یاران چه از کتابتها سے یا روجه از اخبار کتابتهای
 دل آن غم پیوند حاصل شده آدمی که اگر بالتصفیه و تزکیه نباشد آدمی نیست فیکف مرتب
 علیار اجزمی - شما هرگز متعرض بهیچ وضع اینها نشده متوجه اعلاء کلمه الحق باشند و الله

مته نوره ولو که الکفر و اگر وضع شما موافق طریقت و شریعت و حقیقت است هرگز کلمه
 ناحق هیچ یکے مزیل رونق نخواهد شد و الا محل زوال است دیگر شمار اذن و ارشاد و معیت پارسا
 خواه جوان خواه پیر و اده ام و مکر را این معنی نوشته ام حالا منظر امر دیگر نباشند و ولتمند انرا
 که دست بیعت میدهند توقع از نشانی نخواهد داشت که ایشان همچو صبح و شام بخدا مشغول باشند
 ارادت حقیقی بعضی را میسر است اگر ازیں طائفه ارادت مجازی دارند اکفایر توبه دارند
 و تکیه بر پیر اما ازیں مریدان که تحقیق بالتقلید و عزت اختیار کنند چنانچه عبد الله خاں راشیدی
 آنرا ترجیح است و باید که بسیار دوست داشته باشید و دیگر نوشته بودید که قبول نیاز مندان نمکنم
 لے برادر عمل سنت آنست که آنحضرت صلی الله علیه و آله و اصحابه و سلم هدایای مسلمانان مخالفان
 قبول میکردند بنده هم قبول میکند زیرا که درین استحکام و واداست و ایضا آنحضرت عیال شتند
 و فقیر شما هم معیل است و دیگر مکر نوشته ام که شما چون نیت گرانی خاطر کسی دارید نیکو است مکرفته
 باشید و ایضا شما مجرب و اید شاید محتاج هم نباشید اما عیال مندر و بدیگر دارد و قول حکیم سنائی
 قدس سره مؤید فعل شماست شعر زر که ستائی و نیفتائیش - بهتر از آنست که نیتائیش
 یا قول النبوی و فعله صلی الله علیه و آله و اصحابه و سلم و کل امر مانوس در دعوت عمده دعوت
 شیخ احمد بونی است که امیر خسر و علیه الرحمة او را ترجمه ساخته اند و سراج السالکین هم خوب است
 و دیگر از شنیدن وضع مجلس و سرود بے شور و شغب دل بنایت را حتمند شد نعم ما فعلت مصرع
 بهانگ چنگ مخونی که محتسب تیز است - دیگر همه یاران خود را سلام فقیر رسانند بر وجه خصوص
 و همه یاران عوام خود سلام فقیر رسانند و چه عموم من کان خالصا لک فهو من خواصنا
 و من کان عامافه من عوامنا شما همه را بکار خود گذاشته و صلح کل نموده بارشاد و خلایق مشغول
 باشید اگر جماعته طاعت ظن کنند چون شما خوب باشید قصور نخواهد کرد و السلام المبرک

عز شانه جمال فقر محمدی نظره بعد نظره و لمحه عقب ملتحمه در چشم سویدای قلب حقیقی زیاده کما
و اما منی مراتب شوق که عدم امکان مزید است بتأیید قوت قیومه نظامه رسا و دقیقه که مظهر
در آمو بود و بنظر درآمد اگر چه آثار سرعت در بعضی ابیات لایح بود اما بغایت و نشین افتاد برادر
فکرایان دارند که این هستی موهوم از دیده اعتبار بر خیزد و این حول که بر دیده عالم نشسته و نصیب
العين گرفتاران تعینات گردیده از قوت با صره حق میں بر خیزد و تکمین در ماسومی باید کوشید و
دیده دل را از رویت اعتبار باید پوشید تا محویت و پیش نصیب غاشق نیست عارف نیست
در آن نکوش که از اختیار و برابر باشی در آنکوش که از مقربان باشی صحو بعد المحو نهایت است
والسلام علی من الضحی السبع و هو الشهید

مکتوب هشتم و حکیم شیخ الاسلامی نظام الحق والدین از فقیر سلام خوانند و مشتاق
خود دانند شاه ضیاء الدین بر لای فقیر از بادشاه حویلی که هزار و دو درعه بازار خانم که مشتمل است
بر یک ایوان و دو حجره و یک چاه و یک چاهچه گرفتند چون عمارت درو بغایت کم بود مبلغ مقرر
خرج کرده دیوان خانه ترتیب دادیم تمه با تمام سمت یا بد که عالمیاں از آن بهره و ربا شدند
بهمه محبان و معتقدان خود که دست بیت داده و آنکه حسن عقیدت بے بیعت دارند سلام فقیر
بهر فرد جدا جدا رسانند و چون اسامی عاشقان الہی بخاطر حاضریت بقتضیل خبر دخت السلام
مکتوب شتاد و دویم راحت و حمد من این رقعہ را در عین مجلس سرود که اثر و حام خلق و را
بود نوشته ام دوستان را همه جا حاضر باید داشت دیگر مصلحت آن می نماید که شما هم متاثر
شوید بهر تقدیر این سنت را هم بجا آرید و قبول بدیہ سنت است شما چرا بجا قبول نمیکنند و در وقت
مزاج متزوج و متاثر گردید درین وقت رو بیا خوب نیست بلکه مضر سه پارچه دستار و چادر
و نیمه آستین با شجرات فرستاده شد برسانا و با تمام سنت باید کوشید تا عالمیاں از آن بهره

باشند بهمه محبان و معتقدان که دستِ محبت بشمار داده اند سلام این فقیر و پیران اینجا بخدمت
شما و اصحاب شما سلام میرساند.

مکتوب هشتاد و سومیم نظام الملة والدين والاسلام و المسلمين بنين الله تعالى بوجوه و شريفه
سلك الفقر الى يوم الدين از فقير كلیم سلام خوانند و بهمه حال مشتاق خود دانند الحمد لله که
این نقش خاطر خواه نشست و قرعه فال توفیق ایصال فیوض الهی بنام آن نیکنام زدند
ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء والله ذو الفضل العظيم شکر این نعمت مرا از شما بیش
باید کرد اما ای برادر سخی مبذول آن سازند که فیض با کثر مردم متعدی شود هر که فی الجمله صلاح
داشته باشد از خود دریغ ندارد و در بند آن نباشد که او تارک دنیا باشد که کار خود تاثیر خواهد کرد و سماع
در خلوت اکثر بایاران مخصوص خود شنیده باشند که امر و زقد را گشتناج نمی شناسند و او را
بر عایت نمی کنند.

مکتوب هشتاد و چهارم محب حقیقی شیخت پناه حقایق و فضائل دستگاه مولانا شیخ نظام القلوب
سلمه الله تعالى از فقیر درویش کلیم عنوان عنوان صفحه سلام مفتوح کلام مطالعه نمایند و بهر حال
مشتاق ترقی مدارج کمال و تزیید علم و حال خود شناسند از دنیا رستن بعقبی رسیدن است
و از هر دو برخاستن بخدا نشستن صوفی آنست که سجد صحبت داشته باشد نه بخود - زخرقات دنیا
هرگز اعتبار ندارد مبتلائی او نیست مگردون و مبتلائی او نیست مگر مجنون و مفتون اما دنیا که وسیله
عقبی باشد آن نه دنیا است بلکه آن عقبی است و آنست آنکه دانت و ندانت آنکه ندانت باید که حیرت
عالمیان بوده قصد در ایصال خیر و تنبیه غافلان بسیار کوشند اما تنبیه از آگاه خوش است از قبیل
اتامون الناس بالبر و تفسون انفسهم بناید بود.

مکتوب هشتاد و پنجم - شیخ الاسلامی شاه نظام الملة والدين ثبت الله على الحق واليقين و درویش

کلیم سلام مطالعه نمایند امر و زبست و یکم ماه شوال است مکتوب میگردد که مجازی احوال ظاهر
 است اما این گنهگار ریش سفید کرده و صورت گناه گشته آنچه می باید از آن تهیدست است و
 وقت فراق نزدیک رسیده امیدوار غفواست فاجعه برخوانند که خاتمه بالخیر حاصل شود و الحمد سبحانه راه
 محبت و عشق آسال گرداند که همه راهها پیر آفت است مگر راه عشق و اخلاص این راه است بسبب
 آنچه مردم در عمرهای نوح در ریاضت شاقه یا بند در یک دم عشق با اخلاص میابند اشباه ارباب التعمیم
 مکتوب هشتاد و هشتم مولانا نظام الدین از درویش کلیم سلام مطالعه نمایند بند کتاب بنام رسید
 و مضمون معلوم گردید سخن در باب فقر رفته بودی برادر محبت خدا را لباس کار نیاید و صفار باطن بذر
 و مراقبه دوام حضور باید که کوشید حقیقت مسلمه وحدت وجود جلوه گر شود در وحدت شهود و تصدیق
 امر خلاف نفس امر است و حیث باشد که عمر گرانمایه صوفی در طلب امر خلاف نفس امر ضایع شود باید که
 در تجرید و تفرید باطن و ظاهر کوشید و ریاضت را وظیفه خود سازند و آمد و شد با مردم دنیا کم کنند
 که بسیار مضر است و بجز صحبت نمودن مردم را اذن و ارشاد نهند تا در معنی فقر پیدا نشود و چون پیدا
 شود اگر از عالم ظاهر نفی داشته باشد اذن بدهند و اگر مطلق عاری باشد بکار خود مشغول باشد و اگر
 بیعت جائی دیگر کرده باشد شامتلقین ذکر نکنند ای برادر تلقین ذکر و مراقبه موقوف بر اعتقاد است
 اگر اعتقاد بر خود بنیند تلقین ذکر و مراقبه و اکساب بکنند اگر چه کافر مطلق باشد که اعتقاد آن را بدایت
 و تربیت خواهد کرد و بے اعتقاد را هرگز راه ندید و بجنور و تلقین نکنند که بسیار مضر است و السلام
 مکتوب هشتاد و نهم شیخ الاسلامی شاه نظام الحق و الدین سلمه الله تعالی ازین درویش سلام
 خوانند از لشکریان اعظم شاه پنج شش کس میداشتند اما بحال خود گرفتار بودند صاحب من از
 دیدن بادشاه چندان نفع بمردم نخواهد رسید که از رکاتیب فیما بین - رکاتیب فیما بین به از ملاقات
 است نوعی شود که راه مفتوح شود و دیگر معلوم باشد که محبت الجوار محمد جعفر بیگ که حامل کتاب فقیر اند

مدت پنج شش سال آنجا ماند همیشه خوابگاه نیکو دیدند و مناسب خود بار و اح حضرت خواجه
 قطب الدین و حضرت سلطان نظام الدین بسیار میکنند اما توفیق محبت نیافتند هر چند میر عبد الله
 ایشان ایما نوشته بودند آخر مجموعا عاجزا در نظر ایشان نیامدند اکنون فقیر ملتجی اند که سفارشی بنما
 نظام الدین بنویسند بنا بر آن نوشته می آید که ایشان را البته البته داخل سلسله جیشیه مکنند که
 این مرد همچنین صنایع نشود و السلام - دیگر واضح باد که مرتبه فقر پیش خدا و رسول خدا پیشتر از
 مراتب جمیع طوائف است چه ایشان را اهل المد سگویند و این اصناف چه شرف بخش است ضعیفی اند
 که شما خود را تنگین بهمن طور سپارید و اسم طالب علمی که مایه غرور و تکبر و غرور و خود بینی است از خود بردارید
 بلکه تغییر لباس هم مکنید که مبادا طالب علمان چون لباس شمار لباس طالب علمان بیند شمارا
 فریب داده از راه خدا براه دنیا برند و ارشاد خلایق در بیخ نذارند و جهد بلیغ نمایند که مردم در ملک
 شما داخل شوند و بمرتبه فقر رسند و محبت دنیا از دل ایشان سر شود و در سماع و وجد بزرگش گردند
 و شیطنیت باطنی آنها بکلی بر جانیت مبدل شود و از کار و افکار شایع سازند اما اهل و بنا اهل
 این حرام است - الحمد لله که میر عبد الرشید داخل این سلک شدند اما باید که تسلیم باشند و سیادت
 و فقر زادگی گذاشته خاک قدم فقر شوند و از اول ابی شروع نمایند و للعافق المسکین عای تبجرت ع
 انخوی بایزید خاں با خلاص تمام بجانب شما متوجه اند و در امر دین و دنیا به ایشان متوجه باشند و السلام
 مکتوب هشتاد و هشتم - شاه نظام الاسلام و الحق و الشرع و الدین از فقیر سلام مطالعه فرمایند
 کتاب شمار رسید و رح بود که سید محمد شاه که از اکابران اندرسیده اند خلافت سید مذکور بر جا است
 که اسلاف ایشان بزرگ و درویش بودند و هم فی الجمله علمی که برے خلافت ضرور است و از مذکور
 طلب است اگر مجرد برے همین کار میشود سلسله جاری خواهد شد و دیگر عزیزے قلاں جا خانقاہے
 معلول و عرض یکصد و سبت و پنج ساخته امیدوار اجازت است اگر فیضی باور سیده است

بدیند منتظران او برے اذن ارشاد این ہم از دیانت و امانت اوست و قاضی ابوالبرکات قاضی
 قوی است او که درباره او سفارش نوشته البته قابل این کار شناخته باشد حاصل رقیه محمد ذاکر
 فرمان مروت دارد توجه فرمائید که حاصل فرمان و دستش بیاید شاه ضیاء الدین باز بدلی
 آمدند الله تعالی جمعیت دل بدید گداری شالی که محمد جعفر فرستاده بود و مدرسید و السلام
 مکتوب هشتاد و نهم کعبه ارباب ارادت قبله اصحاب سعادت آستان هدایت مقتدای
 درویش نظام الدین مقتدای ایل عشق باد خاک پای درویشان کلیم الله سلام سیر ساند
 درویش بدانکه رفتن بخانه و ولتمندان من ندارد و نعم الامیر علی باب الفقیر و بئس الفقیر
 علی باب الامیر حدیث صحیح است من رخصت این معنی نداده ام و نخواهم داد و اگر اورا نفس
 شیطان یاور نمیت پس چرا بخدمت شما نمی آید میدانید که پیش فقیر بادشاهان رفته اند
 سعادت دانسته اند غازی الدین خاں نوکر است از نوکران بادشاه اگر احیاناً او بفقیر نوشت
 من اجازت بخانه و ولتمندان شما را نخواهم نوشت باقی ماند مقدمه فتوح اگر خواهید بگیرید به بنیاد
 و اگر خواهید بگیرید یا اظهار الغنا عن الناس و الافتقار الی الله تعالی لے عاشق
 بدانکه رجوع خلافت و کثرت مریدان خود را گم نخواهید کرد که آنچه در دنیا قیمت دارد عشق الهی
 که بے ریا باشد قیمت دارد باقی همه تسویلات نفس است باید که روز بروز عشق الهی افزون
 میگردد ریا و عجب را داخل نباشد و فروتنی و شکستگی زیاده شود و بهای عمر گر انما به خیر باد و دیگر
 معمولات شما از خط شما هر بود احتیاج تکرار نیست بارے بهمه حال بحق مشغول باشند
 حقیقی همین وقت باید دانست باقی اسم و رسم است آنکه مشغول بحق است مشایخ سلاسل
 مشغول و آنکه از حق مشغول است مشایخ از مشغول عمده یا بودن است مصرعه مراد
 مباد اندم کرے یا تو بنشینم یا او بهمان وقت است که یاد دیگرے نباشد - بیت

مقتدیان تو از ذکر غیر خاموشند
 بخاطرے کہ توئی دیگران فراموش اند
 رسالہ اوراد و اشغال احتیاط تمام دارد بدست ہر کس فرستادہ میشود تا عزیز اعتباری رسد
 بعد از اکتساب فرستادہ خواهد شد توقع کہ انشیاں نیز در اخلاصے این امر از نظر اغیار ہتمام تمام
 مرعی خواهند داشت اللہ تعالیٰ بخودار و آنقدر کہ بخودار و

مکتوب نودم - برادر محمد نظام الدین سلام محبت انجام مرفوع باد پیوستہ دل نگراں خبر خیریت
 شماست از رشتہ آگاہی امید کہ گاہے نا آگاہی نرود دنیا و ماجرے دنیا سہل است خوشحال
 کسے بیار دلاں کہ درین غفلتکہ ہمشیار اند ہر جا کہ طالب خدا را بنیاد بروے مارا بر خاک قدم
 وے تیار کنید ہر کہ از حال ما استطلاع از ما سلام خواند و السلام

مکتوب نود و یکم - الحمد للہ رب العالمین کہ نامہ نامی آن صاحب سراسامی حضرت نظامی مادر
 روز مجلس جوش و خروش عاشقان گمنامی رسید از خواندن آن عریضہ و از سوزش حامل آن اعنی
 اخوی دلیر خاں صد حصہ رنگ عشق دو بالاشد ہزاراں شکر آہی بجا آوردہ شد کہ الحمد للہ و
 کہ نفس گیر کہ محتاج درویشاں ہنگی این است بآن برادر بوجہ احسن و اتم رسیدہ کہ اثر آن درین
 عزیز یعنی دلیر خاں نمودار و قبل ازین اخوی ابراہیم خاں رسیدہ بودند امداد معطوف بامو
 و دیگر ہم داشت این مرد خود از عشق بر کار آتش بود اللہ ہم زد و لا تنقص سوز دل سینہ
 دلیر خاں کم تحفہ نبورسانید کہ این غیمہ برآں باید جزا کم اللہ عنایہ جزا و السلام - دیگر
 آنکہ مثلاً اگر خلوت گزیدہ بجلوت گراید اگر صوم داشتہ باشد افطار کند و اگر افطار داشت صوم
 اختیار کند بیمارستان و بندہ بخانہ ہمارا سیر کند اہل ابتلا را و در یاد و در مقابرے رفتہ باشند
 تا اینہمہ بر شوق آرد و اند کہ نہ جایگاہ جزا است پس یاد گیر و از غیر او پرواز و نقل است کہ پیر مجنون محزون
 کعبہ برو کہ حلقہ در کعبہ را مجنون بدست گرفتہ دعا کند کہ حق تعالیٰ اورا از دیوانگی خلاص دہد و حلقہ

کعبہ را در گرفت و دعا کرد کہ خداوند مرا بغفیل این در معظم ہر دم محبت لیلی زیادہ دہ و پس
جملہ مضمون را شاعرے دریں دو بیت آورده ۵

پس دعاے فراغت ز عشق مجنوں را	بکعبہ برد پدر با صد آہ و واویلے ۶
گرفتہ حلقہ کہ یارب بحق این خانہ	بہر دم سوے لیلے زیادہ دہ سیلے

چوں در مجاز این رنگ باشد حقیقت را از عدم این رنگ ننگ - آرے بعضے عرفا را حضور
گاہی این قسم است کہ کار از ذکر جہر و خفیہ برے خیر و در ہمہ حال مراقبہ دوست میباشد
این خود نعمت است پس دریں صورت ترک مراقبہ یعنی دار و لکد و وام مراقبہ شعار باید ست
مکتوب نود و دوم شیخ الاسلامی شاہ نظام الملئۃ والدین سلمۃ اللہ تعالیٰ از درویش کلیم اللہ
سلام مطالعہ فرمایند امر و زکرہ اربع الاول است قلمی سیکرد و در قوم بود کہ بخانہ غلام محی الدین
پیرزادہ قصد ارتباط است کہ حال بیماری چنانست اے درویش بدانکہ خبر عشق الہی انجہ است
اگرچہ شکر خوردہ تست زہر خوردن است مقدمہ ہر کار عشق پروردگار باید داشت پس انجہ
معین عشق الہی باشد محمود باشد و انجہ در و این معنی مفقود نامحمود پس در اکل و مشارب ملا
و مجالس و مداخل و مخارج در ہمہ مطمح عشق الہی باشد و انجہ بہ نیت عشق الہی باشد امید خیر و بر
از دست و انجہ در و این نیست نیست ہمہ شمر است پس چوں این مقدمہ مہم شد بدان کہ
زنے کہ موجب اطمینان عبادت گردد و از خدمت او خدمت مولا منقبض نباشد مبارک است
وزنے کہ سبب تشویش جان صوفی زیادہ گردد و در عبادت مولی و عشق او نقصان پذیرد
نامبارک پس تفحص باید کرد وزنے باید خواست کہ ہمہ آرام و طاعت باشد نہ ہمہ غصہ و غضب
و قہر و بے آرامی ما امتحان کردہ ایم کہ زنان مساوات مے جویند و شیطان پیدا میکند زنہار
از جنین نمانے در راہ خدا کہ رہزنان اند ۷ آں راہ زنان ہمیں زنان ۸ استفت

قلبك و ان افتاك المفتون مقدمه هرگاه باید داشت اما اگر از فقیر استفسار میکنند باید
 این درویش آلتی که درم خرید باید بهم رسانید و آزاد باید کرد و در نکاح باید آورد و بخوف
 آنکه در الحرب موجود نیست و الاخرین کفایت داشت و اگر برین صبر نتواند کرد و زنی که مهرش
 از ده درم شرعی متجاوز نباشد باید خواست که در شوق فی الجمله خیر است اما زنان قبیله بزرگ
 قیامت انگیز اند ذاق من ذاق فهم من فهم اما شنیده ام که میان محمد علی و حسان تشویش
 شما شده اند و میخواهند که جاسی که خود کشیده شده اند در میان قبیله شما نیز میخواهند هر چه باشد
 اما وضع خدای برستی و بے نیازی از دست نزو و زنها بسیار پیدا خواهند شد اما عشق و محبت الهی
 و بے نیازی از عالم عدم الوجود است و الاختیار معکم و بجز آنچه نوشته بودید که لذت ذکر و
 فکر الهی نمانده است نعوذ بالله من ذلک فتنه بای درویشی ملاقات و دوستان
 و هجوم خلائی است استغفر الله ربی من الکور بعد الکور مردن در پیش است
 بجزایه تعالی رو نمودن است غفلت درین کارها و تو بیج بازیانه از مرگ و اموات نموده
 بتازگی در یاد حق ساعی باشند این نفس بیت المال آسایش طلب است هرگز آسایش
 روانداری و در طعام قلت و در خلوت کثرت همیشه خود را بجد خوان طریقت بیندیشند و شوق
 ذوق مشغولیهها کنید و از صحبت مرده دلاان اجتناب کنید که اینهمه سرایت صحبت ایشان است
 که دل بی یاد و ذکر مولی بیاساید و السلام
 مکتوب خود و سوم عارف معارف گنجینه اسرار ناقصی نظام الاسلام و الدین از درویش
 سلیم السلامی که منصب از فرط رحمت و مبنی از وفور یافت است بر خوانند و بهمه حال مشتاق
 ترقی درجات خود شناسند الحمد لله و المنة که آن نتیجه عمر این بے سرو برگ مقبول و بهاست
 اگر بر همین طور امتداد کشید و خاطر کشایش مردم و هجوم عوام و خاص سر و شد اسید که فیض

فیض خدا گیر تر شود مصرعه قبول خاطر و لطف سخن خدا داد است - مکرر مکاتیب مرقوم بود
در وصول آنها تردید است که شما سیر بیا رطوبت و اریا ما این طور سیر سلوک خوب است و مقبول
خاطر هنوز وقت آنرا و او گوشت نشستن نیامده فی الحقیقت برکت واقع است یا ران شما بعضی
ساحب حال شنیده شدند آنرا که حالش مقام شده باشد و از علم ظاهری چاشنی داشته باشد
و لباس صوفیانه پوشیده در گوشه پنهان توکل نشسته خط ملقین اگر بنویسند جائز است و این امر
مفوض برای شماست و هر که لیاقت این امر را بیند جائز است بدیند اما علم ظاهر و توکل و در کمال
است بر کمال تکمیل این امر جلیل القدر از دعوت بر که ساعی است بهراج السالکین را مطالع
کفیل آنچه بر ترک جلال و جمالی نباشد او قریب الوصول و سهل الاصول باشد گویند تقسیم اوقات و
توزیع مراتب خلوت و جلوت همه معلوم شد ای برادر مصرعه دل که روشن شد کتاب و دفتر
در کافیت و گاه چنین و گاه چنان چیز نیست و خواجه نورالدین نوشته بود که سفارشی برای
فقیر در باب انعام محبت خود بخدایت حضرت مرشدی بنویسند این سفارش همراه کتابت خواجه
مذکور نوشته خواهد شد بلکه حاجت سفارش نیست باید که در اعطای محبت خویش دریغ نداشت که بسیار
اهلیت دارد و شما او را خواهند نوشت که برای محبت من تصور بزرخ بسیار کرده باش که محبت
از تصور منخیز و آنچه از عدم عبادت حافظ غیر و زعفران فقیر الله ایام رفته بود ای برادر خلق
لا انسان من تفاوت بعضی و بعضی چنان هر کس بقدر محبت خویش بقبض میرسد از این باب
با سحاکین تکرار کنند که در هزار بلکه یک مرید در با هم میرسد باقی و بال حال مصرعه بهر یک کل
منت صد خار می باید کشید والسلام
مکتوب نود و چهارم - شیخ الاسلامی شاه نظام الدین از درویش کلیم سلام مطالعه نمایند
در باب شاه اسد الدین آنچه حقا میگویند سوائے سکوت جواب نیست که کلام الحمقاء بطوری و لایق

و علی تقدیر روایت باید گفت حال فقیر الدخان از سه حال نیست یا مذکر است یا مؤنث است یا
 خنثا و شریعت امامت مذکر تجویز کرده اند این بدیهی است که مؤنث و خنثی نیست پس مذکر لایق
 امامت چرا نباشد و کس را که امامت در شریعت درست باشد در طریقت نیز درست باشد آدمیم برگزیده است
 و عدم کرامت این امر خارج از بحث است فرایض ولایت حاصل قوس از افراد نیست و قال
 اهل التصوف التدلیس من تلبس لا بلایس من وسوس فقل باء بغضب الله لغو ذ بالله
 شما این کار زنهار نکرده باشید اگر از حسب نسب من بدیگو نبند چه مضائقه است پیش خدایتعالی خوب یا بدیگر خیر است
 مکتوب نو و ونجم شیخ الاسلامی شاه نظام الاسلام و المسلمین به الدین و الدین متع الله العاقبتین
 بطل بقائه از خاکپای دور و ایشان کلیم سلام مطالعه فرمایند معلوم نمایند که فقیری چیز است و دیگر است و شیخی
 چیز است و دیگر پیش از باب عرفان آنچه قیمت دارد بپس بیج بودن قیمت دارد و بهایم و رسم است اگر اسباب پیش
 جمع شود آن تبار و امتحان حضرت حق است مغرور نباید بود در قنای بقا باید کوشید که قنای بقا کار در دو
 بیج و ایضا بے تکلف باید بود اما بر پنج شریعت باید رفت جامع باید بود در شریعت و طریقت حقیقت آنچه در شریعت
 راسخ نیست قصص است بلکه طریقت حقیقت معلوم که حقیقی ندارد و مراد آنست که جامع باشد میان شریعت و طریقت حقیقت
 اے برادر در تفاوت مراتب فقر اگر امروز خواهی و ریایی بجانب شریعت او نگاه کن که شریعت معیار است
 عیار فقیر بر شریعت روشن میگرد و مثلاً از یک شیخ ده مرید صاحب کمال پیدا میشوند و هر یک بحسب استعداد
 خود وضعی اختیار کرد و شیخ در حق همه ظن نیکو میبرد و همچنان بخلق اگر خواهی که قبل از در آمدن
 روز قیامت که پرده از روی همه کار برگیرد امروز معلوم نمائی که ازین ده کدام یک بقرب پیش
 خدایتعالی تقرب دارد - نگاه کن که ازین ده مرید کدام یک بشریعت آراسته است انشاء الله تعالی
 روز قیامت هم بهاں کس پیش قدم و بلند مرتبه خواهد بود بعضی مریدان بسبب پست حوصلگی بعضی
 اوضاع ناشایسته اختیار میکنند و از بقایای نفس است هنوز عن اصله متاصل نشده و این صفت

مشهور است مصداق میگردد و مصرعه بدنام کنند و لکنوا می چند + از غائب بر شام نظر نکنند
 و بسبب این فرع کج از اسل راست غافل نمی نشیند اما طالع عوام برین قیاس بغایت درج
 که اتحاد طریقت پیر و مرید امر شایع است حاصل سخن آنکه خود لعشوق و عاشقی باید ساخت و معادله
 جنگ مشقت نباید پرداخت الحمد لله او ضلع یاران با جملہ محمداست و اگر از یکے احیاناً وقوعی و منع
 شود اغماض نظر باید کرد و معلوم آنکه مضی ما مضی اکنون یاران را باید که با یکدیگر فانی باشند جنگ
 مناسب طریق نیست بر شهاب و زرے فقر که بغایت جنگ است - اگر بایرے دماغ و تکبر و خودی بکنند
 اولاً آنکه او یار نیست و ثانیاً آنکه فقیر هم نیست مگر عارف بکنند اگر عارف شود فقیر را با شتاب بسیار خصوصیت
 شامچران مهربان میدانند اگر من بر شام مهربان نباشم در دنیا کدام نور دیده دارم که بر و مهربان
 خواهم بود و در مکتوب شامی بود که مردم در حق شامچران میگویند که تاب شنیدن ندارم کشته بشویم
 لهذا تدلیس یعنی اخفاء نام شام میکنم ای برادر مردم در حق فقیر آنچه میگویند فقیر از آن هزار درج
 برتر است من عفو کردم شام عفو کنید اما برای خدا تدلیس نکنید که قال اصحاب التصوف
 التدلیس لله مدین تبلیس تبلیس اگر در حق من در حسب عرف دارند معلوم حسب دارم طای گدای
 صدقه خوار عالم چه بزرگے خود چشیم اگر در حق نسب من حرف دارند معلوم بزرگرا ده متیم از اجلان
 و از زوال ستم چه بپای بد برده است و اگر چیزی میگویند که نفس الامر است چه بلکه شاد است که کسی
 در نفس الامر خوب باشد و مردم او را بد میگویند و اگر چیزی میگویند که در نفس الامر است پس چه جای
 بد دماغ شد نیست که حق میگویند و راست ای برادر چون شمارا قبولیت پیدا شد مردم برای آزار
 خاطر شما که ما هم جو غریب بزرگی را دماغ کردیم این قسم کلمات آرنده بے دماغ نشوید ای برادر در طریق
 بلند مرتبه آنکه فانی در شیخ بشیر باشد و قبول بر قدر فاست اگر قبول خدا و رسول و خلق میخواهید شیخ
 فانی شوی و السلام +

مکتوب نود و هشتم احوال آمال مولی المولی مولانا شاه نظام الدین والا سلام و السلامین
 والا احسان سلمه العز تعالی از تغییراتی که موجب التزام شریعت و طریقت و حقیقت باشد مفتون
 و مخطوط باد ای برادر این نامه را دستور العمل خود شناسید و در حکم آن احتیاط نمایند که فرودگاه
 در آن مدخل نباشد که موجب فراط و تفریط نگردد و حد وسط از دل بروی نرود آن حکام را
 بدفات نقل میکنم رحم العز من القی لسمیع و هو شهید اول آنکه مقصود ایصال خیر است و خیر
 عبارت از قنار مساویت از جمیع المسالک الی بقا بحق تعالی و قیام السالک فی جمع محبة العز
 معنی باید که همیشه در نظر باشد و شرح این برادرین رتبه توانم داد تا نباشد آنکه در ایصال خیر امر
 مرعی نگردد که صد نباشد بلکه نفس باشد که غول خمار این شراب دمار از روزگار درویش خواهد
 بر آورد و دیگر آنکه تغییر لباس چنداں اعتبار ندارد و پیاد را و آخر هر چه که پوشد پوشد و خورد و در آرد
 خط و نصیب نباشد اما این که صوفی را از لباس فقر تنگ عاری آید عجب است که شمار انگشت آید
 آنکس که شمار پیش او میرود اگر شمار تنگ می آید عجب فقیر آید و اگر در انگشت آید جبر پیش او میرود
 و ترک صحبت این قسم مردم جبر نمیکند تا آلتا از دحام خلایق مستوجب شکر الهی است هر چند
 از دحام زیاد شود شکر الهی بسیار بجا آید که هر کس قدر قیمت خود نیک بیند اندک بجای آرد
 و رجوع خلایق محض فضل و کرم اوست ازین تنگ نشود این دولت همه را میسر نیست را بجا
 آنکه چوں که بیعت نماید بجز و معیت اذن ارشاد دهند و بر خود قیاس نکنند که آن لفظ از
 عالم دیگر بود خامس آنکه چوں قابلیت بکثرت ذکر و مراقبات و مشغولیات برای خلایق است
 اگر علم ظاهر داشته باشد مبارک است آزمائش بنویسند والا بگویند که بکار خود مشغول باشد و با
 اینقدر دستگاه باشد که جدا یا با فقیر چند گذران تو اند کرد و همچنان با مردم بگانه بگانه
 و آنچه مفتوح برسد با آن فقیر با همراه صرف نمایند و روزی که رسد آن روز را غنیمت شمارد که

در فقر و فاقه تأثیر عظیم است فهم من فهم سابق آنکه مسئله وحدت وجود را شایع پیش بر آن
 و بیگانه نخواهید بر زبان آوردم بلکه بعضی مرایا که استعداد فهم داشته باشند بیفزود ایما را باید گفت
 اگر فهم ایشان با هسته قبول کرد زیاده واضح باید گفت والا همانقدر زیاده است تا من آنکه یا وضع
 ملاقات با همه و متمسک شدن ختیار کنی یا قطع ملاقات بهمه اما با بعضی ملاقات و با بعضی منافات چیزی
 نیست تا سعادتمند صلح با هند و مسلمان سازند و هرگز ازین و فرقه که اعتقاد شما داشته باشند ذکر نکرد
 و مراقبه و تعلیم او بگویند که ذکر خاصیت خود او را بر بقعه اسلام خواهد کشید و با غیر معتقد اگر چه بسیار
 باشد تعلیم نباید کرد که رابطه منی بر اعتقاد است لیس برادر مشیخت لقبو حیت را میخواهد تا بعیت را ممکن
 آید باشد و اهل دول را نباید گفت اگر چه اخلاص هم داشته باشد که در تابعیت بروضع خود و روش
 بنماید دیگر آنکه مجلس سر و بطور را میکنند ازین معنی بسیار محظوظ شدیم خوب میکنند که در مجلس علانیه
 شهرت است اما اگر گرمی هست و مقصد گرمی است و اگر تقاضای وقت علانیه باشد آنرا هم ازین
 و دیگر آنکه با مخلصان صحبت تعلیم و ادب و هدایت نگاه دارند که صحبت انبیا با اصحاب چنان بود که
 برادر مشغولی با خدا و تعالی مقصود است و آنکه مقصود غیر این دولت عظمی و سعادت کبری است
 آن مدعی است فقیر حقیقت نیست که اطلاق فقیر بروی مجازیت من و جوه شیخ علیه الرحمه
 معتقد علیه این امر بود و اند اگر عزیز از یاران من برین نقطه استد گویا یا برین نیست اما چون
 تعبیه مقبول است اگر بعد سفاقت و لغزش پائے توبه در میان آید المائب من الذنب کن کاذب
 الله عذر خواه اوست هرگز از یاران خود اذن دهند مبالغه در احیای سنت و امانت بدعت خواهند
 مکتوب نود و هفتم شیخ الاسلامی شاه نظام الحق والشرع والدینا والدین سلمه الله علی
 رؤس الطالیین از درویش کلیم الله بصره بعیوب نفسه سلام مطالعه نمایند ملاطفه نایق رباید
 مضامین مکاتیب معلوم شد آنچه گفتگوئی شاه ضیاء الدین و مرزا یار بیگ و حقائق دیگر

که مرقوم بود بوقوع انجامید موقوف و صواب نموده اسے برادرانیک تخم بر چندین پیدایش و هر یک بنوعی
در نیکی همه یکسان نیستند آنچه مرقوم بود که یاران میگویند که باشغلهای بسیار رسیده و بشاه صفی الدین کم
این حروف مسموع نیست چه فقیر همه مسمولات خود را نسخه کشکول ساخته آن را بهر کس رسانیده
بیک و تیره و قطع نظر ازین بر تقاییر تسلیم از آن کم شغل عالمی را روشن کردید و یاران با وجود آن همه
کثرت اند و اشتغال عالمی را بطین کردند پس این قلت از آن کثرت به است و آنچه مرقوم بود که صحبت
با دو یار و یار نام داشت الحق صواب بین است و دیگر چوں و یار نام صحبت میکنند از ایشان
ستر صد و مترقب و جد و حال نشده باشند که اینها کرد افکار میگردند که فتنه اشوق و محال و وجد است
اینهارا معذور باید داشت و تکالیف و سفارشهای شاقه اگر از وسعت ایشان خارج باشد نباید داد
و اوقات را معمور با ذکر و جهر و مجلس سماع و ارید وقتی را مقرر کنید که در آن مراقبه نموده باشند و تقبلاً
یاران را حاضر می ساخته باشند ذکر جهر برای مبتدی است و مراقبه برای منتهی شایم اکثر اوقات مراقبه
باشید و حضور می کرده باشند مقرر آن برادر باشند که ملاقات امراء و سلاطین اگر برای نفس خود
باشد یا برای حیفه دنیا باشد لعنت خدا بر او باد که این کار شیطانی است نه رحمانی و اگر برای آن باشد
که برای غریب عاجزی نفع تواند رساند خود عین سلطانی و رحمانی است اگر خود بنجاء امیر و سلطان
نمیرد و راه خط و کتابت مفتوح سازد که در سلف و خلفا نمیتوان بود و سبکپس منکر نشود این سخن بجا
و دقیق است فهم من فهم و غفل من غفل و این سلوک را هم قابلیت باید مصرعه نه هر که سر تراشید قلندری
مکتوب نو و هشتم - آنچه از اینجاری یعنی اهل دل که جویم فساد اعتقاد متصف اند نوشته بودید عجیب
غریب نمود چه اعتقاد این مردم موجب تعجب غریب که این گروه مجهول اند بر مفاصل اعتقاد زینهار
این گروه را امری نباید داشت در اصول این مامیه مقرر شده که ولایت منحصر بر ائمه بود پس توجه نشان
بمشائخ بغرض از اغراض منوی خواهد بود و لیس لا هذا اطلاق اسم ارادت درین گروه مجازیم

متعارف نیست بلکه حقیقت همجواری است شما این گروه یاری و نعم سلوک می کرده باشید و هرگز
 ذکر نداشتید در میان نیاید و اگر تفصیل حکم و ال گفتن به امکان تبصره هیچ امری سعادرت نباید کرد
 این در صورتی است که آمد و رفت او مستمر نفع بنده از زندگان خدای تعالی باشد و اگر مردک لاخیر باشد
 بنوعی همجواری مجلس باید ساخت و باید گیرا صحبت تربیت هدایت و وصول به مراتب روشنی این
 کرد الحاصل باید و لکن این مدد در معاش باید کرد و عاجزا را مدد در معاد و رقیه مکتوب بود که اکنون
 طعام بخت قبول خواهم کرد هر قدر که باشد این خوب است و طعام بخت و خیره نتواند شد خواهی کرد که
 از بخت بنیاد عریضه مثل طلب محبت پیر ارسال داشته بود و ندای طلب و محبت شما بود بسیار
 خوش شدم که استعداد بلند دارد قابلیت اواز طلب و معلوم میشود سفارشی خواسته همین سفارش
 آنست که مراقبه تصور صورت و حقیقت خود را در شا و فرمایند که محبت را زیاده کند دیگر آنچه اطمینان
 میخواهند که شمار در دفع بده و دخیل ولایت باز دواج و نکاح میکنند باید دانست که از دواج
 اگر چه نافع است همچنان اذیت بیشتر بسبب نفع ناممکن باشد اصلاح دمی لقصه و حجامت
 و جلای و تنقیه از هر قسم که باشد باید کرد اگر چه نکاح هم تنقیه است اما خالی از بلا نیست خضر
 بشرحانی را قدس سره پرسیدند که نکاح سنت است چرا ترک کردی گفت شغلنی المفرض
 عن السنن جمیع فقر را از فرائض است بر تقدیر این که ضرورت داعی باشد و انظر
 به بیع المعظرات داعی درم خوابیده به از خاتون مدمنع و بعضی وصف گفتند که این خاتون فحاش
 غریب دارد هرگز اعتبار نباید کرد شکسته لب خاتون رتبه برابری و سویت پیدا میکنند و خوب
 ایضا میگردد آری گاه باشد بحسب تقاضای همین خاتون افتد و این نادیده است و بگنج اخلاص با
 شیخ خود هر که دارد و از این میست و السلام اصل در این است که چون فقیر شهرت پیدا
 میکنند عیب جویان و عیب بینان برآید از این خاطر و فکر نمیکند و میخواهند که رونق بازار را

بر و دوائی معزز از کاوش این اینها محقر شود این نمیدانند والله متونوه ولو که المشرکون
 سلطان نظام الدین اولیاء مردم بر سر منبر و شنام میدادند و حضرت سلطان جیو در آن
 مجلس حاضر می بود و در روزی که از حد گذشت بعضی یاران شکایت بخدایت حضرت آوردند که
 زیاده ازین تاب نداریم که دهم حضرت بر سر منبر بشویم ماکشته خواهیم شد حضرت فرمودند که قوم پادشاهان
 ما عفو کردیم شما طفیل عفو ما نیز عفو کنید و این رباعی بر زبان مبارک رانند - رباعی

هر که مار را بنج سازد و راختش بسیار باد	هر که مار را یار نبود ایزد او را یار باد
هر که خار را انگند در راه و ما از دشمنی	هر گلے که باغ عمرش بشکند بے خار باد

اگر نیکیم از شما ایم و اگر بدیم از شما ایم اینقدر میدانیم به یقین که مستحق امانت بسیار ایم لیکن شکر
 خدا میکنیم که مردم رحم کرده امانت کم میکنند دنیا و اهل دنیا و حطام دنیا و کار و بار دنیا معلوم در راه
 بذل مال و جاه و جان باید کرد این عادت مستمر است بیت ما بحی لله والرسول معاً من
 لسان الوسم فکیف تا برے غیرت خود شیخ محمد را بنام دیگر یاد نباید کرد دیگر سپر کور در شهر
 و آمد و بخانه مشایخ رفت و نذرهای نیک گذرانید بعد از چند ماه بدست مغل زری فرستاد و تخمیناً
 صد خواهد بود و در آن وقت بروی آفت ضبط اشتها شده بود نفس مرا خوش نیامد که خود نباید در
 بفرسید قبول نکردم گفتم شما در تعب ماندر قبول کنیم انشاء الله تعالی چون شما فرج حاصل شود
 قبول خواهیم کرد بعد از آن فرج حاصل شد خود آمد اما معنی ارادت در دنیا فتم اینقدر هست که ظن
 فی الجمله دارد و السلام

مکتوب نود و نهم - نظام الاسلام و المسلمین را از درویش کلیم الله دعا و سلام برسد انتها
 آنکه یک قطعه کتابت بمضمون آنکه چند قاب طعام اعظم شاه فرستاده و شما قبول نکردید و برآی
 درویشان نیز قبول نکردید - و منع ذکر جهر در مسجد حق این است که شما هم خوب کردید و او هم خوب
 کرد خوبی شما ظاهر است که طعام نظمه خوردن چه نافع است اگر چه فقر برآی مصلحت قبول
 همچنین خیر با کرده اند بعد از آن بصاحب محضه داده اند که برو حلال حرام میشود و خوبی

آنست که علماء ذکر جهر در مسجد منع کرده اند وقت شام اگر مردم بنوافل اتوا بین و غیر ذلک مقید نشوند
 پس در نیوقت ذکر جهر چنانکه صد کس یا دو صد کس باید کرد اکثر علماء در اصل ذکر جهر را
 و از نایب جابے در مسجد جامع بوقت نوافل با اینهمه مردم و سبب منع علماء آنست که نماز فضل از
 ذکر مجرد که ذکر عام است و سلوة خاص چه در نماز ذکر است و در ذکر نماز غیبت پس از ذکر نماز
 وقت مصلیاں پریشان میشود بنا بر آن ذاکران جهر را منع باید کرد که وقت آنها پریشان نکنند
 شمار آن پس نبود که در زمان غازی الدین خان مغلی صوفی را در زرد پور بهیں ذکر جهر در مسجد
 ذکر جهر در خرابه و ویرانه باید کرد و نه در معموره خصوص در مسجد دیگر بدانید که بادشاه هندوستان
 از اولاد امیر تیمور است و امیر تیمور ارادت بخدمت شاه نقشبندیہ داشت این تورانیان قاطبہ
 و کلہم اجمعون نسکات سلسلہ نقشبندیہ اند و هیچ سلسلہ دیگر را وزن نمی نهند عجب است که
 شمار این سلسلہ هم رسیده است و شما جاری نمی سازید و رواج نمیدہید فعلی از اصلاح و
 فقیر آنست که غلو در سرود و سماع خوب نیست که این امر مختلف فیه است و غلو در مراقبہ خوب
 است متفق جمیع سلاسل است پس بعد از نماز فجر با جمیع یاران تا وقت اشراق مراقبہ باید کرد
 بعد از مغرب تا عشاء مراقبہ باید ماند وقت ظهر و عصر اگر توفیق باشد باز مراقبہ باید کرد و روز
 تمام روز مراقبہ باید ماند و مجلس فکر منحصر در شب جمع باید داشت و مجلس سماع در یک روز از ایام
 ہفتہ مقرر باید ساخت و یاران را ذوق و شوق چنانچہ در ذکر جهر و سماع میشود و همچنان ذوق
 و محویت و جود و جود در مراقبہ ہم پیدا کرد **و** تو مباحث اصلا کمال این است و پس در روز
 شو وصال این است و پس - بیشتر اوقات در مراقبہ باید بود حلقہ مراقبہ و سماع از حلقہ سماع
 باید کرد و شریعت را احکام باید نمود حضرت خواجہ قطب الدین بختیار کاکی بغایت مشغول بمراقبہ
 بودند ای عزیز در مراقبہ بزرگان مکمل را حالتی بہر سیدہ کہ بگیا نگان فوت پنداشتند قصد
 تجہیز و تکفین کرده اند تا پا نژدہ روز بہیوش محض مانده اند این بود بای سماع و سرود پیش
 این مراقبہ بجوے نمی آرد - یاران اہل علم را درین تفسیر حدیث و عبادات و فقہ در میان

و عصر و بعد از صبح بگویند و اهل شوق که اندک بعلم آشنا باشند درس لمعات و لوائح و امثال آن
 بهر حال مراتب تکمیل به از مراتب تلوین است و آخر شبها بعد از نماز تہجد بمراقبہ نشستن بآن
 ذکر جبر کہ مشوش خلوت اند باشند کہ مراقبہ احتمال باندازد بخلاف ذکر جبر۔ آری در جایا بنہا ذکر
 لطف دارد و در رس سنہا سلوک و سیر مشایخ اللہ مطالعہ باید کرد و خاصہ تذکرہ الاولیاء شیخ فرید الدین
 عطار و نفحات الانس مولانا جامی و منازل السائرین و رشتات نقشبندیہ و امثال ذلک باقی
 ماند ملاقات دولت مندال مسنون آنست کہ بہ ہم ملاقات باید کرد و اگر دل بمنخواہ اختیار است ترک کنید
 این ہم طور است بزرگان چنین ہم کرده اند مقصود من ازین تطویلات آنست کہ اغراض خواہ
 و عام را بر شبنمی شما جانناستد یارانی را کہ خلافت بدینہ بگویند ہارقیمہ بزرگوارند کہ از فحوائی سخن
 و رقم ایشان علم و کمال ایشان معلوم خواہد شد و حقیقت باطن نیز و السلام علی عبادہ الذین ^{صطفی}
 مکتوب صدم۔ بخد مت شاہ نظام الدین و الدنیا سلام فقیر رسانند و این سخن برگزیدہ بآحضرت
 کسے مذکور کردہ باشند کہ ما قالمیم باخفاء آن ^ص الّا علی من القی السمع و ہوشہید و صلی اللہ علی سیدنا
 محمد و آلہ اجمعین و اینچہ مرقوم بود کہ اگر ذات بخت درویدن بمنی آید پس حیات عشاق عبث است
 اے درویش حیات عشاق عبث نیست حیات او بر اے عدم دیدار سومی است و چوں این امر
 عظیم حاصل شد ہمہ مراد و رکنا را و نہاوند و آنکہ محبت را بصورتے و تشبہی و تنزیہی تصور
 کنی افادات بخت نماند و اینچہ مبعوث تست ہمچو تو است ہر چہ باشد این اصل را مقرر داں
 و برگفتہ بجزرداں قباحت شناس بے صفت و بے رنگ بے قید بود و بے کیفیت و کیت باشی ^{و السلام}
 مکتوب صدم و یکیم۔ درویش نظام الدین مقتدا ی اہل عشاق با د خاکبای درویشان
 کلیم اللہ سلام سیر ساند اے عاشق صادق بدانکہ از رجوع خلایق و کثرت مریدان خود را گم
 نخواہی کرد کہ در دنیا قیمت دارد عشق الہی کہ پیر بایں قیمت دارد و باقی ہمہ تسویات نفس است
 باید کرد کہ روز بروز عشق الہی افزوں شود ہرگز ریا و عجب را مدخل نباشد و شکستے زیادہ شود و سوا
 دو خادم نامشی را نگاہد اید و اینچہ از غیب رسد از و نصیب خود و خادمان خود جدا کنید و مابقی کہ

فاضل باشد آنرا وقت شام هر قدر عزیزاں که وارد شوند پیش آنها باید داشت در روشی که مذکور
ندارد زندگانی ندارد و اگر حق پرسیا چنانچه در زن کردن بے آرامی است همچنان بوجود جیشتی
آرام است والسلام

مکتوب صد و دوم - شیخ الاسلام و المسلمین نظام الدین اعلیٰ المد و رحه فی مراتب التوحید
و اتصال طریق العشق و التضرید از خام درویشان کلیم سلام موصول است اے درویش
مهما امكن در اعلا کلمه الحق و ایصال فیض من الی الی المد و فی المد و بالمد مقصود نخواهند بود
مدنیت که مرسله شما بار سیده مرقوم بود که از پیرکانو متوجه شما میخواهم که شوم اے درویش بحمد المد
که مصلحت این کار شما نیکو میداند که هر چه میگویند خوب خواهد بود و انیقدر باید که نیت فاعل بر فعل خیر
یابد که نیت المرحوم من عمل دنیا و اسباب دنیا هیچ است هر چه بے حق است خیر است
باقی همه شر شهرت و قبول خلق اعتبار ندارد و خدا تعالی هیچ مسلمانی را باین بلا مبتلا نکند مرقوم
که ذکر جبر بایاران در خانه موضع دیگر میکنم اے درویش بخود و در ذکر مولیٰ باید شد که بخودی نشاند
فناء قنات بعد از آن بقاست در هر ذکرے و شغله و مراقبه که بخود نمی شود در حساب ستاد
این فن بیکار است اے درویش طریقه عجیبه دیگر است میخواهم که آنرا بخلق رساند فی الواقع
بس نادر است امید که معمول شما افتد و عالمگیر شود آن انیسیت که بعد نماز فجر حلقه کنید هر چند
زیاده مردم باشند بهتر و فقیر و غنی و عالم و جاہل هر که باشند داخل حلقه شود و مراقب نشیند و چشم
فرایم آرد و شما نیز چشم فرایم آرد و از چشم دل بقوت اسم ذات متوجه دل مقابل بایستد که فیض
زیاده میرسد از آنجا معلوم میشود المقابله فیض من المقارنه و گاه گاه متوجه اصحاب همین اصحاب بسیار بایستد
محبوبت اسم ذات در دل خود تصرف باید کرد که این نوع جز در دل مقابل که تیر سبت او منظور و مختار افتاده
این تصرف در مقابل بحسبائی دل خواهد شد مثلاً کسیکه صفائی دل بسیار دارد و بهیوش و بے خود
شده میگفتد و غلطان غلطان شوق و بقیاری نماید باید که ایل حلقه بآن نیرد از نزد و گذارد
کسی هر چه خود بکند اگر کسی خارج از حلقه رعایت حالش بکند رواست و کسیکه صفائی قلب

کم دار و بی هوش افتاده خواهد ماند و آنچه ازین هم کم دار و بی الجملة بی هوش و بچود و بی الجملة بیشتر خواهد بود این حلقه را حلقه همان میگوئیم که فی جلال و جماله و فی مطالعة ذاتة نه درین طریقه ذکر حضرت زکریا و سوره که هر دو امر مختلف فیه است و توجه الی الله سبحانه متفق علیہ جمیع مذاہب - هر دو درین طریقه مشرب نقش بندیه است و هم مشرب حقیقیه و هم مشرب قادریه زرقنا الله و ایاکم ایصال هذا الطريق الی خلائق الله - محبت فی الله و ابرام را در و نوشته ام که موافقت نماید در و دانست شما هم بهمه مجبان خود میفرموده باشند که بسیار مقبول است و آثار ظاهر میشود و صحبت حضرت می آید چون از کز و در و مستمر میشود بسم الله الرحمن الرحیم اللهم صل وسلم علی محمد تعینک لا قدیم و المظهر لا نه لا حکم لا عظم بعد تجلیات ذلک و تعینات صفاتک و علی الله ذالک به

مکتوب صد و سوم - شیخ الاسلامی شاه نظام الحق و الشرع و الدینا و الدین سلمه الله تعالی بخاطر فقیر می گذرد چنانچه ایام هفته توزیع و تقسیم یافته است بمجالس فکر و مجالس سماع عجبانی قسمی مقرر شود برای مراقبه بطور نقشبندیه که همه اصحاب سلاسل را فیض باشد بلکه اول و آخر هر روز بشغل توجه و مراقبه معمور باشد که شغل مراقبه مقبول هر سلسله است بخلاف سماع و ذکر هر که طائفه از ارباب شریعت و برخی از اصحاب طریقت درین دوام خلاف دارند قطع نظر مراقبه متفق علیہ هر سلاسل است و کیفیت بخودی و غیب و وجد در مراقبه حاصل است طور مراقبه بهر قسمی که مقرر سازند بهمه یاران خود بنویسند که مروج شود که مردم را نفع زیاده شود - دیگر روز ذکر هر یاحی یا قیوم همه مردمان مجلس باشیخ استاده شده ذکر نمایند که بسیار نفعست سند ذکر یاحی یا قیوم آنست که همه استاده شد ضرب یاحی بر حقیقه دل زنند و در رکوع رسد و بذكر یا قیوم باز استاده شوند و دستها بیکدیگر سبک نمایند نقل خط حضرت عیسی المذنی که بزرگ است نوشته اند نیست از جانب شیخ عیسی سلام برسد از آنجا که سماع قوتی الحانت منع کردن را هم و چون در و اسلام

مکتوب صد و چهارم - هو الملیک الحمد لله علی کل حال الصلوة علی مولاة محمد و الوصل بالندوة و الاصال و علی آله و اصحابه باختر فی فی البال و طالبه فی الفراق الابدی نموده می آید که برادرینی

و محب یقینی الصادق المصدوق فی الشوق الناجح المحب الذوق نظام الدین ملا پنجه از کاتب الدین
 و سلوک طریق و دایافته و بآن معامله نموده و مالک آن امر گشته با و دوست که از روی شفقت
 علی اعباد الله مستحقان این طریق رسانند شبر طبع عنوان ظاهر خود را از وسعت شریعت و بیخبریا
 فرین داشته باشند و مراد و تابت ابناء دنیا نه نباید و انزوا و تجرد و تفرید شعار خود نماید که اگر این چنین
 یابند آنکه برین اعتماد نمایند و من الله النصر و علیه التکلان و لاحول و لا قوة الا بالله العلی العظيم
 التماس آنکه چون اندیشه سالک از هجوم خطرات مستغرق گردد و با حول گفتن و معوذتین حج از
 کمی نه پذیرد و از معالجه آن درماند چه علاج کند امید که از روی شفقت معالجه سریع الاثر در
 باب زده کلاک عطف گردانند جواب تجرید و ضو کنند و اگر غسل میسر شود بهتر و در رکعت نماز
 او کرده به سجده نهد و این معاد یک نفس یک مرتبه اگر تواند سه بار بخواند یا مقلب القلوب و
 الابصار ثبت قلبی دینا یعنی اسی برادر گرداننده دلها و بصیر با ثبات دارد دل مرا بر دین خود چو
 خطره بر مرکب نفس سوار شده در دل جولان میکند اگر انس نفس بذر کند بسیار کم شود
 و اصل انیسیت که مولوی قدس سره میفرماید بهیت پور بند و ستو عشق است و بس + ورنه
 و سوا اس را بت است کس + والسلام +

مکتوب صد و پنجم - شاه نظام الملک والدین و الاسلام و المسلمین زین الدین عالی وجود
 شریفه سلک الفقراء الی یوم الدین از فقیر کلیم الله سلام خوانند و بهمه حال مشتاق خود خوانند
 الحمد لله که این نقش خاطر خواه نشست و قرعه توفیق الصالح فیوضات الهی بنام آن نیکنام
 درگاه الهی زدند ذلک فضل الله یؤتی من یشاء والله ذو الفضل العظیم شکر این نعمت را
 مرا از شما بیش باید کرد اما ای برادر سعی مبذول آن سازند که فیض با کثر مردم متعدی شود
 هر که فی الجملة صلاح داشته باشد از و در بیع نمازند و در بند آن نباشند که الله تعالی تاثیر خواهد کرد
 مرزا محمد رحیم بیگ یک کلابی گلاب ورده ملاقات این بچه نمودند اندک از حلویات نبات تبرک
 داده شد جوان سعادتمند از شغل احمد بیگ بیشتر از مرزا رحیم بیگ بنظر آمد و العلم عند الله و اگر

بایاران خود و خلوت مخصوص خود شنیده باشند که امر و زقدر را گشتن معنی شناسند و آداب
 رعایت نمیکند و قصد این طرف کنند بلکه در لشکر این طریق رشتن سازند و بمردم رسانند و السلام
 مکتوب ششم الحمد لله و السلام علی عباده الذین اصطفی اما بعد محبة الحق و محبة الفقر حقاً
 و محبة غیر هم فی الحق مولانا نظام العشق و الشوق و الدین از فقیر کلیم السلام خوانند و پیوسته
 ناظر احوال خویش و اندک کتابت سامی باند که مرسل بود بدست شیخ عبدالقادر رسیا بجهت انجاسید
 باید که کتابت بپای بنویسد و موقوف بر خیرے ندانند خبر آمدن شامزرا جعفر بگای میگفت ما علم
 نیست که اکنون چه بخاطر رسیده اگر قصد همراهی میاں شیخ جیو بزیارت حرمین الشریفین باشد و چه
 وارد و اگر اتفاق نیفتد خود این طرف بیایند الله تعالی با خود دارد و القدر که بخود سازد و السلام
 میاں محمد تقی از کم صحبتی شما بیچ تفاوت نکردند بحال ایشان متوجه خواهند ماند و السلام
 مکتوب صد و هفتم فضائل و کمالات دستگاه عوارف و معارف پناه مولانا نظام الدین و
 الدین مخصوص سلام فقیر خاکپای درویشان کلیم الله عباد از شرح شوق آنکه معلوم شد که
 شمار منصب درویشی از دیوان حضرت و ارباب لطایف که اماک الملک حقیقی است عنایت گشت
 دلیل برین آنکه از فضل الهی شمار محبت دنیا و اهل دنیا و اهل آن نماند اللهم زد و لا تنقص لیکن
 کار استقامت دارد اگر شمار استقامت دهند کمال فقر داده باشند بجان الوقت این دو کار وقت شب
 نوشته شد از دواج موجب تشویش است دآن آب و تاب و قات و صفائی باطن و طمطراق و استغنا
 نماند الا اشار الله تجرید ظاهر و سبیل تجرید باطن است مهابت آنکه اگر تجرید ظاهر را از دست نباید داد
 و اگر ضرر و لا بد باشد که به هیچ وجه از او گزیر نباشد و این اختیار باید کرد قالوا البکر خیر من الشیب
 زیرا که اینها تعلم شیب من الفنون الموجه لاضاعة اوقات الفقیر الصوفی و اما الشیب فبها تقود تجرید
 اضاعتها و اگر او میسر نیاید برای تعفف اگر از دواج کنید باید که دختر کسی باید خواست که در اصالت و نجابت
 معروف بود و در رتبه دنیاوی یکدرجه کم که آسودگی درین است فقیر شمارا و اهل تحصیل علم از دواج
 کرده بود قبل از فراغ علم از این بار فارغ شده اکنون دایمی خردیه آزاد کرده در عقد نکاح شرعی

می آید که آرام یافته ام عیش عیب است عیب فرزند عیب پیر است بعد تجربه عقد خوانند پس
 مناسب شان شایسته و در کنیز اگر قدرت نباشد که بیم غوغا خواهد شد بخلاف آنکه قبیلہ کا کلنگ
 مصرعه مردیت بیازمای و آنگهی زن کن - آزمایش همین راه خواست بعد از آن خود احتیاج ترقی
 نمایند بگراند کے حبس و عادت کسی از خزان نخواهد - نمی بنید که مادر اسمعیل چه بود و مادر حضرت
 زین العابدین چه بود و مادر امام باقر چه بود و مادر امام جعفر صادق چه بود همه روم خرید و بود و
 مکتوب صد و هشتم محبت اطوار خواهد دیار ام از یاد حق بآرام تمام باشند قبل ازین نمیکند ارسال
 این طرف نموده بودند یکے از دوستان شاه نظام الحق والدین رسانید و ازین طرف جواب
 مکرر رفته قاصدان نامه بر راجه تو او کرد و السلام
 مکتوب صد و نهم در جواب مکتوب سید محمد درج شده شہو آنکه حکم اصیب لازم چون باین فیض
 که طریق عشق و محبت است فایض گشته اید باید که در ترقی این کار بکوشید و ازین قطره دریایا بپوش
 الحمد لله علی ذلک که ارت آباد کرام بآن وارث علی الاستحقاق اند که از پیش رسیده بکوشش استیفا
 همه توانجو و السلام مصرعہ ولا بسوز که سوز تو کار ما دار و دنیا بوم و لنا فیها صوم بہر پنج کہ میگردد
 شاد باید بود که اگر بپایسر کردند از آن سوز و آزار ما بند شوند **۵** لاشکایں ترک ہوا تلخی وہ است
 لیکن از تلخی بعد حق بہ است + المد بخود دارد واللہ انسان من لا انسان منہ ایاہ والسلام
 مکتوب صد و دهم درویش عبدالرشید معلوم نمایند کہ مینا حقیقت طریقت است و مینا طریقت شریعت
 آنکہ در چشم اوجہال شریعت بیش بود طریقت و حقیقت اتم و اکمل بود و علامت حصول بدرجہ حقیقت
 انیسست کہ روز بروز آنا فنا ساکت در شریعت قدم راسخ گردد و این ملحدان کہ شریعت را از دست
 کلام لاطائل ملحدانہ بسبب گدالی و فقر جرب نموده بہ قشر عاں طعنہ بے حقیقتی میزنند تعزیر کردنی اند
 کہ ہمہ توحید ایشان بے معنی است و بے لطفی قالی است بحال زہار و صحبت محبتیں حمقا نخواهند
 و کلام توحید از ہجو بدینیاں نخواهند شنید آنرا کہ آنا فنا در شریعت توفیق رفیق گردد لمحہ بعد لمحہ و لمحہ
 حال شکر کہ مقبول کتاب اللہ تعالی و سنت رسول اللہ علیہ وسلم پیدا آید و روز اسوی اللہ اولی

آرد سخن او و فصل او دیده و شنیده و حال و مقال باید ساخت بدانچه گفته غیبی یا غیب تعالی شانه مدرک
 بیچ نبی و ولی نتواند شد انبیا و رسل و اولیا، مکمل و عوام و خواص انبیا و ملک در عدم ادراک این مرتبه
 برابر اند و بخدا که گفته اند نفس المدبرون بالعباده غفا شکار کس نبود و ام باز چسبید که اینجا همیشه یاد است
 است و ام را به صدیق اکبر ازین مرتبه خبر می دهد که الهی عن له داک ادراک غلبه این ادراک را
 مرتبه پیش محققان عدم ادراک است و پس بعضی از کمال تحقیق سخن بجای می نمایند و اندک گفته ذات بر علم
 حضرت جل شانه و غیره مانده هم نیست زیرا که کنو ذات اطلاق اصلی دارد و علم لامحاله اگرچه علم مطلق باشد هم
 لازم آید و مطلق حقیقی برداشت احاطه نمیکند اگر چه این احاطه هم مطلق باشد زیرا که خالی از احاطه نیست
 پس چون اطلاق گفته ذات از علم حق بیرون باشد از علم ملک نشتر معلوم که کس نیست که نزل کند که کجاست
 اینقدر هست که انگب جبرسته آید و میدانی که آن با انگب جبرست است آن با انگب جبرست شیون تنزلات
 و اثبات حضرت وجود مطلق که در مراتب کیانی و الهی این سخن را نیکو دریاب که خود مبداء اصل کار است
 اگر گوئی وجود مطلق هرگز مدرک نمیشود و آنچه در خیر ادراک می آید نیست مگر حادث و صورت ذهنی و آنچه تراشیده
 اوست همه حادث است پس چه معنی دارد فصل ایشان شهود ذات و تجلی ذات و محبت ذات معرفت ذات
 اے درویش معنی این کلمات نیست که چون سالک از امور درایت ذات غایب بود این غیب شهود ذات است
 و عدم شناسائی ماورائی شناسائی ذات پس قاعده کلیه مردم فطن علی هذا القیاس نه آنکه چیزی محسوس
 معقول و محذور و مذموم معلوم سالک میگردد و شهود و تجلی او و معرفت او و شهود ذات و تجلی ذات و محبت
 ذات و معرفت ذات تعالی الله عما یقولون علوا کبیرا اے جانان آنچه در حسن تو آمده تراشیده حسن گوشت
 افشایدن ماتحتون نشنیده مگر چون این مقایسات معلوم کردی و بالا جمال که تفصیل آن درین رساله
 بدانکه سالک در مراقبه عبور بانوار اقتدا و استاده شدن قانع بر آن شدن از کمال فطری است بلکه نفی آن
 کردن و متوجه حضرت غیب بتویت گشتن نشان سعادت یا صورت در میان است خواه صورت ارواحی یا صورت
 مثالی یا صورت ثنایی یا صورت لطیف یا صورت کثیف یا نوری ملون یا غیر ملون یا ظلمات یا مظهر یا غیر ذلک
 یقین بدان که ترا نصیب از محویت و محاق و طمس نام نشده آری اگر سیر حد بلا کیف رسی که آنجا طمس محض

و پس بحث باشد و انهم که بهره مند گشتی و تفصیل این مرتبه در سایر مراتب آبی و گیاهی باید شناخت خصوصاً
 در حضرت انسان که جامع جمیع مراتب و شیون است و بالمد التوفیق کاغذنامه با تمام رسید و السلام
 مکتوب صد و یازدهم - شاه فقیر الد بعد سلام معلوم باد که شمار انوکریهای عمده بهم رسیدند اما قبول نکردند
 و طور توکل و فقر از دست ندادند خوب کردیدی باید که وضع را بهر حال انجام تا لب گور باید کرد و اینکه فتوح
 رسد آن فتوح لایزال از غیب هر چه رسد بے غیب است غرض از حق تعالی اگر بایز خواست آن باید خواست
 که هرگز نایز خواست تا خواسته در میان است میدانید که چه در میان است سخن از وادی دیگر میگویم و السلام
 مکتوب صد و دوازدهم شاه عظیم الد بعد سلام معلوم باد بهتر آنست که در خانه هیچ نه بخت باشد و چو خل خلعت
 این مردمان آید در آن نقابت و اسامی اصحاب سلاسل بدست خود نوشته و سه یا چهار خرقه قادر بر خرقه
 چشمت و نیمه آستین نقشند و چادر قدری است - و دیگر همچنین سنت مشایخ جاری شده که اقسام قسام مردان
 بهم میرسد بعضی بطوری و بعضی بطوری - دیگر اختلاف است همه محنت است اگر موافق شریعت و طریقت
 باشد و الا ضلالت و السلام علیکم و علی من لدیکم

مکتوب صد و سیزدهم مقبول اهل الد محمد علی سلمه الد دولت محمدی در ترقی و تزیید ابد و اغراض استماع جریان
 و گرمی یاران شب یازدهم همراه زنده داشتن دل مسکین خزان نهایت خوش ۵ لای وقت تو خوش که
 وقت ما خوش کردی و حق تعالی قرض شما او کند که تقمّه توکل بخورند که تقمّه توکل مزه خاص دارد اما آنکه این
 دولت بدست آید کارخانه محبت و عشق جاری دارند و اگر در یاری تربیت بنیند اجازت داده باطراف اکتفا
 بفرمایند که علم عشق محیط کائنات گردد و السلام

مکتوب صد و سیزدهم - حقایق و معارف آگاه شاه محمد علی سلام خوانند الحمد لله که وضع شما مقبول اهل الد است
 سلسله را جاری دارند و اجازت از مستحق اجازت دریغ ندارند بهترین اوضاع توکل است انشاء الد انهم روزی
 خواهند شد غلام محی الدین را توکل بفرمایند و مستقل در داشتن ۲۸ صفر که روز مجلس وفات حضرت شیخ محی الدین
 است فرمایند شما یازدهم کرده باشید انشاء الد ایشان را هم اسباب میسر خواهد شد و حال فقیر نیست که بخیه چپ
 بر کف دست چپ خوب نمی نشیند در انوی راست وقت رفتار لنگه میکند سن بهفتاد و نه رسیده چند

و من باقی اگر باشد در یاد مولی که اولی است بگذرد و السلام

مکتوب صد و چهاردهم - باغراخوان العفا و خلان الوفا شیخ محمد علی رسانند او سبحانه تعالی جل شانه
از قرض مخلوق ربانی بخشیده با دای قرض خود توفیق خیر رفیق سازد گوشه توکل مفره دیگر دارد و در این
سیرت فیض بیشتر از بیشتر محیط عشاق میگردد و الحمد لله که درین صورت همه فیض شمع دارد و اللهم زد و
لا تنقص همه یاران سلام رسانند و بفرزندال نیز سلام رسانند

مکتوب صد و پانزدهم حامداً و صلیماً و مسلماً برادر دینی محمد علی سلام مطالعه فرمایند خلافت منصب است
و دنیا مغضوبه حضرت صمدیت است بیج نبی بدنیانه آونخته است توابعان ایشان را باید که نه آویند و بزتی
فقر و بلباس فقر اعم گزاردند و همیشه در اعلا کلمه الله که از پیران من عن سیده کوشش نمایند و درین باب
جهاد نمایند و این کار سهل است انکارند و منتشر در معمره عالم سازند که رضا الهی درین است و اصلاح
مفسده فرزندان آدم نمایند که انبیا مبعوث برای همین کار بوده اند اوقات را مضبوط دارند تا مریدان را
بسط باشد و براضیت و مجاهدات امر فرمایند و از زرائل تخلی فرمایند و بفضائل موجب تجلی التماس آن برادر گمنام
تهیه ترک که خدمت این درویش بسیار کرده مرسل گشت مرا چه قدر مقدار هست که تهیه مرا خواهد بود صحبت
اغنیاء هم قائل است اگر این طور اختیار کرده اند اجتناب از صحبت این مفتون نیاباید کرد و اجراء سلسله
کم باید بست عرس حضرت شیخ ۲۸ صفر مقرر است همیشه کرده باشند در شهر نشینند که بسیر راه باشند
تا آئنده و روند از شاپور بارساند و السلام

مکتوب صد و شانزدهم برادر دینی میاں محمد علی سلمه الله تعالی بیت تر از کنگره عرش سیزده صغیر
ندانت که درین آنگه چه فتاد است و حق تعالی فرصت و باد که طریقه توکل سپری و خود را بدر وازه حق بدوزی
اگر خوف قرض است مگر در خانه او کمی است که بدو حاجی گیری ادا نخواهد شد هر که طالب دنیا است یا حاجی است
چه مقصود مطالب آن چیز افتاده است و حق سبحانه تعالی باز روزیکه او را آفریده است یک نگاه لطف با او کرده
باجایانده زنه را که در وازه توکل را محقر نشناسی همه حاجات این باب روا گیری یقین نتانند اجراء سلسله توکل
از آن میشود که وصیغه نوری اگر چه بعضی در صورت با گیری با حق منتهی بودند لیکن اجراء سلسله سپری مریدی

خوب در صیغه توكل فقیر زاده محمد حامد محمد فضل الله و محمد احسان الله سلام میرساند:

مکتوب صید و هفتاد و یکم محبت دق بر سندات محمدی عاشق برای لهای عاشقان الهی طیب حلق و واقف اسرار
خفنی و جلی شیخ محمد علی از درویش سلام خوانند که برادر کوشش فرما که فیض این سلسله عالمگیر شود و گروه
غافلان را بجلقه ذکر و مراقبه بدر و از عرفان برسان که این خیر معرفت بهتر از ذخائر گنج و مال است که عالم
رسانی چون از بار قرض فارغ شوی گوشه توكل لباس فقر بپوش که این موضع بهتر از وضع نوکری و جاکری است
حقیقت آن فقیر از شیخ احمد معلوم خواهد بود که در حفظ اوقات بذکر و مراقبه همیشه عرس یزد هم لازم وقت اند
ناغ نشود و هم میدان خود را سلام فقیر رساند و حامد سعید و محمد فضل الله و محمد احسان الله سلام میرساند:

مکتوب صید و هشتاد و یکم بنام جامع مکتوبات الحمد لله که خیریت آن دوست جانی از اکبر آباد در میان باید که تار سیدان
بمکان استقرار از منازل و مراحل بیابانها آگاه سازند که اکثر جای المکتوب نصف الملاقات مقرر است
اینجا تمام الملاقات خواهد بود ای برادر دنیا که در تحصیل ایمان دست و دیکار آید آنقدر مصروف نشوید که دل برآید
و از حلیه خدا پرستی عریان سازد و اینچنین دنیا مبارک برای هیچ دشمن مباد و دنیا آنست که با حفظ دین و آئین تو
اما آن بد اگر تمام کمال مراتب بند میسر نیاید در زمان تحصیل این هم نباشد که از تغافل بلند از رکاسدین
افتد و گرچه در تمیز جسم فارغ از دل نیستیم دست در گل دارم اما پای در گل نیستیم.

مکتوب صید و نوزدهم - اعزاز شد شیخ احمد درویش سلام خوانند صحبت درویشان تأثیر نفس ایشان یک
لمحه بیک عمر کافی است بیت هرگز نمیرد آنچه دلش نهد شد عشق + ثبت است بر جریده عالم دوام ما
پس آنچه مدتی حق صحبت بسر برده از خلاف صحبت مقصود نباشد پیش آنکه دلش محبت آگین شده
دور و نزدیک مساوی است و لطیفه قلبش با بلوار محبت الهی شب روز حاوی ما را هر دم پیش خود تصور
نمایند و خود را پیش خود یکدم تصور نمایند ای خواجه اگر در خانه کس است صد حرف محو کج و بیست السلام
مکتوب صید و بیستم اعزاز الاحباب فی عشق الاحد اعزاز اصحاب شیخ رحمة الله علیه و اما کم حیث کان به
اشوق رسید الحمد لله که مخیر و صلح مصل بود چون نعمت فراغ افراغ بر شما که شکر این نعمت فراغ شماست از هر
و صرف همت است از هر غرمت بسو او تعالی و تقدیر باید کرد و دنیا را بیکه از سرای که عبور میکرده بود و در اند

دل را زان و آنچه در دوست از رخسار کسید شمارند و دیگر معلوم شد که تا پنج عمر حضرت را معصوم بقا و شرف
 جزا که الله عز و جل از احسان به اوقات گرامی را گرامی داشته باشد که در روشن آنچه دارد همین وقت دارد و مبارک است از این تقدیر
 مفلس افتد امور دنیا برای فراغ وقت و وقت برای شغل آخرت آنکه در بند تحصیل دنیا ماند و ازین باطن طرف
 هم بحسبون الله بحسبون صنعوا الله لبس بشربه انفسهم اولئك هم الخاسرون
 این دو کلمه به این اصحاب احباب است در خانه اگر کسی است یک حرف بس است در بیج الاول حق تعالی را
 بفضل خویش رستی که شصت و شصت بود و فرزندی عنایت کرد نام او محمد و لقب و فضل الله و کنیت او ابوالجلی
 کریم سلام این عاجز نام بوالد بزرگوار خود رساند و دعا در حق او فرزند این التماس از آنکه بر عشق ز سیم و در عشق
 میریم و در زمره عاشقین محشور شویم و بخدمت حافظه عبد الله حبیب و محبت اطوار مودت آثار عبد الحی و شیخ
 عبد اللطیف و نزدیک بدل غلام جعفر و مهرش محمد جعفر و دولت دوستان من شیخ محمد و محب محبوبان
 درگاه میاں محمد علی و طالب فقیر و فقرا عبد الحق و صادق در و صدق مخدوم و دوست یک تنگ
 الف خاں جمیع یاران که یاد این نایا نکنند سلام محبت انجام مودت استیلا م رسانند
 مکتوب صد و سبت و یکم - اغر قلوب بل لا اله الا الله ارشد بهایت طریق موصول الی الله شیخ احمد محمود العاقبت
 در روشن سلام سنون بهر از توجه مشغول ریخته اند نیت الشوق که موصول بود موصول گشت دل عشق منزل را
 در حبس اندازه حاصل گردید معلوم شد که بعد از تعب بسیار و رنج بسیار تمیضا ان مع العسر و ان مع
 العسر روی آرام و طمانیت از حجاب لیب نمایان شده و موافق آن فرج بعد از شدت چهره مقصود از نقاب نصیب
 گردید و حق تعالی جمعیت باطن که مرکز حالات آدمی است از دایره شتاب ثبات بر آورده و سوره امان مال
 گرداناد و جمعیت صوبه علاوه جمعیت معنوی ساخته نور علی نور کند و ای برادر آنچه میکند تلهف بر آن نیست
 آنچه میکند و تا سب بر فقهان آنست مایه دل مشغول باطن فی الله باید ساخت خورد و خواب گردانواد
 شد و گرنه شد چه شد بهم این گوشه سلام یاد آورند بنده خدا التمت مصطفی حامد سعید و محمد فضل الله
 انبیا با نبات و سایر ایل خدایات سلام میرسانند
 مکتوب صد و سبت دوم - حق جمعیت صوبی و معنوی از لطف و کرم خویش ما د سالهاست که در گردان باطن

افتاده اند ما مردم از شنیدن امتداد این تفرقه به تنگی آییم اند سجان به شما رحمت کنا و که مصنف باین تفرقه
 نیستد ای برادر قیاس کن که دنیا چه جیفه پیش نیست و تحصیل آن عمر بر باد میرود و دولت آخر وی که بماند
 تا بنده ابد است و تحصیل آن چگونه دول بهمان راه آبله با میکردند نمیدانند که از نقطه اول تا نقطه آخر هیچ
 مرتبه و نخواه پا نگذاشته هم تهیاست افتد و در هر مرتبه فوق پیش نظر باقیست نمی بینی که سید المرسلین را میفرایند
 عسکریان یبعثک ربک مقام محمود و اقصی آنکه آنکه که اول اندیشه جمعیت صوری پیدا کند و من بعد
 و تحصیل جمعیت معنوی گوشت بطل است هرگز بدولت معنوی فائز نیست وقت که عمر کجا فرصت میدهد
 بلکه جمعیت صوری اکثر از این جمعیت معنوی است بزرگان گفته اند جمعی جمعیت جمعی و اسباب آنست که در
 ابد ماند و جمعی جمعیت را از اسباب تفرقه دانستند دست از دو کون افشانند کلام محقق منقح آنست که درین
 تفرقه ظاهر از جمعیت باطن غافل نباید بود غم دین خور که غم دین است + همه غمها فروتر از این است
 غم دنیا مخور که بیوده است + هیچکس در جهان نیا سو ده است + محمد حامد سعید و محمد فضل الله سلام میرساند
 همه مردمان درون و بیرون نیز +
 مکتوب صد و بیست و سوم حضرت و الجلال و الاکرام نجو یکم مرضی او باشند دارا و مکتوب غوب محبت اسلوب
 مدت دید و عهد عبید و انتظار شد بدید رسید الحمد لله علی ما مضی و الحمد لله علی البقی تشتت خاطر و تفرقه باطن
 من الله للعبد فمن کان معه فهو معه و حفظ حمایت کائنات کان غرض بهر حال با و باطن بغیر و مباشر
 کتابت شما مثل برآسانی اعزاکه مشتاق این طریق بود و بدو میخواستم که آنها هم رقه با علی حده بنویسند
 آن کتابت نیافتم هر چند تلاش کردم کتابت مذکور بدست نیامده مستعجل برین و حرف اکتفا کردم بهیت
 مصلحت دیدن آنست که باریاں همه کار + بگذارد و خم طره باری گیرند + من کان لله کان الله و من کان
 هذه اعنی فهو فی الاخرة اعنی الاقت سیف قطع و برق لامع شب و روز ماه محرم که با و با
 خستالی ازین پیچ را از فضل خویش که سن هفتاد و پنج رسیده فرزند می عنایت کرد نام او احسان الله
 که برادر کلان او سمی بفضل الله دست حامد سعید و محمد فضل الله و محمد احسان الله سلام میرساند
 عرس شیخ محفوظ خواهند داشت والسلام +

مکتوب صد سبت چهارم - شوارق فتوحات غنیة خوارق فیوضا لاریه محلی ل حق منزل قدوة الاخوان
 الخلان اغراشیخ احمد یار مکتوب شریف بعد سالها که جادی الثانی ۱۲۸۰ فرحت افزا گشت الحمد لله علی ذلک
 ماورای سال جواب رنگ نداریم اما اگر قاصداں نهادن در زند و مکتوب نرسانند و اگر رسانند تخلف در وعده
 نمایند و باز خبر گیرند این را چه علاج بود که اعزّه دیگر توفیق انحراف در سلک بجا و یار باشد برادر این سلک حضرت
 شیخ یحیی قدس سره است هر که ارادت می آرد با قطع سعادت ببرد ارادت صفت مرید است به صفت پیر اگر
 کسی گوید مثلاً که من مرید زیدم و زید گوید که مرید من نیست زید کاذب باشد و او مرید زید باشد و اگر گوید که مرید زید
 نیستم و زید گوید که این مرید من است زید کاذب باشد زیرا که ارادت صفت مرید است و از حال خود خبر میداد
 قول و معتبر است پس اعزّه کدام ارادت میرسد در قول خود ایشان صادق اند این دم قدیم و جدید را
 قبول کردیم ان عمدا الله کان مستوکا ازین عهد پرستش خواهد شد طایفه و امنی مع الشجرات داده
 باشد و افکار و مراقبات که بشمار سیده باشد بتوفیق الهی آثار و نتائج ظهور خواهد کرد کسانیکه از پیرایه دنیوی
 انتقال بسو فقیه کنند بغایت عزیز اند که من تشبه قوما ففهم منهم معاصد حال ایشان هم پیران قدیم و
 جدید من الصالحین الصالحات همه را سلام رسانند برخی از حال خود گویم سبت چهارم جادی الثانی مولد فقیر
 و تاسیخ تولد فقیر غنی است تا امر فرزندم شهر جادی الثانی است سال عمر مفتاد و هشت است چهارده یا پانزده
 باتیست که شروع سال نهم خواهد شد آزار فقر و وجع المفاصل با فراط شده که دست چپ زانوی پایست
 و هر دو پا آماسیده اند و چهار ماه است که صاحب ششم درین روز رنگ رنگاں با استعانت چندی از اندرون نجف
 میتوانم رفت نماز به تیمم نشسته میخوانم همین روز بمشورت حکیم سمعیل قصد خوردن چوب صینی دارم الله سجاد
 موافق آرد و الآن در فرزندان سه فرزند و سه خرم موجود اند حامد بحسب سلوک مشغول است محمد فضل الله سیده
 دوازده سیپاره قرآن حفظ کرده محمد احسان الدین پنج ساله مکتب ه بخواندن اجد مشغول است اما سه خرم بچانه
 محمد ششم و دهم بی بی رابعه نام دارد و دیگر بی بی فخر النساء برادرزاده خود داریم سیوم زینب بی بی مشهور بی بی
 مصری چهارده ساله است اما حال جای نمیشد ه والسلام غلام داود بایران قدیم و جدید سلام میرساند
 شاه ضیاء الدین و جلال الدین هر دو خلیفه مافوت شدند بار و اح گذشتگان فاتحه خوانده شد غلام جعفر عرف

میان صاحب الف خان شیخ عبداللطیف و حافظ عبدالمد و محمد منی و محمد و شیخ عبدالوهاب
 و فقیر محمد و علاء الدین همه را سلام رسانید و محمد باقر و قاضی احمد هوایی با مسماة همه را سلام رسانید
 مکتوب صید و لبست و پنجم حقایق آگاه معارف و دستگاه شاه حافظ عبدالمد و امم حضور سرور باشند
 مکتوبات مشتمل بر سامی طالبان رسید هر که با اخلاص باطن پیدا کرد ما همه را قبول کردیم شما صحبت باورند
 و در شکولی و مرقع آنجا موجود اند هر طالب را موافق حوصله آن به نیابت ذکر می و شغلی بفرمایند و دست
 شما به نیابت دست ما شمرند و صحبت کنند و ذکر و طایقات و اناث را مقلع بپوشانند و از حالت عزیزان
 همیشه می نگاشته باشند که ذکر و مراقبه چه قدر تاثیر کرده ۲۸ صفر عرس شیخ یحیی مدنی قدس سر و مقرر است
 همه یاران را چه قدیم چه جدید ختم قرآن یا در و دیوار با قدری طعام و سرود با هم نشسته میخوانند باشند و السلام
 مکتوب صید و لبست و ششم عزیز دهار و ان تن ما میان عبدالحی بحیات محفوظ باشند دور و نزدیک
 در مرحله محبت بحیان است حقیقت جامه انسانیه را هر جا که تعلق است از همه بی تعلق است معلوم نشد
 که تعلق محبت باقیست یا فانی اگر باقی این صحبت و اگر فانی آن چیست ؟
 مکتوب صید و لبست و هفتم اعزاز شد اعنی شیخ عبدالحی سلام خوانند عجب که درین بار خطی از شما رسید
 پریشانی و حیرانی اگر کسی دارد درین روزگار آنرا جمعیت داند که مردم آنجای که زیر ریای عالیات در زندگانی
 میگویند اکثر پریشان اند پریشانی عیب نماند بلکه جمعیت عیب گشته العلت اذا عصمت طابت دریا
 روز با جلوه گراست عمری و طلب نیا گذشت و حاصل عمر آنچه در خود می بیند انصاف بد که فناء عمر در طلب
 دنیا بهتر است یا در طلب لی بهتر - اما کجا دیده بپنیده که حسن این سخن بنی و آشفته این سخن گردد
 دنیا بگذرد و چه نغز و معقول گفته اند گفته ۵ دامن توفیق ما کرد تعلق بر بنداشت - آفتاب بهت از سر دنیا گذشت
 مکتوب صید و لبست و هشتم برادر عزیز عبداللطیف از درویش درویشان سلام خوانند الحمد لله که
 صحبت شما موثر شیخ عبدالمد افتاد من بس سن سه قله اجر با و اجر من علمها چون اخوان شیخ
 عبدالمد و مردمی قصد توبه دارند معلوم شد شکر ایزد بجا آورده شد که از صحبت شما جماعتی بفضیل توبه
 رسیدند و خواب کرده اند بسیار مبارک آمد همه اخلاص طریقت را آکید نمایند که ظاهر شرعیت را آراست

و باطن بعشق مولی پیراسته سازند عرس حضرت یحیی المدنی قدس سره ۲۸ صفر مقرر است هرگز
ختم قرآن یا ذکر در روز یا مجلس سرود و طعام داشته باشند +

مکتوب صبا و لبست و نهج محمود یار خان او صلکم الله تعالی بهارج العباد ز قلم المد بالمحیط الاولی و امر صحبه
انصافین فی محبة الله علی هو المسؤل من صیابة المقبول مکتوب شمار سید محمد که حصول ممول
بر طبق اهل دوستان صورت گرفته رجا که در حفظ دل عاجزان خواهد کوشید که دل شکسته قمتی
دارد در حضرت او که هیچ درستی آن ندارد و استمداد از عاجزان و شکسته دلال مفتوح غیبی و شیوخ
فواج لاریبی است و شیخ احمد از یاران باختصاص تمام باید که مختص باشند با از اوضاع ایشان
راضی ایم وصول رقیه تازه منشاء توجه تازه است بند های حضرت او حامد و محمد سلام میرسانند
مکتوب صبا و سی ام شیخ عنایت الله صدر حقتعالی شرح صدر اسلام حقیقی کنا و حکم الاذن لغوی
العیین احیاناً و کلمه برے ربط مغنوی نگاشته بودند رسید چون ارادت صفت مرید است عقیده
آن طرف کافیت درین کار بجیت ظاهر رکن این کار نیست +

بیت گردیمنی بامتی پیش منی + در پیش منی بے منی در منی + فضل صحبت ظاهر است
و آن موقوف بر ملاقات صوری بنا بر این کار بر فنا فی الشیخ است نقد که ربط باطن قوتی کار گیر از و اسلام
مکتوب صدوسی حکم - محب صادق بود و دافقیرا واثق اعزاز شد شیخ محمد سلام محبت انتظام خوانند
رنیزه که در او رنگ آباد بخا نقاه شاه نظام الدین برے این طرف سپرده بودند الحمد لله بخیر رسید
جزاکم الله خیر الجزاء - اما از فحوائی امام نام نصرے که بمیاں محمد علی ارتباط داشت و محمود یار خان
آنرا قاصد ساخته بدلی فرستاد بر ما مصیبتها گذشت ۱۸۳۰ شوال منکوحه میاں شاه میر فوت شد
۱۹ ذیقعد منکوحه میاں محمد هاشم فوت شد بر دو دختر نازی و میک بخت بودند دختر ثالثه را بمیاں

رحیم الدیر از زاده کد خدا ساقیم و دختر رابعه ماسیخواهیم که بمیان محمد با ششم نسبت کنم اگر در عمر بسیار
کمال خورد اندام و فاضل است و صالح و مرید و خلیفه من است درین مدت ها مبلغ مسیّد
روپیّه خرج شدند و درین شادی سیوم قریب هزار روپیّه خرج شد لاجا پیر دختر چهارم و پنجم
مانده اند خدا می تعالی خواهد فرستاد شمار این هر دو خواهد بود و السلام فقط تمت

صحت نامه مکتوبات کلیمی

تاریخ	تاریخ	غلط	صحیح
۲	۲	عاصی	عاصی
۵	۵	اذل الخلیفه	اذل الخلیفه
۳	۱۴	سنة یک هزار و یکصد و چهل و یک	سنة یک هزار و یکصد و چهل و دو
۳	۱	سنة ۱۰۴۱	سنة ۱۰۴۲
۵	۴	زینب الحیوة	زینت الحیوة
۵	۳	زند رانی	زندنی
۵	۱۴	.	و حضرت ایشان بحضرت خواجہ شیخ محمد اعظم خشتی قریب
۱۰	۳	رساند	رساند
۱۳	۲	حوضه	خوضه
۱۳	۸	بیهوشی	وبیهوشی
۱۵	۵	بیادشاه	بیادشاه
۱۵	۸	سماغ	سماغ

صحيح	غلط	کلمہ	تعداد
ان کے مبالغہ کتب	ان کے بکتب	۱۲	۱۷
کلیم	کلام	۱۳	۲۰
کلیم	کلام	۳	۲۲
میخواہم	میخواہم	۷	۷
نمیقله و ملاطفه	نمیقله و ملاطفه	۱۹	۲۳
کہ دل از ذکر	کہ از ذکر	۳	۲۵
شدہ باشد	شدہ باشند	۴	۲۶
بمجرد	بمجرد	۷	۲۸
وہر کہ	کہ ہر کہ	۵	۳۲
قدس	قدس	۱۰	۷
ابن عم	ابن عم	۸	۳۵
کہ ایشان	اگر ایشان	۱۴	۷
مغفمات	مغفمات	۱۹	۳۸
معنی	یعنی	۶	۴۱
تارک	تارک	۱۹	۴۷
سنت	مشیت	۲	۲۸
رو	زد	۱۰	۵۷
نمائید	نمائید	۱۵	۴۱
خیر	حیر	۴	۶۲
دیگران	دیگران	۱۹	۶۳

صحیح	غلط	صفحہ	صفحہ
دروینا	دوند	۱	۱۳۷
سرود و سماع	سرور و سماع	۱۳	۶۵
نقشبندیہ بلیب	نقشبندیہ بلیب	۸	۶۷
برہمہ خلفائی	برہمہ خلفائی	۳۷	۶۸
نصیب العین ماوشما	نصیب العین ماوشما	۱۶	۶۸
نفس پروری و تن آسانی	.	۱	۶۹
توانید	توانسد	۱۷	۷۲
در قصد	قصد در	۱۷	۷۵
ہم	ہم	۱	۷۸
بے	بے	۱۹	۷۹
امید آنکہ فیض	.	۱۹	۸۱
بعضہ چین و بعضہ جناں	بعضہ و بعضہ	۱۵	۸۲
کراست	کراست	۳۰	۸۳
فردی	زوی	۳۰	۸۴
جمع	جمع	۱۰	۸۵
دباقی	دقی	۸	۸۶
ہمین است	ہمین است	۶	۸۷
تربیت	تربیت	۱۸	۹۲
خواہد بکند	خود بکند	۲۱	۹۳
باہوش	اموش	۱	۹۴

اشتبہار

بخدمت جمیع صاحبان مطالع و تاجران کتب نزدیک و دور کے اُتھاس ہے کہ یہ کتاب بموجب قانون بستم شدہ داخل ہی رہی ہو چکی ہے اسلئے اطلاع دیجاتی ہے کہ کوئی صاحب بدون اجازت راقم قصد طبع نقرمائیں اور خبقد رجلدوں کی خریداری منظور ہو اس پتہ سے طلب فرمائیں فوراً بھیج دی جائینگے قیمت فی جلد کاغذ سیرام پوری مع محصول ڈاک چہرہ آنہ اور ولایتی کاغذ پر مع محصول ڈاک نو آنہ۔ شہر والوں سے آدہ آنہ کم لیا جائیگا فقط

المشتہر سید محمد قاسم علی کلیمی غفرلہ ذنوبہ دلی۔ کلاں محل